

ਸ਼ਹਿਰ ਮੇਰੇ ਦੀ ਪਾਗਲ ਔਰਤ

A PDF Black/White DEMO Purchase from www.APDF.com

(ਯਾਂ ਜਿਰਾਦੂ ਦੇ ਨਾਟਕ ਮੈਡ ਵੁਮਨ ਆਫ ਸ਼ੌਦੀਯੋ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਰੂਪ)

ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ

WWW.SIKHBOOKCLUB.COM

Page 1

ਸ਼ਹਿਰ ਮੇਰੇ ਦੀ ਪਾਗਲ ਔਰਤ

SIKHBOOKCLUB.COM

ਸ਼ਹਿਰ ਮੇਰੇ ਦੀ ਪਾਗਲ ਔਰਤ

(ਯਾਂ ਜਿਰਾਦੂ ਦੇ ਨਾਟਕ- "ਮੈਡ ਵੁਮਨ ਆਫ਼ ਸ਼ਈਓ" ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਰੂਪ)

ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ

SIKHBOOKCLUB.COM

Inprint owned by Unistar Books Pvt. Ltd.

All rights are reserved. No Part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted, in any form or by any means, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without prior written permission of Publisher & Author

© 2002

ਟਾਈਟਲ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਨੀਲਮ ਮਾਨ ਸਿੰਘ ਚੌਧਰੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਵਿਚ ਖੇਡੇ ਇਸ ਨਾਟਕ ਵਿਚੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।

Shaher Mere Di Pagal Aurat
(An Adapted Play) by Surjit Patar

Edition : 2002
Price : 60/-
Published by : Lokgeet Parkashan
S.C.O. 2427-28, Sector 22-C,
Chandigarh - 160022
Ph. 714237, 712969
Type Setting : PCIS, Chandigarh
Printed at : Jai Offset Printers, Chandigarh

ਇਹ ਨਾਟਕ

ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਨਾਟਕ ਦੇ ਨਾਮ ਨੇ ਹੀ ਮੋਹ ਲਿਆ ਸੀ। ਪਾਗਲਪਨ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿਚ ਉਤਸੁਕਤਾ ਜਗਾਈ ਹੈ। ਪਾਗਲਪਨ ਇਕ ਬਦਲ ਹੈ, ਅੰਦਰੂਨੀ ਸਥਲ ਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਵੱਲ ਜਾਂਦਾ ਪੁਲ। ਇਹ ਅਜਿਹੀਆਂ ਨਾਟਕੀ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸੋਮਾ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਹ ਰਚਨਾ ਮੇਰੇ ਲਈ ਰੰਗਮੰਚੀ ਵੰਗਾਰ ਅਤੇ ਉਤੇਜਨਾ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਸੀ। ਇਸ ਨੇ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਹੁਤ ਸਾਦਾ ਪਰ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਸੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਪੂਰਨ ਤੌਰ ਤੇ ਪਰਤੀਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦੀ ਅਟੱਲਤਾ, ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਤਬਾਹੀ ਦਾ ਅਰਥ, ਤੇ ਉਹ ਸਮਾਂ ਜਦੋਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਯਥਾਰਥ ਅਤੇ ਫੈਟਸੀ ਵਿਚਕਾਰ ਝੁਲਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਨਾਟਕ ਦੇ ਦੁਖਾਂਤਕ ਨਾਇਕ ਤੇ ਨਾਇਕਾਵਾਂ ਉਹ ਕਿਰਦਾਰ ਹਨ ਜੋ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਆਮ ਢੰਗ ਨਾਲੋਂ ਦੂਰ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦ ਤਰਤੀਬ ਨੂੰ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਦੇਂਦੇ ਹਨ। ਨਾਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਇਹ ਦਸਤੂਰ ਸਮਾਜਕ ਵਿਅੰਗ ਦੇ ਬਿਰਤਾਂਤ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਰੂਪ ਅਖ਼ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਪਾਗਲ ਔਰਤ ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਕ ਖੀਣ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਆਦਰਸ਼ਵਾਦੀ ਹਸਤੀ ਹੈ ਜੋ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਲੁੱਟਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਧਰਮ-ਯੁੱਧ ਛੇੜਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਟਕ ਵਿਚ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਨੇਕੀ ਅਤੇ ਬਦੀ ਵਿਚਕਾਰ ਵੰਡਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਓਪਰੀ ਨਜ਼ਰੇ ਇਹ ਵੰਡ ਐਵੇਂ ਖੇਡ ਜਿਹੀ ਲਗਦੀ ਹੈ, ਇਕ ਤੁੱਛ ਜਿਹਾ ਸਰਲੀਕਰਣ। ਪਰ ਇਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹ ਮੇਰੇ ਲਈ ਸੁਪਨਸਾਜ਼ੀ ਬਨਾਮ ਪਦਾਰਥਵਾਦ ਦਾ ਨਾਟਕ ਬਣ ਗਿਆ। ਇਕ ਪਾਸੇ ਸੁਪਨਸਾਜ਼ੀ ਹੈ ਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉਹ ਸਮਾਜਕ ਦਰਸ਼ਨ ਹੈ ਜੋ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਹੜੱਪ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਆਪਣੀਆਂ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਦੀ ਤਰਕੀਬਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਸਲੀਲਤਾ ਫੈਲਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤੇ ਮਾਸੂਮੀਅਤ ਅਤੇ ਸਦਾਚਾਰ ਦੀ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤੀ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਪਾਗਲ ਔਰਤ ਆਪਣੀ ਵਿਦਰੋਹੀ ਅਗਨ ਤੇ ਜਗਮਗਾਉਂਦੀ ਸੁਹਿਦਰਤਾ ਸਦਕਾ ਨਾਂਹ-ਮੁਖਤਾ ਅਤੇ ਹਨ੍ਹੇਰੇ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਲੜਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਨਾਟਕ ਦੇ ਕਿਰਦਾਰ ਰੂਪਕ ਵੀ ਹਨ ਤੇ ਬਿੰਬ ਵੀ। ਉਹ, ਇਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਯਥਾਰਥਕ ਹਨ ਤੇ ਦੂਜੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਪੜ-ਯਥਾਰਥਕ।

ਇਹ ਨਾਟਕ ਸੁਪਨਾ ਲੈ ਸਕਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਫੈਟਸੀ ਹੈ

ਨੀਲਮ ਮਾਨ ਸਿੰਘ ਚੌਧਰੀ

ਲੇਖਕ ਬਾਰੇ

ਇਸ ਨਾਟਕ ਦੇ ਲੇਖਕ ਯਾਂ ਜਿਰਾਦੂ ਦਾ ਜਨਮ ਫਰਾਂਸ ਦੇ ਇਕ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਨਗਰ ਬਿੱਲਾਕ ਵਿਚ 1882 ਨੂੰ ਹੋਇਆ। ਬਿੱਲਾਕ ਦੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਸੀ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਗਿਰਜਾ, ਤੀਜੇ ਪਾਸੇ ਠਾਣਾ ਤੇ ਚੌਥੇ ਪਾਸੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਖੇਤ। ਭਾਵੇਂ ਜਵਾਨੀ ਵਿਚ ਹੀ ਜਿਰਾਦੂ ਨੂੰ ਇਸ ਨਗਰ ਤੋਂ ਦੂਰ ਜਾਣਾ ਪੈ ਗਿਆ ਤੇ ਉਹ ਜਰਮਨੀ, ਅਮਰੀਕਾ, ਯੂਨਾਨ, ਅਡਰੀਕਾ ਤੇ ਟਰਕੀ ਆਦਿ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਵਸਦਾ ਰਿਹਾ। ਪਰ ਉਹ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਨਗਰ ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਸਦਾ ਰਿਹਾ ਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਮਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਉਹ ਇਸ ਨਗਰ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਮਝਦਾ ਰਿਹਾ। ਜਰਮਨੀ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਉੱਚੀ ਸਿੱਖਿਆ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਉਤੇ ਜਰਮਨੀ ਦਾ ਡੂੰਘਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ। ਜਰਮਨੀ ਦੀਆਂ ਕਈ ਗੱਲਾਂ ਉਹਨੂੰ ਬਹੁਤ ਬੁਰੀਆਂ ਵੀ ਲਗਦੀਆਂ ਸਨ ਪਰ ਕਈ ਗੱਲਾਂ ਬਹੁਤ ਖਿੱਚ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਜਿੱਥੇ ਫਰਾਂਸ ਆਪਣੀ ਸਪਸ਼ਟਤਾ, ਤਰਕ ਅਤੇ ਤਰਤੀਬ ਲਈ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੈ ਉਥੇ ਜਰਮਨੀ ਨਾਇਤਕਵ, ਵਿਦਰੋਹ, ਰੋਮਾਂਟੀਅਤ ਅਤੇ ਅਗਿਆਤ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਣ ਲਈ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੈ। ਜਿਰਾਦੂ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਸਿਰਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਝੁਲਦੀ ਰਹੀ।

ਉਹ ਮੋਟੇ ਸ਼ੀਸ਼ਿਆਂ ਪਿੱਛੇ ਚਮਕਦੀਆਂ ਨੀਲੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਾਲਾ, ਸ਼ਾਂਤ-ਚਿੱਤ, ਹਾਜ਼ਰਜਵਾਬ, ਹਸਮੁਖ ਤੇ ਸਹਿਜ ਥਿਰਤੀ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ। ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੋਰ ਕੀਤਿਆਂ ਬੜੇ ਠਰ੍ਹੇਮੇ ਨਾਲ ਬੋਲਦਾ ਸੀ। ਉਹਨੂੰ ਵਹਿਸ਼ੀਪਨ, ਕਾਹਲੀ, ਸਿੱਧੇ ਸਵਾਲਾਂ ਅਤੇ ਸਿਗਰਟਾਂ ਨਾਲ ਨਫ਼ਰਤ ਸੀ। ਉਹ ਇੱਕਲਵਾਂਝੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜੀ ਕੇ ਰਾਜ਼ੀ ਸੀ।

ਉਹ ਰਹੱਸਵਾਦੀ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਉਹ ਸ਼ਿਸ਼ਟੀ, ਪੌਦਿਆਂ, ਪਸ਼ੂਆਂ ਤੇ ਪੰਛੀਆਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਾਂਗ ਹੀ ਸਮਝਦਾ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਨਸਾਨਾਂ ਦੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀ ਉਹ ਰੋਮਾਂਟਿਕ ਕਵੀਆਂ ਵਾਂਗ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਸੀ।

ਉਸ ਦੇ ਨਾਟਕਾਂ ਦਾ ਵਹਾਅ ਬੜਾ ਧੀਮਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਅਚਾਨਕ ਮੌੜ ਜਾਂ ਸਿਖਰਾਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਜਿਰਾਦੂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਕਥਨ ਹੈ— ਨਾਟਕ ਕੋਈ ਹਿੰਸਕ ਕਾਰਜ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਇਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਨਾਟਕਾਂ ਵਿਚ ਵਿਸਫੋਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਉਹ ਬੜੀ ਸ਼ਾਲੀਨਤਾ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਜਜ਼ਬਿਆਂ ਨੂੰ ਜਗਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਸੁਪਨੇ ਤੇ ਤੱਥ ਦੇ ਮੇਲ ਨਾਲ ਇਕ ਅਦਭੁਤ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਿਰਜਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਮਾਨਵੀ ਸੋਚ ਦੇ ਕਈ ਬੰਦ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਖੋਲ੍ਹਦਾ ਹੈ।

(ਮੈਰਿਸ ਵੈਲੋਸੀ ਦੇ ਇਕ ਲੇਖ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ)

ਸ਼ਹਿਰ ਮੇਰੇ ਦੀ ਪਾਗਲ ਔਰਤ

ਸ਼ਹਿਰ ਮੇਰੇ ਦੀ ਪਾਗਲ ਔਰਤ

ਵਾਲਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਤਾਰੇ ਲਾ ਕੇ
ਮੱਥ ਉੱਤੇ ਚੰਨ ਸਜਾ ਕੇ

ਗਲ ਰਾਤਾਂ ਦੇ ਬਸਤਰ ਪਾ ਕੇ
ਪੀਂਝ ਆਂ ਨੂੰ ਪਾਜ਼ੇਬ ਬਣਾ ਕੇ

ਫਿਰਦੀ ਏ ਇਕ ਬਿਹਬਲ ਔਰਤ
ਸ਼ਹਿਰ ਮੇਰੇ ਦੀ ਪਾਗਲ ਔਰਤ

ਜਦ ਉਹ ਹੱਸਦੀ ਤਾਰੇ ਛਟਕਣ
ਜਦ ਉਹ ਰੋਂਦੀ ਮੋੜੀ ਟਪਕਣ

ਪਾਗਲ ਉਸਨੂੰ ਪਾਗਲ ਸਮਝਣ
ਉਹ ਹੈ ਸਦੀਆਂ ਦੀ ਵੈਰਾਗਣ

ਜੋਗਣ ਔਰਤ ਗਵਲ ਔਰਤ
ਸ਼ਹਿਰ ਮੇਰੇ ਦੀ ਪਾਗਲ ਔਰਤ

ਪੰਛੀਆਂ ਸੰਗ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੀ
ਬਿਰਖਾਂ ਨੂੰ ਹੁੰਗਾਰੇ ਭਰਦੀ

ਮੋਇਆਂ ਵਿਛੜਿਆਂ ਸੰਗ ਹਮਦਰਦੀ
ਉਹ ਨਾ ਭੂਤ ਪਰੇਤੋਂ ਡਰਦੀ

ਉੱਜ ਕਲੀਆਂ ਤੋਂ ਕੌਮਲ ਔਰਤ
ਸ਼ਹਿਰ ਮੇਰੇ ਦੀ ਪਾਗਲ ਔਰਤ

ਅੰਕ-ਪਹਿਲਾ

(ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਪਾਰਕ
ਪ੍ਰਧਾਨ ਤੇ ਜ਼ੈਲਦਾਰ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ)

- ਪ੍ਰਧਾਨ : ਜ਼ੈਲਦਾਰ ਸਾਹਿਬ, ਆਓ ਓਸ ਬੈਂਚ ਤੇ ਬੈਠਦੇ ਆਂ। ਇਹ ਇਕ ਤਾਰੀਖੀ ਮੌਕਾ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਜਸ਼ਨ ਅੱਜ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਸ਼ਾਨ ਸ਼ੋਕਤ ਨਾਲ ਮਨਾਵਾਂਗੇ, ਫਿਲਹਾਲ ਚੁੱਪੇ ਬੈਠ ਕੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।
- ਜ਼ੈਲਦਾਰ : ਇਸ ਪਾਰਕ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਬੜਾ ਖੂਬਸੂਰਤ ਹੈ, ਅਲਫ਼ ਲੈਲਾ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਰਗਾ। ਜਾਦੂਮਈ ਸਵੇਰੇ ਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਬਾਜ਼ਾਰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਚੋਰ ਤੇ ਪਾਸ਼ੇ ਇਕੱਠੇ ਘੁੰਮਦੇ ਨੇ।
- ਪ੍ਰਧਾਨ : (ਗੁਟਕਦਾ ਹੈ) ਚੋਰਾਂ ਤੇ ਪਾਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਛੱਡੋ। ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ
- ਜ਼ੈਲਦਾਰ : ਠੀਕ ਹੈ, ਕਿੱਥੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਾਂ ?
(ਇਕ ਗਲੀ ਗਵੱਈਆ ਗਾਉਂਦਾ ਹੋਇਆ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ।)
ਸੁਣ ਮੇਰੇ ਮਾਲਕ, ਸੁਣ ਮੇਰੀ ਮਈਆ
ਮੈਂ ਨਰਕਾਂ ਦਾ ਖ਼ਾਸ ਗਵੱਈਆ
ਸੁਣ ਚੋਪਾਈ, ਛੱਡ ਸਵੱਈਆ

SIKHI.COM ਵੀਰ ਮੇਰਿਆ ਵੇ ਜੁਗਨੀ ਕਹਿੰਦੀ ਆ

- ਪ੍ਰਧਾਨ : ਜਿਹੜੀ ਨਾਮ ਅਲੀ ਦਾ ਲੈਂਦੀ ਆ
(ਰੱਦੀ ਕੱਠੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ) ਓਏ ਇਹਨੂੰ ਗਵੱਈਏ ਨੂੰ ਕਹਿ ਜ਼ਰਾ ਦੂਰ ਹੀ ਰਵੇ।
- ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਜਨਾਬ, ਇਹ ਜੁਗਨੀ ਬੜੀ ਵਧੀਆ ਗਾਉਂਦਾ
- ਪ੍ਰਧਾਨ : ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਇਹ ਕੀ ਗਾਉਂਦਾ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸਾਡਾ ਇਸ ਤੋਂ ਖਹਿੜਾ ਛੁਡਾ।
(ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ ਹਿਲਦਾ ਨਹੀਂ, ਗਵੱਈਆ ਆਪੇ ਹੀ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)
- ਪ੍ਰਧਾਨ : ਜ਼ੈਲਦਾਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣ ਲੱਗੇ ਸੀ।
- ਜ਼ੈਲਦਾਰ : ਹਾਂ, ਜਦ ਮੇਰੀ ਉਮਰ ਪੰਜਾਹਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸੀ (ਇਕ ਫੁੱਲ ਵੇਚਣ ਵਾਲੀ ਦਾਖ਼ਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ) ਮੇਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਕੋਈ ਉਲਝਣ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਵਿਰਸੇ ਵਿਚ ਮਿਲੀ ਬਾਪ ਦਾਦੇ ਦੀ ਜਾਗੀਰ ਖੇਤ ਖੇਤ ਕਰਕੇ ਵੇਚੀ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸਾਂ। ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਆਖਰੀ ਕਿੱਲਾ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਦੋ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਮੇਰੀ ਆਖਰੀ ਰਖੋਲ ਚਲੀ ਗਈ ਤੇ ਹੁਣ ਸਿਰਫ਼ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਬਚਿਆ ਏ...

- ਫੁੱਲਾਂ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਧਾਨ : (ਜ਼ੈਲਦਾਰ ਨੂੰ) ਗੁਲਦਸਤਾ ਹਜ਼ੂਰ
ਫੁੱਲਾਂ ਵਾਲੀ ਚਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ)
- ਜ਼ੈਲਦਾਰ : (ਜਾਂਦੀ ਹੋਈ ਫੁੱਲਾਂ ਵਾਲੀ ਵੱਲ ਦੇਖਦਾ ਹੋਇਆ) ਹਾਂ ਮੈਂ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸਾਂ, ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਬਚਿਆ ਸਿਰਫ ਮੇਰਾ ਨਾਮ
- ਪ੍ਰਧਾਨ : ਤੁਹਾਡਾ ਨਾਮ ਹੀ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਏ ਜ਼ੈਲਦਾਰ ਸਾਹਿਬ, ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ
- ਜ਼ੈਲਦਾਰ ਪ੍ਰਧਾਨ : ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੋਇਆਂ ਇਹ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ
ਮੇਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੀ ਏ। ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਹੋਠੋ ਉੱਠਿਆ ਹਾਂ। ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਧੋ ਧੋ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਇਆ। ਮੈਂ ਉਹਦਾ ਕੀਤਾ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲ ਸਕਦਾ। ਪਰ ਇਕ ਗੱਲ ਦਾ ਮੈਂ ਇਕਬਾਲ ਕਰਦਾ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਬਿਲਕੁਲ ਯਾਦ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸੁਹਣਾ ਮੀ ਉਹਦਾ ਚਿਹਰਾ। ਪਰ ਜਦ ਵੀ ਉਹਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਇਕ ਪਿੱਠ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕੱਪੜਿਆਂ 'ਤੇ ਖੁਕੀ ਹੋਈ।
- ਜ਼ੈਲਦਾਰ ਪ੍ਰਧਾਨ : ਬਹੁਤ ਦਿਲ ਨੂੰ ਛੁਹਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਏ ਤੁਸਾਂ
ਜਦੋਂ ਮੈਨੂੰ ਪੰਜਵੀਂ ਵਾਰ ਯਾਨੀ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਸਕੂਲ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਕੋਈ ਅੱਸੀ ਚੀਜ਼ ਲੱਭਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਦੁਆਲੇ ਦੁਨੀਆਂ ਘੁੰਮਦੀ ਹੋਵੇ- ਐਂਡੀਟਰ, ਫਿਲਮ ਸਟਾਰ, ਕੋਈ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ ਫਿਨਾਂਸਰ। ਮੈਨੂੰ ਕੁਝ ਕੁਝ ਸਮਝ ਪੈਣ ਲੱਗੀ ਕਿ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਕੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਇਕ ਦਿਨ ਮੈਂ ਇਕ ਪੁਲ ਤੋਂ ਲੰਘਦਿਆਂ ਇਕ ਚਿਹਰਾ ਦੇਖਿਆ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਮੇਰੇ ਵਾਰੇ-ਨਿਆਰੇ ਉਸੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ।
- ਜ਼ੈਲਦਾਰ ਪ੍ਰਧਾਨ : ਵਾਕਈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਇਆ ?
ਉਸਦੇ ਚਿਹਰੇ ਤੇ ਇਕ ਝਾਤ ਪਾ ਕੇ ਮੈਂ ਜਾਣ ਗਿਆ। ਤੇ ਮੇਰੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਇਕ ਨਜ਼ਰ ਪਾ ਕੇ ਉਹ ਸਮਝ ਗਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਪਹਿਲਾ ਇਕ ਹਜ਼ਾਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਅਲੀ ਨੋਟਾਂ ਦਾ ਭਰਿਆ ਇਕ ਬੁੱਢ ਕੇਸ ਅੱਗੇ ਤੋਰ ਕੇ। ਇਕ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਇਕ ਹੋਰ ਉਹੋ ਜਿਹਾ ਚਿਹਰਾ ਦੇਖਿਆ। ਉਸਨੇ ਮੈਨੂੰ ਨਸ਼ੀਲੀਆਂ ਦੁਆਈਆਂ ਦੇ ਪੈਂਦੇ ਵਿਚ ਚੰਗੀ ਥਾਂ ਦੁਆ ਦਿੱਤੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਸਿਰਫ਼ ਏਹੀ ਕਰਦਾ— ਉਹੋ ਜਿਹੇ ਚਿਹਰਿਆਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼। ਤੇ ਹੁਣ ਮੈਂ ਅਹਿ ਬੈਠਾ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ-ਗਿਆਰਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ,

ਬਵੇਜਾ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਤੇ ਅੱਜ ਤੋਂ ਉਸ ਬੋਰਡ ਆਫ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਕੰਬਾਈਨ ਦਾ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਕ ਅਹੁਦਾ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਏ। (ਇਕ ਰੱਦੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਲੰਘਦਾ ਏ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਕੋਲ ਕੁਝ ਦੇਖਦਾ ਏ ਤੇ ਉਸਨੂੰ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਰੁਕਦਾ ਹੈ।) ਕੀ ਲੱਭ ਰਿਹਾ ਹੈ ?

- ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਅਹਿ ਤੁਸੀਂ ਸੁੱਟਿਆ ਹਜ਼ੂਰ ?
 ਪ੍ਰਧਾਨ : ਮੈਂ ਕਦੀ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੁੱਟਦਾ
 ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਤਾਂ ਫਿਰ ਇਹ ਸੈਂ ਦਾ ਨੋਟ ਤੁਹਾਡਾ ਨਹੀਂ ?
 ਪ੍ਰਧਾਨ : ਏਧਰ ਕਰ
 (ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ ਉਸ ਨੂੰ ਸੈਂ ਦਾ ਨੋਟ ਫੜਾਉਂਦਾ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)
 ਜੈਲਦਾਰ : ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੱਕਾ ਪਤਾ, ਇਹ ਤੁਹਾਡਾ ਈ ਏ ?
 ਪ੍ਰਧਾਨ : ਜੈਲਦਾਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਾਰੇ ਸੈਂ ਦੇ ਨੋਟ ਮੇਰੇ ਹੀ ਨੇ।
 ਜੈਲਦਾਰ : ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੀ, ਇਕ ਗੱਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੁੱਛਣ ਪੁੱਛਣ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਜੇ ਮੇਰਾ ਸਵਾਲ ਬਹੁਤਾ ਹੀ ਬੇਤੁਕਾ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਪਈ ਇਹ ਜਿਹੜੀ ਕੰਪਨੀ ਆਪਾਂ ਬਣਾਈ ਏ, ਇਹਦਾ ਮਕਸਦ ਕੀ ਏ ?
 ਪ੍ਰਧਾਨ : ਤੁਹਾਡਾ ਸਵਾਲ ਬੇਤੁਕਾ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ, ਗੈਰ ਮਾਮੂਲੀ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਦੇ ਤੁਸੀਂ ਪਹਿਲੇ ਮੈਂਬਰ ਹੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਿਆ।
 ਜੈਲਦਾਰ : ਕੀ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਸੈਂ ਤੋਂ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ? ਮੇਰਾ ਮਤਲਬ ਉਸਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਆਂ ?
 ਪ੍ਰਧਾਨ : ਹਜ਼ੂਰ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਉੱਕਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਪਤਾ
 ਜੈਲਦਾਰ : ਪਰ ਜਨਾਬ ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕਿਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ?
 ਪ੍ਰਧਾਨ : ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਅਸੀਂ ਬੜੀ ਜਿਹੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਵਿਚ ਹਾਂ ਆਂ ਜੈਲਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਕਿਉਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਵਣਜ ਵਪਾਰ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਨੇੜੇ ਦੇ ਭਾਈਵਾਲ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਇਕਬਾਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਬੜੀ ਜਿਹੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਵਿਚ ਹਾਂ।
 ਜੈਲਦਾਰ : ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਇਹੋ ਡਰ ਸੀ। ਕੀ ਗੱਲ ਸਟੈਕ ਇਸ਼ੂ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਰਿਹਾ।
 ਪ੍ਰਧਾਨ : ਨਹੀਂ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ। ਕੱਲ੍ਹ ਸਵੇਰੇ ਅਸੀਂ ਪੰਜ ਲੱਖ ਸ਼ੇਅਰ ਆਮ ਜਨਤਾ ਲਈ ਖੋਲ੍ਹੇ। ਸਵਾ ਦਸ ਵਜੇ ਤੱਕ

ਉਹ ਸਾਰੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਬਚੇ ਗਏ। ਦਸ ਵੱਜ ਕੇ ਵੀਹ ਮਿੰਟ ਤੇ ਜਦੋਂ ਪੁਲੀਸ ਪਹੁੰਚੀ ਸਾਡੇ ਦਫ਼ਤਰ ਦੀਆਂ ਖਿੜਕੀਆਂ ਟੁੱਟੀਆਂ ਪਈਆਂ ਸਨ। ਬੁਹੇ ਕਬਜ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਉਖਾੜੇ ਪਏ ਸਨ—ਤੁਸੀਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਏਨਾ ਖੁਬਸੂਰਤ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਅੱਜ ਸਵੇਰੇ ਸਾਡੇ ਸ਼ੇਅਰ ਦਾ ਮੁੱਲ 124 ਸੀ ਪਰ ਵੇਚਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਹੋਰ ਆਡਰ ਆ ਰਹੇ ਸਨ।

- ਜ਼ੈਲਦਾਰ : ਜੇ ਇਹ ਗੱਲ ਐ ਤਾਂ ਫਿਰ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਕੀ ਐ ?
- ਪ੍ਰਧਾਨ : ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਇਹ ਐ, ਜ਼ੈਲਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਸਰਮਾਇਆ ਇਕੱਠਾ ਹੋ ਗਿਆ—ਪਰ ਉਸ ਸਰਮਾਏ ਦਾ ਅਸੀਂ ਕਰੀਏ ਕੀ, ਇਹ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ।
- ਜ਼ੈਲਦਾਰ : ਤੁਹਾਡਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਇਕ ਓਸ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਤਰਲੋਮੱਛੀ ਹੋ ਰਹੇ ਨੇ ਜਿਸ ਕੋਲ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।
- ਪ੍ਰਧਾਨ : ਪਿਆਰੇ ਜ਼ੈਲਦਾਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਸ਼ੇਅਰ ਖਰੀਦਦਾ, ਉਸਦਾ ਕਿਸੇ ਕਾਊਂਟਰ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਬੈਠਣ ਦਾ ਜਾਂ ਕੋਈ ਟੋਆ ਪੁੱਟਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਸਟਾਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਕੋਈ ਔਜ਼ਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਗੈਂਤੀ ਵਰਗਾ। ਨਾ ਇਹ ਕੋਈ ਸ਼ੇਅ ਹੁੰਦੀ ਏ ਕਿੱਲੋ ਪਨੀਰ ਵਰਗੀ। ਅਸੀਂ ਇਕ ਗਾਹਕ ਨੂੰ ਜੋ ਵੇਚਦੇ ਆਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਬਿਜਨਸ ਦੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਉਹ ਸ਼ਿਵਾਲਕ ਦੀਆਂ ਪਹਾੜੀਆਂ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਫਿਨਾਂਸਰ ਵੀ ਇਕ ਕ੍ਰੀਏਟਿਵ ਆਰਟਿਸਟ ਹੁੰਦਾ। ਸਾਡਾ ਕੰਮ ਹੈ ਕਲਪਨਾ ਨੂੰ ਟੁੰਬਣਾ। ਅਸੀਂ ਵੀ ਸ਼ਾਇਰ ਹਾਂ, ਭਾਵੇਂ ਸਾਡੇ ਸ਼ੇਅਰ ਬੋੜੀ ਵੱਖਰੀ ਟੈਪ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਆ।
- ਜ਼ੈਲਦਾਰ : ਪਰ ਕਲਪਨਾ ਨੂੰ ਟੁੰਬਣ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਖ਼ਾਸ ਸਰਗਰਮੀ ਦੇ ਖਿੱਤੇ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ?
- ਪ੍ਰਧਾਨ : ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ। ਉਸ ਲਈ ਚਾਹੀਦਾ ਏ ਇਕ ਨਾਮ ਜਿਹੜਾ ਸ਼ਹਿਨਾਈ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਾਂਗ ਤੁਹਾਡੀ ਧੜਕਣ ਤੇਜ਼ ਕਰ ਦੇਵੇ, ਕਿਸੇ ਫਿਲਮ ਸਟਾਰ ਵਾਂਗ ਤੁਹਾਡਾ ਦਿਮਾਗ ਘੁਮਾ ਦੇਵੇ, ਕਿਸੇ ਮੰਦਰ ਵਾਂਗ ਤੁਹਾਡੇ ਮਨ ਵਿਚ ਸ਼ਰਧਾ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦੇਵੇ। ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਕਨਸੋਲੀਡੇਟਿਡ। ਇਹ ਨਾਮ ਅਲਬੱਤਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਏ। ਇਕ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਏਹੀ ਚਾਹੀਦਾ ਏ।
- ਜ਼ੈਲਦਾਰ : ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਕੋਈ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਨਾਮ ਹੈ ?

- ਪ੍ਰਧਾਨ : ਫਿਲਹਾਲ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਸਿਰਫ਼ ਖ਼ਾਲੀ ਥਾਂ ਹੈ। ਉਸ ਖ਼ਾਲੀ ਥਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਨਾਮ ਜ਼ਰੂਰ ਛਪਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਹ ਨਾਮ ਕੋਈ ਸ਼ਾਹਕਾਰ ਨਾਮ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਜੇ ਮੈਂ ਅੱਜ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਜੈਲਦਾਰ ਸਾਹਿਬ, ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਕਾਰਣ ਏਹੀ ਐ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਤਸੀਹੇ ਦਿੱਤੇ ਨੇ ਪਰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਅਹੁੜਿਆ। ਓਹ! ਦੇਖੋ! ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਦੁਆ ਦਾ ਅਸਰ ਹੋਵੇ! (ਜੈਲਦਾਰ ਪਿੱਛੇ ਮੁੜ ਕੇ ਦੇਖਦਾ ਹੈ) ਦੇਖਿਆ? ਹੈ ਨਾ ਕਮਾਲ?
- ਜੈਲਦਾਰ : ਤੁਹਾਡਾ ਮਤਲਬ ਉਹ ਕੁੜੀ?
- ਪ੍ਰਧਾਨ : ਨਹੀਂ ਨਹੀਂ ਕੁੜੀ ਨਹੀਂ। ਉਹ ਚਿਹਰਾ। ਦੇਖਦੇ ਹੋ? ਉਹ ਜਿਹੜਾ ਪਾਣੀ ਪੀ ਰਿਹਾ।
- ਜੈਲਦਾਰ : ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਚਿਹਰਾ ਆਖਦੇ ਹੋ, ਉਹ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਮਕਬਰੇ ਦਾ ਪੱਥਰ ਐ।
- ਪ੍ਰਧਾਨ : ਮਕਬਰੇ ਦਾ ਪੱਥਰ ਨਹੀਂ, ਮੀਲ ਪੱਥਰ ਐ। ਰਸਤੇ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ। ਪਰ ਇਸ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ਲੋਹੇ ਵੱਲ ਹੈ ਕਿ ਕਣਕ ਵੱਲ ਕਿ ਫ਼ਾਸਫੋਟ ਵੱਲ? ਬੱਸ ਏਹੀ ਆਪਾ ਲੱਭਣਾ। ਆਹ! ਉਹ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਏ। ਉਹ ਸਭ ਸਮਝਦਾ ਐ। ਉਹ ਏਥੇ ਆਵੇਗਾ।
- ਜੈਲਦਾਰ : ਜਦੋਂ ਉਹ ਆ ਗਿਆ.....?
- ਪ੍ਰਧਾਨ : ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਦੱਸੇਗਾ ਅਸੀਂ ਕੀ ਕਰਨਾ ਐ।
- ਜੈਲਦਾਰ : ਤੁਹਾਡਾ ਮਤਲਬ ਬਿਜਨਸ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੁੰਦੇ ਨੇ? ਇਕ ਏਨੀ ਅਹਿਮ ਗੱਲ ਬਾਰੇ ਅਸੀਂ ਇਕ ਅਜਨਬੀ ਤੇ ਮੁਨੱਸਰ ਕਰਾਂਗੇ।
- ਪ੍ਰਧਾਨ : ਜੈਲਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਘਰ ਵਾਲੀ 'ਤੇ ਇਤਬਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਨਾ ਆਪਣੇ ਜਿਗਰੀ ਯਾਰ 'ਤੇ। ਮੇਰੇ ਗੁਪਤ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਮੈਂ ਕਿੱਥੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਪਰ ਇਹ ਜਿਹੇ ਚਿਹਰੇ ਨੂੰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਸਭ ਤੋਂ ਡੂੰਘੇ ਰਾਜ ਸੌਂਪ ਸਕਦਾ। ਭਾਵੇਂ ਅਸੀਂ ਅਜੇ ਨਜ਼ਰ ਭਰ ਕੇ ਦੇਖਿਆ ਵੀ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਵੀ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਰੂਹ ਦੀਆਂ ਗਹਿਰਾਈਆਂ ਤੱਕ ਜਾਣ ਲਿਆ ਏ। ਉਹ ਕੋਈ ਅਜਨਬੀ ਨਹੀਂ, ਉਹ ਮੇਰਾ ਭਰਾ ਐ, ਉਹ ਮੇਰਾ ਆਪਣਾ ਆਪ ਹੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਦੇਖੋਗੇ, ਉਹ ਇਕ ਮਿੰਟ ਵਿਚ ਆਵੇਗਾ (ਗੂੰਗਾ ਬੋਲਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਬੈਚਾ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਦੀ ਲੰਪ ਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਇਕ ਦੇ ਅੱਗੇ ਇਕ ਇਕ ਲਫ਼ਾਫ਼ਾ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਕੋਲ ਆਉਂਦਾ ਹੈ) ਬਹੁਰਹਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕੀ? ਕੋਈ ਸਾਜਿਸ਼ ਲਗਦੀ ਐ। ਸਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਤੇਰੇ ਲਫ਼ਾਫ਼ੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਚੁੱਕ ਲੇ। (ਗੂੰਗਾ ਬੋਲਾ ਸੰਕੇਤ-

- ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਭਾਸ਼ਨ ਦੇਂਦਾ ਹੈ) (ਰੱਦੀ ਵਾਲੇ ਨੂੰ)
 ਓਏ ਚੀਬੜੇ ਚੁੱਕਾ,ਕੀ ਕਹਿੰਦਾ ਇਹ ਸ਼ੈਤਾਨ ?
- ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਹਜ਼ੂਰ ਸਿਰਫ਼ ਈਸ਼ਾ ਜਾਣਦੀ ਏ ਇਹਦੀ ਭਾਸ਼ਾ।
 ਪ੍ਰਧਾਨ : ਈਸ਼ਾ ਕੌਣ ?
 ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : (ਬੁਲਾਉਂਦਾ ਹੈ) ਈਸ਼ਾ। ਹਜ਼ੂਰ, ਖਿਡਾਉਣਿਆਂ ਵਾਲੀ ਐ।
 ਈਸ਼ਾ।
 (ਈਸ਼ਾ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਵੀਹ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਹੈ। ਉਸਦਾ
 ਚਿਹਰਾ ਤੇ ਨੁਹਾਰ ਫਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਾਲੀ ਹੈ)
- ਈਸ਼ਾ : ਜੀ, ਦੱਸੋ
 ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਈਸ਼ਾ, ਇਹ ਬਾਬੂ ਜੀ....
 ਪ੍ਰਧਾਨ : ਇਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਕਹੋ ਏਥੋਂ ਚਲਾ ਜਾਵੇ
 (ਗੁੰਗਾ ਬੋਲਾ ਇਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਹੱਥ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਕੁਝ
 ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ) ਬਹਰਹਾਲ, ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ?
- ਈਸ਼ਾ : ਹਜ਼ੂਰ ਇਹ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਏ ਕਿ ਅੱਜ ਦੀ ਪਰਭਾਤ ਕੁਝ
 ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੀ ਖ਼ੁਬਸੂਰਤ ਏ।
- ਪ੍ਰਧਾਨ : ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿਸਨੇ ਏ ?
 ਈਸ਼ਾ : ਪਰ ਇਹ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਏ-ਇਹ ਪਰਭਾਤ ਹੋਰ ਵੀ ਸੁਹਣੀ
 ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ (ਪ੍ਰਧਾਨ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰ ਕੇ) ਇਸ
 ਭੱਦਰ ਪੁਰਸ਼ ਨੇ ਆਪਣਾ ਮੁਖੜਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦਿਖਾਇਆ।
- ਪ੍ਰਧਾਨ : ਸਿਪਾਹੀ ਨੂੰ ਬੁਲਾਓ
 (ਈਸ਼ਾ ਮੌਢੇ ਸੰਗੋੜਦੀ ਹੈ ਤੇ ਵਾਪਸ ਚਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਗੁੰਗਾ
 ਬੋਲਾ ਵੀ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬੂਟ ਪਾਲਿਸ਼ ਵਾਲਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।)
- ਪਾਲਿਸ਼ ਵਾਲਾ : ਬੂਟ ਪਾਲਿਸ਼
 ਜ਼ੈਲਦਾਰ : ਮੇਰਾ ਖ਼ਿਆਲ ਐ ਮੈਂ ਇਕ ਤਸਮਿਆਂ ਦੀ ਜੋੜੀ ਖ਼ਰੀਦ ਲਵਾਂ
 ਪ੍ਰਧਾਨ : ਨਹੀਂ ਨਹੀਂ
 ਪਾਲਿਸ਼ ਵਾਲਾ : ਕਾਲੇ ਕਿ ਨਸਵਾਰੀ ?
 ਜ਼ੈਲਦਾਰ : (ਆਪਣੇ ਬੂਟ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ) ਇਹਨਾਂ ਨਾਲ ਕਿਹੜੇ
 ਚੱਲਣਗੇ ?
- ਪਾਲਿਸ਼ ਵਾਲਾ : ਕੋਈ ਵੀ ਚੱਲ ਜਾਵੇਗਾ
 ਜ਼ੈਲਦਾਰ : ਦੋਵੇਂ ਦੇ ਦੇ
 ਪ੍ਰਧਾਨ : (ਜ਼ੈਲਦਾਰ ਦੀ ਬਾਂਹ 'ਤੇ ਹੱਥ ਰੱਖਦਾ ਹੋਇਆ) ਜ਼ੈਲਦਾਰ
 ਸਾਹਿਬ, ਬੇਸ਼ੱਕ ਮੇਰਾ ਤੁਹਾਡੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਸਿਵਾਏ
 ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੀ ਤਨਖ਼ਾਹ
 ਨਿਯਤ ਕਰਨੀ ਹੈ ਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਖ਼ਾਰ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ
 ਦੇਣੀ ਐ, ਫਿਰ ਵੀ ਮੇਰੇ ਤੇ ਇਕ ਨਿੱਜੀ ਅਹਿਸਾਨ ਕਰੋ।

- ਜੈਲਦਾਰ : ਏਸ ਪਾਲਸ਼ ਵਾਲੇ ਤੋਂ ਕਦੀ ਕੁਝ ਨਾ ਖਰੀਦਣਾ।
- ਜੈਲਦਾਰ : ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਗੱਲ ਕਿਵੇਂ ਮੋੜ ਸਕਦਾ? (ਪਾਲਸ਼ ਵਾਲਾ ਮੌਢੇ ਸਕੋੜ ਕੇ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਈ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਕੀ ਫ਼ਰਕ ਪਵੇਗਾ?
- ਪ੍ਰਧਾਨ : ਦੋਖੋ ਜੈਲਦਾਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰ ਖਿਆਲ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਐਰਾ ਗੈਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕ ਕਦੀ ਨਾ ਪਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਬੈਰੀਅਰ ਐ। ਸਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਾਸਤਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।
- ਜੈਲਦਾਰ : ਪਰ ਸਾਡੇ ਬਗੈਰ ਤਾਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰੇ ਭੁੱਖੇ ਮਰ ਜਾਣਗੇ।
- ਪ੍ਰਧਾਨ : ਨਹੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮਰੇਗਾ। ਇਹਨੂੰ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਕੋਈ ਤਵੱਕੋ ਨਹੀਂ। ਇਹਦੀਆਂ ਸਾਮੀਆਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਘੋਰਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਸਮੇ ਵੇਚਦਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਬੂਟ ਨਹੀਂ ਹੈਗੇ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਕਟਾਈਆਂ ਵਾਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਕਟਾਈਆਂ ਵੇਚਦਾ ਜਿਹੜੇ ਕਮੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੇ। ਇਹਦੇ ਗਾਹਕ ਏਸੇ ਆਸ 'ਤੇ ਤਸਮੇ ਖਰੀਦ ਲੈਂਦੇ ਨੇ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਕਦੀ ਤਾਂ ਬੂਟ ਹੋਣਗੇ। ਤਦੇ ਤਾਂ ਇਹ ਗੁਸਤਾਖ ਤੇ ਬਦਤਮੀਜ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਟਿੱਚ ਜਾਨਣਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਗ ਜਾਂਦਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਡੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਦੁਨੀਆਂ ਹੈ। ਵਾਹ! ਮੇਰਾ ਬ੍ਰੋਕਰ। ਉਹ ਤਾਂ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਖਿੜਿਆ ਪਿਆ।
- ਬ੍ਰੋਕਰ : (ਬ੍ਰੋਕਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਆ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਾ ਹੱਥ ਪਕੜ ਲੈਂਦਾ ਹੈ)
- ਬ੍ਰੋਕਰ : ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੀ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਮੁਬਾਰਕਾਂ! ਕਿਆ ਦਿਨ ਹੈ ਅੱਜ ਭਾਗਾਂ ਵਾਲਾ।
- ਪ੍ਰਧਾਨ : (ਇਕ ਮਦਾਰੀ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਆਪਣਾ ਕੋਟ ਉਤਾਰਦਾ ਹੈ। ਬੜੇ ਸੁਚੱਜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਤਹਿ ਮਾਰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਬੈਚ 'ਤੇ ਰੱਖ ਦਿੰਦਾ ਹੈ-ਉਸ ਵਿਚੋਂ ਰੰਗ ਬਿਰੰਗੇ ਡੰਡੇ ਕੱਢਦਾ ਹੈ)
- ਪ੍ਰਧਾਨ : (ਤੁਆਰਫ਼ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ) ਇਹ ਜੈਲਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਜੋ ਸਾਡੇ ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਹ ਮੇਰਾ ਬ੍ਰੋਕਰ ਹੈ (ਬ੍ਰੋਕਰ ਸਿਰ ਝੁਕਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਮਦਾਰੀ ਵੀ। ਬ੍ਰੋਕਰ ਬੈਠ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਕੋਲ ਡਿੱਕਸ ਦੀ ਰੋੜੀ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਇਸ਼ਾਰੇ ਨਾਲ ਕੋਲਡ ਡਿੱਕਸ ਭੇਜਣ ਲਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਮਦਾਰੀ ਆਪਣਾ ਖੇਲ ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ) ਸੁਣਾਓ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਿਹਾ?

- ਬੁਕਰ : ਸੁਣੋ, ਅੱਜ ਸਵੇਰੇ ਦਸ ਵਜੇ ਦੁਕਾਨਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ (ਜਦੋਂ ਉਹ ਬੋਲਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮਦਾਰੀ ਉਸਦੇ ਹਰ ਵਾਕ ਨਾਲ ਇਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ-ਮਈ ਪੁਰਕ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਡੰਡੇ ਬੁਕਰ ਦੇ ਫਿਕਰਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਤਾਲ ਵਿਚ ਉੱਚੇ ਨੀਵੇਂ ਉਠਦੇ ਹਨ) ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ ਸ਼ੇਅਰ ਸੌ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵੈਲਿਊ ਬਰਾਬਰ ਇਸ਼ੂ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਕਰਬ ਤੇ ਕੋਟ ਕੀਤੇ ਗਏ 124, ਅਸੀਂ ਖਰੀਦਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ 126-127-129 ਤੇ ਇਹ ਉੱਪਰ ਹੀ ਉੱਪਰ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ 132-133-138-141-141-141
- ਜੈਲਦਾਰ : ਮੈਂ ਇਕ ਗੱਲ ਪੁੱਛਣੀ ਚਾਹੁੰਨਾਂ
ਪ੍ਰਧਾਨ : ਨਹੀਂ ਨਹੀਂ। ਗੱਲਾਂ ਪੁੱਛਣੀਆਂ ਛੱਡੋ। ਹਰ ਜਵਾਬ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋਰ ਉਲਝਾ ਦੇਵੇਗਾ।
- ਬੁਕਰ : 10-45 ਤੇ ਅਸੀਂ ਇਹ ਅਫਵਾਹ ਉਡਾ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਲਦੀ ਹੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣ ਰਹੀ ਹੈ, ਮੰਡੀ ਵਿਚ ਮੰਦਾ ਆ ਗਿਆ। ਅਸੀਂ ਘੱਟ ਮੁੱਲ ਤੇ ਵੇਚਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ 141-138-133-132 ਅਤੇ ਇਹ ਬੱਲੇ ਆਈ ਜਾਂਦੇ ਨੇ, ਹੋਰ ਬੱਲੇ। 102 ਫੇਰ ਅਸੀਂ ਵਾਪਸ ਖਰੀਦਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦੇ ਆਂ 93 ਤੋਂ। ਗਿਆਰਾਂ ਵਜੇ ਅਫਵਾਹ ਨੂੰ ਝੂਠੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸ਼ੇਅਰ ਫੇਰ ਉੱਪਰ ਚੜ੍ਹਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। 95-98-101-106-124-141 ਤੇ ਸਾਢੇ ਗਿਆਰਾਂ ਵਜੇ ਤੱਕ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਸ਼ੇਅਰ ਵਾਪਸ ਖਰੀਦ ਲੈਂਦੇ ਆਂ। ਨਿਰੋਲ ਫਾਇਦਾ ਇਕ ਕਰੋੜ ਪੈਂਤੀ ਲੱਖ।
- ਪ੍ਰਧਾਨ : ਕਮਾਲ! ਬੇਮਿਸਾਲ! ਲਾਜਵਾਬ!
(ਮਦਾਰੀ ਫਿਰ ਸਿਰ ਝੁਕਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਬੌਨਾ ਆਦਮੀ ਇਕ ਲਾਗਲੇ ਬੈਂਚ ਤੋਂ ਏਧਰ ਝੁਕਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਬੜੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣ ਰਿਹਾ ਤੇ ਜੋਸ਼ ਨਾਲ ਕੰਬ ਰਿਹਾ ਹੈ) ਬੋਰਡ ਦੇ ਇਕ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਕਿੰਨੇ ਸ਼ੇਅਰ ਆਉਣਗੇ?
- ਬੁਕਰ : ਪੰਜਾਹ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿ ਤੈਂ ਹੋਇਆ ਹੈ।
ਪ੍ਰਧਾਨ : ਇਹ ਕਾਫੀ ਘੱਟ ਨੇ। ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਮਿਆਲ ਐ?
ਬੁਕਰ : ਚਲੋ ਤਿੰਨ ਹਜ਼ਾਰ।
ਪ੍ਰਧਾਨ : ਇਹ ਜਰਾ ਬੇਹਤਰ ਹੈ (ਜੈਲਦਾਰ ਨੂੰ) ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੂਰੀ ਸਕੀਮ ਸਮਝ ਆਈ ਜੈਲਦਾਰ ਸਾਹਿਬ?
- ਜੈਲਦਾਰ : ਕੁਝ ਕੁਝ ਸਮਝ ਆਉਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਹੈ।
(ਮਦਾਰੀ ਅੱਗ ਦੇ ਗੱਲੇ ਅਸਮਾਨ ਵੱਲ ਸੁੱਟ ਰਿਹਾ ਹੈ ਬੌਨੇ ਕੋਲੋਂ ਰਿਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ। ਉਹ ਕਾਹਲੀ ਨਾਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨੱਟਾਂ ਦੀ ਦੱਬੀ ਬੈਂਚ ਤੇ ਟਿਕਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।)

- ਬੋਨਾ : ਲਉ ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਲੈ ਲਉ।
 ਬ੍ਰਕਰ : (ਬੁੱਧਿਪਨ ਨਾਲ) ਇਹ ਆਦਮੀ ਕੌਣ ਹੈ? ਇਹ ਪੈਸੇ ਕਾਹਦੇ ਲਈ?
 ਬੋਨਾ : ਇਹ ਮੇਰੀ ਉਮਰ ਭਰ ਦੀ ਕਮਾਈ ਹੈ। ਪੈਸਾ ਪੈਸਾ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੌਂਪਦਾ ਹਾਂ।
 ਬ੍ਰਕਰ : ਤੁਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਨਹੀਂ ਅਸੀਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਆਂ?
 ਬੋਨਾ : ਪਰ ਹਜ਼ੂਰ, ਮੇਰੀ ਅਰਜ਼ ਹੈ ਇਹ ਮੇਰਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਹੈ, ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾ ਮੌੜੋ।
 ਬ੍ਰਕਰ : ਇਹ ਗੱਲ ਐ? ਠੀਕ ਹੈ। (ਉਹ ਪੈਸੇ ਆਪਣੀ ਜੇਬ ਵਿਚ ਪਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ) ਹਾਂ, ਹੋਰ ਦੱਸੋ।
 ਬੋਨਾ : ਹਜ਼ੂਰ ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਸੀ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਛੋਟੀ ਮੋਟੀ ਰਸੀਦ ਦਿਓਗੇ।
 ਪ੍ਰਧਾਨ : ਪਿਆਰੇ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ, ਸਾਡੇ ਵਰਗੇ ਰਸੀਦ ਦਿੰਦੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਅਸੀਂ ਰਸੀਦ ਲੈਂਦੇ ਹੁੰਦੇ ਆਂ।
 ਬੋਨਾ : ਮਾਫ਼ ਕਰਨਾ, ਤੁਸੀਂ ਠੀਕ ਕਹਿੰਦੇ ਓ, ਮੈਂ ਜ਼ਰਾ ਬੌਦਲਾ ਗਿਆ ਸਾਂ। ਅਹਿ ਲਓ। (ਇਕ ਰਸੀਦ ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ) ਬਹੁਤ ਮਿਹਰਬਾਨੀ। ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਮਿਹਰਬਾਨੀ। (ਉਹ ਖੁਸ਼ੀ ਖੁਸ਼ੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਗਵਈਆ ਦੁਬਾਰਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਗਾਉਂਦਾ ਹੈ।)

SIKHBOKCLUB.COM

ਜੁਗਨੀ ਉਹਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਫੱਬੋ,
 ਜਿਹਨੂੰ ਅੱਗ ਇਸ਼ਕ ਦੀ ਲੱਗੇ
 ਜਿਹਦੇ ਕਾਲਿਉਂ ਹੋ ਗਏ ਬੱਗੇ
 ਹਾਲੇ ਅੰਦਰ ਭਾਂਬੜ ਦੱਬੇ

ਵੀਰ ਮੇਰਿਆ ਵੇ ਜੁਗਨੀ ਜੋਗਣ ਆਂ
 ਉਹ ਇਸ਼ਕ ਤੇਰੇ ਦੀ ਰੋਗਣ ਆਂ
 ਅੱਲਾ ਬਿਸਮਿੱਲਾ ਤੇਰੀ ਜੁਗਨੀ,
 ਸਾਈਂ ਬੋਹੜਾਂ ਵਾਲਿਆ ਜੁਗਨੀ।

- ਪ੍ਰਧਾਨ : ਹੈਂ। ਫੇਰ। ਇਹ ਬੰਦਾ ਤੋਂ ਵਾਂਗ ਏਹੀ ਸਤਰਾਂ ਕਿਉਂ ਰਟਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਏ?
 ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਹਜ਼ੂਰ ਹੋਰ ਬਚਾਰਾ ਕਰੋ ਕੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਇਹਨੂੰ ਗੀਤ ਆਉਂਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਗੀਤ ਕਿਤੇ ਛਪਿਆ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ।
 ਜੈਲਦਾਰ : ਇਹ ਕੋਈ ਐਸਾ ਗੀਤ ਨਹੀਂ ਗਾ ਸਕਦਾ ਜਿਹੜਾ ਇਹਨੂੰ ਪੂਰਾ ਆਉਂਦਾ ਹੋਵੇ।

- ਕੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਇਸਨੂੰ ਏਹੀ ਗੀਤ ਪਸੰਦ ਹੈ ਹਜ਼ੂਰ। ਇਹ ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਇਸ ਗੀਤ ਦੀਆਂ ਮੁੱਢਲੀਆਂ ਤੁਕਾਂ ਗਾਉਂਦਾ ਫਿਰੇਗਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਇਸਨੂੰ ਆਖਰੀ ਤੁਕਾਂ ਦੱਸਣ ਵਾਲਾ ਵੀ ਕਿਸੇ ਦਿਨ ਮਿਲ ਪਵੇਗਾ।
- ਪ੍ਰਧਾਨ : ਇਹਨੂੰ ਕਵੇਂ ਅੱਗੇ ਜਾਏ, ਸਾਨੂੰ ਗੀਤ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। (ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਟਹਿਲਦਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਸੋਟੀ ਘੁਮਾਉਂਦਾ ਹੋਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਰੁਕਦਾ ਤੇ ਬੜੀ ਨਿਮਰਤਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ)
- ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ : ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹਜ਼ੂਰ। ਫੇਰ ਵੀ ਮੈਂ ਖੁਦ ਇਕ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਐਕਤ ਵਿਚ ਫਸਿਆ ਹੋਇਆ ਹਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਨ ਪਸੰਦ ਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸਿਰਫ ਦੋ ਤੁਕਾਂ ਯਾਦ ਨੇ ਬਚਪਨ ਤੋਂ, ਜੋ ਤੁਹਾਡੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੋਵੇ.....
- ਪ੍ਰਧਾਨ : ਨਹੀਂ ਜੀ, ਮੇਰੀ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ।
- ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ : ਮੈਂ ਹੈਰਾਨ ਹਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਉਂ ਹੁੰਦਾ ਏ। ਅਸੀਂ ਗੀਤਾਂ ਦੇ ਬੋਲ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਬੋਲ ਤਾਲ ਵਿਚ ਹੀ ਗੁਆਚ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਹੈ ਉਹ ਸਿਰਫ ਐਨਾ ਹੈ -
ਇਕ ਦਿਨ ਜੁਗਨੀ ਨੇ ਪਾਈ ਚਿੱਠੀ
ਹੰਝੂਆਂ ਨਾਲ ਲਿਖਾਈ ਚਿੱਠੀ
- ਗਵਈਆ : (ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਰਗ ਮਿਲਾ ਕੇ ਗਾਉਂਦਾ ਹੈ।)
ਇਕ ਦਿਨ ਆਪਣੇ ਲੱਗੀ ਜੁਗਨੀ
ਭਰਿਆ ਗਿਆ ਕਲੋਜੇ ਰੁਗ ਨੀ
ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੇਰ ਮਮਤਾ ਦਾ ਯੁਗ ਨੀ
ਤੇਰੀ ਨਾਲ ਨਾ ਇਸਦੇ ਪੁੱਗਣੀ
ਵੀਰ ਮੇਰਿਆ ਵੇ ਜੁਗਨੀ ਹੱਸ ਪਈ
ਫੇਰ ਹੱਸਦੇ ਹੱਸਦੇ ਫਿੱਸ ਪਈ
- ਪ੍ਰਧਾਨ : (ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਕੰਨ ਢਕ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।) ਚੁਪ ਕਰੋ ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਕਰਕੇ, ਚੁਪ ਕਰੋ।
- ਗਵਈਆ : ਇੱਕ ਦਿਨ ਜੁਗਨੀ ਨੇ ਪਾਈ ਚਿੱਠੀ
ਹੰਝੂਆਂ ਨਾਲ ਲਿਖਾਈ ਚਿੱਠੀ
ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਤੀਕ ਨਾ ਆਈ ਚਿੱਠੀ

ਵੀਰ ਮੇਰਿਆ ਵੇ ਦਰ ਵਿਚ ਖੜਦੀ ਆ
ਨਿੱਤ ਨਾਲ ਡਾਕੀਏ ਲੜਦੀ ਆ

ਇੱਕ ਦਿਨ ਜੁਗਨੀ ਨੂੰ ਆਈ ਚਿੱਠੀ
ਮਚ ਗਈ ਹਾਲ ਦੁਹਾਈ ਚਿੱਠੀ

ਘੁੱਟ ਕੇ ਸੀਨੇ ਲਾਈ ਚਿੱਠੀ
ਸੁਣ ਲਉ ਮਾਈ ਭਾਈ ਚਿੱਠੀ
ਸਾਨੂੰ ਕਿਹਦੀ ਆਈ ਚਿੱਠੀ
ਵਰਿਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਈ ਚਿੱਠੀ
ਰਿਹੀ ਵਾਪਸ ਆਈ ਚਿੱਠੀ

ਓ ਵੀਰ ਮੇਰਿਆ ਵੇ ਜੁਗਨੀ ਪੜ੍ਹਦੀ ਏ
ਕੀ ਅਰਥ ਚਿੱਠੀ ਦੇ ਕੱਢਦੀ ਏ

ਗਵਈਆ ਤੇ
ਪ੍ਰਫੈਸਰ

: ਅੱਗੇ ਉਡਦੇ ਜਾਣ ਰੁਪਾਈਏ
ਪਿੱਛੇ ਹੋਲ ਗੱਡੀ ਦੇ ਪਹਾਏ
ਬੈਠੇ ਗੱਡੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਭਈਏ
ਦੁਨੀਆਂ ਟੁੱਟ ਬਦੇਸੀ ਗਈ ਏ

ਓ ਵੀਰ ਮੇਰਿਆ ਵੇ ਜੁਗਨੀ ਰੋਂਦੀ ਆ
ਉਹ ਲਿਖ ਲਿਖ ਚਿੱਠੀਆਂ ਪਾਉਂਦੀ ਆ
ਅੱਲਾ ਬਿਸਮਿੱਲਾ ਤੇਰੀ ਜੁਗਨੀ,
ਸਾਈਂ ਬੋਹੜਾਂ ਵਾਲਿਆ ਵੇ ਜੁਗਨੀ

ਪ੍ਰਧਾਨ

: ਇਹ ਕੋਈ ਪਾਰਕ ਨਹੀਂ ਇਹ ਤਾਂ ਸਰਕਸ ਹੈ ਸਰਕਸ।
(ਪ੍ਰਫੈਸਰ ਤੇ ਗਵਈਆ ਗਾਉਂਦੇ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ)
ਜਦ ਮੈਂ ਸੁਣਿਆ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ
ਦਿਲ ਵਿਚ ਖੁਣਿਆ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ
ਰੂਹ ਵਿਚ ਬੁਣਿਆ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ

ਓ ਵੀਰ ਮੇਰਿਆ ਵੇ ਜੁਗਨੀ ਕੱਲੀ ਆ
ਭੀੜਾਂ ਵਿਚ ਕੱਲਮੁਕੱਲੀ ਆ
ਅੱਲਾ ਬਿਸਮਿੱਲਾ ਤੇਰੀ ਜੁਗਨੀ
ਸਾਈਂ ਬੋਹੜਾਂ ਵਾਲਿਆ ਜੁਗਨੀ

(ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ ਨਾਲ ਉਠਦਾ ਹੈ ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਬੱਚ ਕੋਲ
ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਬੋਲੇ ਹੇਠਾਂ ਵੱਲ ਦੇਖਦਾ ਹੈ। ਇਕ
ਤਣਾਓ ਭਰੀ ਮਾਮੋਬੀ ਹੈ ਫਿਰ ਉਹ ਤਾਲ ਵਿਚ ਬੋਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ
ਕਰਦੇ ਹਨ)

ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ

: ਦੱਸੋ, ਫੋਤੀ ਦੱਸੋ

ਪ੍ਰਧਾਨ

: ਇਕ ਨਾਮ ਚਾਹੀਦਾ।

ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ

: (ਪੂਰੀ ਗੱਲ ਸਮਝ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਸਿਰ ਹਿਲਾਉਂਦਾ ਹੈ।) ਇਕ
ਲੱਖ ਚਾਹੀਦਾ।

ਪ੍ਰਧਾਨ : ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਾਸਤੇ।
 ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਇੱਕ ਔਰਤ ਵਾਸਤੇ।
 ਪ੍ਰਧਾਨ : ਏਸੇ ਪਲ ?
 ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਸ਼ਾਮ ਤੱਕ।
 ਪ੍ਰਧਾਨ : ਹੋਵੇ ਕੁਛ
 ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਵੱਖ ਜਿਹਾ
 ਪ੍ਰਧਾਨ : ਹੋਵੇ ਕੁਛ
 ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਸ਼ੋਖ ਜਿਹਾ
 ਪ੍ਰਧਾਨ : ਹੋਵੇ ਕੁਝ
 ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਪੈਕਟੀਕਲ
 ਪ੍ਰਧਾਨ : ਹਾਂ ਹਾਂ
 ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਇਕ ਲੱਖ ਕੈਸ਼ ਲੈਣਾ।
 ਪ੍ਰਧਾਨ : ਸੁਣ ਲਿਆ ਮੈਂ ਸੁਣ ਲਿਆ
 ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸਬਸਟੇਟ ਔਫ਼....
 ਪ੍ਰਧਾਨ : (ਚੁਟਕੀ ਵਜਾਉਂਦਾ ਹੈ) ਬਿਅਕੁਲ ਠੀਕ (ਬ੍ਰੈਕਰ ਨੂੰ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦੇ ਦਿਉ। (ਬ੍ਰੈਕਰ ਬੈਠੇ ਦੇ ਪੈਸਿਆਂ ਨਾਲ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।) ਹਾਂ। ਹੁਣ ਦੱਸੋ ਇਸ ਨਾਮ ਦਾ ਮਤਲਬ ਕੀ ਐ।
 ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਉਹੀ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ।
 ਪ੍ਰਧਾਨ : (ਉੱਠਦਾ ਹੈ) ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹੱਥ ਮਿਲਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਜੈਲਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਵੇਲੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹਾਨ ਬੰਦਿਆਂ ਦੀ ਸੁਹਬਤ ਵਿੱਚ ਓ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੱਥ ਮਿਲਾਉ। ਇਹ ਉਹ ਹਸਤੀ ਨੇ, ਜੈਲਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਜੋ ਧਰਤੀ ਦੀਆਂ ਅੰਤੜੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਧਾਤ ਜਾਂ ਤਰਲ ਦੇ ਉਹ ਖਜ਼ਾਨੇ ਸੁੱਧ ਲੈਂਦੇ ਨੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਸਾਡੇ ਦੇਰ ਵਿਚ ਮੁਮਕਿਨ ਇਕੋ ਇੱਕ ਸਮਾਜਿਕ ਯੂਨਿਟ ਉਸਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਂ ਹੈ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ। ਬੈਠ ਜਾਓ (ਸਾਰੇ ਬੈਠ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਉਹ ਤਾਲ ਵਿਚ ਬੋਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦੇ ਹਨ।) ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਸੁਹਣਾ ਨਾਮ ਹੈ।
 ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਹੁਣ ਸਾਨੂੰ ਲੋੜ ਹੈ ਸਿਰਫ਼ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ
 ਪ੍ਰਧਾਨ : ਸਹੀ ਕਿਹਾ।
 ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਮੇਰੇ ਕੋਲ
 ਪ੍ਰਧਾਨ : ਕਲੋਮ ਹੈ ?
 ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ।
 ਪ੍ਰਧਾਨ : ਕਿੱਥੇ ਹੈ ? ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਚ।
 ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਏਥੇ ਹੈ।

- ਜ਼ੈਲਦਾਰ : ਬੰਬਈ ਵਿਚ ?
ਬੁਕਰ : ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ?
ਪ੍ਰਧਾਨ : ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ?
ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਇੱਥੇ। ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ
ਪ੍ਰਧਾਨ : ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ 'ਚ ਵੀ ਖਾਣਾਂ ਖੋਦੀ ਜਾਂਦੇ ਓ ?
ਜ਼ੈਲਦਾਰ : ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਵਾਸਤੇ।
ਪ੍ਰਧਾਨ : ਕਲਾ ਲਈ ?
ਬੁਕਰ : ਸੋਨੇ ਲਈ ?
ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਤੇਲ ਲਈ
ਬੁਕਰ : ਪਾਗਲਪਨ
ਪ੍ਰਧਾਨ : ਦੀਵਾਨਾਪਨ
ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਤੁਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹੋਵੋਗੇ ਕਿ ਮੈਂ ਪਾਗਲ ਆਂ। ਠੀਕ ਹੈ ਲੋਕ
ਕੋਲੰਬਸ ਨੂੰ ਪਾਗਲ ਹੀ ਸਮਝਦੇ ਸਨ।
- ਜ਼ੈਲਦਾਰ : ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਤੇਲ ?
ਬੁਕਰ : ਪਰ ਇਹ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਮਕਿਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ?
ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਇਹ ਮੁਮਕਿਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਯਕੀਨੀ ਹੈ।
ਪ੍ਰਧਾਨ : ਸਾਨੂੰ ਦੱਸੋ
ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਤੁਸੀਂ ਹਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਕੈਸੇ ਕੈਸੇ
ਖਜ਼ਾਨੇ ਲੁਕੇ ਹੋਏ ਨੇ। ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਧਰਤੀ ਐਸੀ ਏ
ਜਿਸਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਛਾਣਬੀਣ ਹੋਈ ਐ।
ਬਾਕੀ ਤਾਂ ਸਾਰੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਬਰੀਕ ਦੰਦਿਆਂ
ਵਾਲੀ ਕੰਘੀ ਨਾਲ ਵਾਹ ਛੱਡਿਆ ਪਰ ਕੀ ਕਿਸੇ ਨੇ ਇਸ
ਸ਼ਹਿਰ ਹੇਠੋਂ ਤੇਲ ਲੱਭਣਾ ਥਾਰੇ ਸੋਚਿਆ ? ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ
ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਨਹੀਂ।
- ਪ੍ਰਧਾਨ : ਜੀਨੀਅਸ।
ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਨਹੀਂ। ਸਿਰਫ ਇਕ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਆਦਮੀ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਦਿਮਾਗ
ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ।
- ਜ਼ੈਲਦਾਰ : ਪਰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਇਸ ਥਾਰੇ ਕਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਉਂ ਨਾ ਸੋਚਿਆ ?
ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਧਰਤੀ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨਿਆਂ ਨੂੰ ਟੋਲਣਾ ਤੇ ਹਥਿਆਉਣਾ ਆਸਾਨ
ਨਹੀਂ ਹੈ ਹਜ਼ੂਰ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਖਜ਼ਾਨਿਆਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਅਜਗਰ
ਬੈਠੇ ਨੇ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਸਦਾ ਵੀ ਕੋਈ
ਕਾਰਣ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਗ੍ਰਹਿ ਦਾ ਅੰਦਰੂਨੀ
ਨੀਰਮ ਕੱਢ ਲਿਆ ਤੇ ਵਰਤ ਲਿਆ ਤਾਂ ਮੁਮਕਿਨ ਹੈ ਕਿ
ਇਹ ਗ੍ਰਹਿ ਕਿਸੇ ਗ਼ੈਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਚ ਭੜਕ ਉੱਠੇ ਤੇ
ਆਕਾਸ਼ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਆਤਸ਼ਬਾਜ਼ੀ ਵਾਂਗ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵੇ।

- ਖੈਰ, ਇਹ ਖ਼ਤਰਾ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਸਹੇੜਦੇ ਹੀ ਹਾਂ। ਬਹੁਰਹਾਲ ਇਹ ਸੋਚਣਾ ਮੇਰਾ ਪੇਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਕ ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ ਨੂੰ ਬੜੀਆਂ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਾ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।
- ਜ਼ੈਲਦਾਰ : ਹਾਂ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਜਿਵੇਂ ਇੱਛਾਧਾਰੀ ਨਾਗਾਂ ਬਾਰੇ, ਪਿੱਸੂਆਂ ਬਾਰੇ ਮੱਕੜਿਆਂ ਬਾਰੇ
- ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਬੁਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਾਰੇ, ਮਸਲਨ ਸੱਭਿਅਤਾ ਬਾਰੇ।
- ਪ੍ਰਧਾਨ : ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਭਿਅਤਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਨ ਕਰਦੀ ਏ ?
- ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਸੱਭਿਅਤਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਾਡੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਆਉਂਦੀ ਐ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਨਾਲ ਢਕ ਦੇਂਦੀ ਐ ਤਾਂ ਪਿੰਡ ਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਅਤਿੱਕਾ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਨੇ। ਸਿਰਫ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਤੇ ਵਪਾਰੀ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸੌਦੇ ਬਾਜ਼ੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਪਰ ਬੰਦਿਆਂ ਦਾ ਜਜ਼ਬਾਤੀਪੁਣਾ। ਉਸ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਕਿਵੇਂ ਸੌਦੇ ਬਾਜ਼ੀ ਕਰੋਗੇ ?
- ਪ੍ਰਧਾਨ : ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਭਾਵਨਾ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ
- ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਲੋਕ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਦੀ ਅਸੀਂ ਲੰਘ ਜਾਈਏ ਉਥੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਉਗਦਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕੀ ਕਰੀਏ ? ਤੁਸੀਂ ਦੱਸੋ ਕੋਲਿਆਂ ਦੀ ਖਾਣ ਨਾਲੋਂ ਪਾਰਕ ਬਹੁਤੀ ਚੰਗੀ ਐ ? ਲਾਵੇ ਦੇ ਖਿੰਘਰਾਂ ਦਾ ਢੇਰ ਪਹਾੜ ਨਾਲੋਂ ਕਿਹੜੀ ਗੱਲੋਂ ਘੱਟ ਹੈ ? ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਬਾਗ ਵਿਚ ਬਦਾਮਾਂ ਦਾ ਰੁੱਖ ਚਾਹੋਗੇ ਕਿ ਤੇਲ ਦਾ ਖੂਹ ?
- ਪ੍ਰਧਾਨ : ਖੈਰ, ਤੇਲ ਦਾ ਖੂਹ
- ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ। ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੂਰਖਾਂ ਨਾਲ ਅਕਲ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦਾ ਕੀ ਫ਼ਾਇਦਾ। ਤੁਸੀਂ ਕਲਪਨਾ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਖੁਦਾਈ ਵਾਸਤੇ ਇਕ ਬਹੁਤ ਢੁਕਵੀਂ ਥਾਂ ਦੇਖਦੇ ਹੋ। ਓਥੇ ਇਹ ਕਾਹਦਾ ਅਤਿੱਕਾ ਲੈ ਕੇ ਬੈਠ ਜਾਂਦੇ ਨੇ, ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਦਾ। ਇਹ ਹੈ ਸੱਭਿਅਤਾ।
- ਪ੍ਰਧਾਨ : ਬੱਸ ਤੁਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਉਹ ਥਾਂ ਦਿਖਾਓ ਜਿਹੜੀ ਤੁਸੀਂ ਪੁੱਟਣੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ। ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਅਸੀਂ ਕਰ ਲਵਾਂਗੇ। ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਜਗਹ ਘੁੱਗ ਵਸਦੀ ਆਬਾਦੀ ਹੇਠਾਂ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਤੁਸੀਂ ਦੱਸੋ ਤੇਲ ਹੈ ਕਿੱਥੇ ?
- ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਸ਼ਾਇਦ ਤੁਸੀਂ ਸਮਝਦੇ ਹੋ ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਅਸਲੀ ਥਾਂ ਲੱਭਣੀ ਸੌਖੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਕਿ ਏਨਾ ਕੁਝ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਤੇਲ ਦੀ ਖੁਸ਼ਬੂ ਸੁੰਘਣ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਰੁਕਾਵਟ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਵੇਂ ਕਿ ਔਰਤਾਂ, ਅਤਰ ਫੁਲੇਲ, ਫੁੱਲ, ਇਤਿਹਾਸ। ਤੁਸੀਂ ਕੁ

ਵਿਗਿਆਨ ਬਾਰੇ ਜੋ ਚਾਹੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਪਰ ਤੇਲ ਦਾ ਖਜ਼ਾਨਾ, ਹਜ਼ੂਰ, ਸੁੰਘਣਾ ਪੈਦਾ ਹੈ। ਮੇਰਾ ਨੱਕ ਬੜਾ ਤੇਜ਼ ਹੈ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਏਥੋਂ ਤੱਕ ਵੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰਾ ਨੱਕ ਚਮਤਕਾਰੀ ਹੈ। ਪਰ ਜਿਸ ਪਲ ਹੀ ਮੈਨੂੰ ਕਿਤਿਉਂ ਸਹੀ ਲਪਟ ਆਉਂਦੀ ਹੈ-ਏਸੇ ਪਲ ਹੀ ਕਿਤਿਉਂ ਉਹ ਬੂ ਉਠਦੀ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਮੈਂ ਬੀਤੇ ਖ਼ਾਨੇ ਦੀ ਰੂਹਾਨੀ ਰਹਿੰਦ ਖੁੰਹਦ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਬਿਲਕੁਲ ਨ ਬੋਦਲ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ। ਮਿਸਾਲ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਏਹੀ ਥਾਂ ਹੈ, ਬਿਲਕੁਲ ਏਹੀ ਥਾਂ।

- ਜ਼ੈਲਦਾਰ : ਤੁਹਾਡਾ ਮਤਲਬ ਬਿਲਕੁਲ ਏਹੀ ਮੁਹੱਲਾ ?
- ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਬਿਲਕੁਲ ਏਹੀ, ਬਿਲਕੁਲ ਇਸ ਦੇ ਹੇਠਾਂ
- ਪ੍ਰਧਾਨ : ਓ ਮੇਰਿਆ ਰੱਬਾ
(ਉਹ ਬਿਲਕੁਲ ਮਾਪਟੀ ਕੁਰਸੀ ਹੇਠਾਂ ਵੇਖਦਾ ਹੈ)
- ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਇਹ ਥਾਂ ਟੋਲਣ ਵਿਚ ਮੈਨੂੰ ਕਈ ਮਹੀਨੇ ਲੱਗ ਗਏ।
- ਜ਼ੈਲਦਾਰ : ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਸੋਚ ਕਿਵੇਂ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਇਹ ਥਾਂ...
- ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਜ਼ੈਲਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਥਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ?
- ਜ਼ੈਲਦਾਰ : ਮੈਂ ਪਿਛਲੇ ਤੀਹ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਏਥੇ ਆ ਕੇ ਬੈਠਦਾ ਹਾਂ
- ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਤੁਸੀਂ ਕਦੀ ਏਥੋਂ ਦਾ ਪਾਣੀ ਪੀਤਾ ਹੈ ?
- ਜ਼ੈਲਦਾਰ : ਪਾਣੀ ? ਓਹ ! ਕਦੀ ਨਹੀਂ
- ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਇਸ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਜਾਹਿਰ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਛਾਣਬੀਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬੰਦੇ ਨਹੀਂ, ਤੁਸੀਂ ਪ੍ਰੋਸਪੈਕਟਰ ਨਹੀਂ ਯਾਨੀ ਤੁਸੀਂ ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ ਨਹੀਂ। ਇਕ ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਦੀ ਏਨੀ ਹੀ ਆਦਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿੰਨੀ ਇਕ ਸ਼ਰਾਬੀ ਨੂੰ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣ ਦੀ। ਪਾਣੀ ਇਕ ਐਸੀ ਵਸਤੂ ਹੈ, ਸੱਜਣੋਂ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਧਰਤੀ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਲੁਕਾ ਸਕਦੀ। ਪਾਣੀ ਧਰਤੀ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਅੰਦਰਲੇ ਭੇਤ ਚੁੰਘ ਲੈਂਦਾ ਤੇ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਬੁੱਲ੍ਹਾਂ ਤੱਕ ਲੈ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਪਰਲੇ ਕੋਨੇ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ, ਜਿੱਥੇ ਮੈਨੂੰ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੇਲ ਦੀ ਗੰਧ ਆਈ, ਮੈਂ ਗਲਾਸ—ਦਰ-ਗਲਾਸ ਸਾਰੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਪਾਣੀ ਪੀਂਦਾ ਏਥੇ ਪਹੁੰਚਾ—ਸਰਫ਼ ਦੋ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਇਕ ਘੁੱਟ ਪਾਣੀ ਪੀਤਾ। ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਧਕ ਧਕ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਕੀ ਇਹ ਮੁਮਕਿਨ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਧੋਖਾ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ। ਮੈਂ ਦੂਜਾ ਘੁੱਟ ਪੀਤਾ, ਫਿਰ ਤੀਜਾ, ਚੌਥਾ, ਪੰਜਵਾਂ। ਮੈਂ ਪੱਤੇ ਵਾਂਗ ਕੰਬ ਰਿਹਾ ਸਾਂ। ਪਰ ਮੈਂ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਸਾਂ। ਜਦ ਮੈਂ ਛੇਵਾਂ ਘੁੱਟ ਡਰਿਆ ਮੇਰੀ ਸੁਆਦ-ਬਕਤੀ ਦੀਆਂ ਡੋਡੀਆਂ ਖਿੜ ਉਠੀਆਂ। ਇਕ ਪ੍ਰੋਸਪੈਕਟਰ ਦੀ ਜਾਣੀ ਪਛਾਣੀ ਸਭ ਤੋਂ ਬਾਕੀ ਸੁਗੰਧ

ਪ੍ਰਧਾਨ : ਨਾਲ (ਬਹੁਤ ਸਰੋਈਪਨ ਨਾਲ) ਪੈਟ੍ਰੋਲੀਅਮ ਦੀ ਸੁਗੰਧ ਨਾਲ। (ਕੋਲਡ ਡ੍ਰਿਕਸ ਵਾਲੇ ਨੂੰ) ਪਾਣੀ ਲਿਆ ਤੇ ਚਾਰ ਗਲਾਸ। ਛੇਤੀ। ਦੋਸਤੋ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਪਾਣੀ ਦੇ ਜਾਮ ਪੀਆਂਗੇ। ਕਿਸਦੇ ਨਾਮ? ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸਬਸਟੇਟ, ਇਨਕਾਰ ਪੋਰੇਟਿਡ (ਇਕ ਪਾਣੀ ਦੀ ਬੋਤਲ ਤੇ ਗਲਾਸ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਗਲਾਸਾਂ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਬਿਲਕੁਲ ਖਾਮੋਸ਼ ਹਨ। ਪਰ ਪਾਰਖੂਆਂ ਵਾਂਗ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਠ ਛੁਹਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਕੋਈ ਐਸੀ ਚੀਜ਼ ਹੋਵੇ ਜਿਸਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਹੋਠ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਛੁਹ ਰਹੇ ਹੋਣ। ਉਹ ਇਕ ਦੂਜੇ ਵੱਲ ਸ਼ੱਕ ਨਾਲ ਦੇਖਦੇ ਹਨ। ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ ਆਪਣੇ ਲਈ ਇਕ ਹੋਰ ਗਲਾਸ ਭਰਦਾ ਤੇ ਪੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਸ਼ੈਰ

ਬੁਕਰ : ਹਾਂ

ਜ਼ੈਲਦਾਰ : ਅਮ.....

ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਪਤਾ ਲੱਗਾ?

ਜ਼ੈਲਦਾਰ : ਅਜੀਬ ਜਿਹਾ ਸੁਆਦ ਹੈ

ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਏਹੀ ਤਾਂ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਤਾਲੂ ਗਿੱਝਿਆ ਨਾ ਹੋਵੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਸੁਆਦ ਅਜੀਬ ਲਗਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਕ ਮਾਹਿਰ ਦੀਆਂ ਸੁਆਦ-ਡੋਡੀਆਂ ਲਈ ਆਹ! ਵਾਹ!

ਜ਼ੈਲਦਾਰ : ਅਜੇ ਵੀ ਇਕ ਗੱਲ ਮੇਰੀ ਸਮਝ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ.....

ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਦੱਸੋ

ਜ਼ੈਲਦਾਰ : ਇਸ ਪਾਰਕ ਦਾ ਕੋਈ ਆਪਣਾ ਅਲੱਗ ਖੂਹ ਵੀ ਹੈ, ਕਿ ਨਹੀਂ?

ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਅਲਬੱਤਾ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਹੀ ਪਾਣੀ ਹੈ।

ਜ਼ੈਲਦਾਰ : ਫਿਰ ਇਸ ਪਾਰਕ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਸਵਾਦ ਵੱਖਰਾ ਕਿਉਂ ਹੋਵੇਗਾ?

ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਉਹ ਇਸ ਲਈ, ਹਜ਼ੂਰ ਕਿ ਪਾਣੀ ਵਾਲੇ ਪਾਈਪ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਡੂੰਘੇ ਲੰਘਦੇ ਹਨ। ਧਰਤੀ ਸਿਰਫ਼ ਏਥੇ ਹੀ ਤੇਲ ਨਾਲ ਭਿੱਜੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਤੇਲ ਲੋਹੇ ਦੇ ਪਾਈਪਾਂ ਦੇ ਮੁਸਾਮਾ ਵਿਚ ਸਮਾ ਕੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਗੰਧ ਦੇ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਗੰਧ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਪਾਰਖੂ ਜੀਭ ਕੋਲ ਆਪਣੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਰਾਜ ਖੋਲ੍ਹ ਹੀ ਦਿੰਦੀ

ਜ਼ੈਲਦਾਰ : ਮੈਂ ਸਮਝ ਗਿਆ।

ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਹਰ ਕੋਈ ਇਹ ਸੁਆਦ ਨਹੀਂ ਪਛਾਣ ਸਕਦਾ। ਪਰ ਮੈਂ ਤਾਂ ਉਸ ਪਾਣੀ ਵਿਚਲੀ ਵੀਡੇਲ ਦੀ ਗੰਧ ਪਛਾਣ ਲੈਂਦਾ ਹਾਂ ਜਿਹੜਾ ਪਾਣੀ ਤੇਲ ਦੇ ਖ਼ਜ਼ਾਨਿਆਂ ਤੋਂ 15 ਮੀਲ ਦੀ ਦੂਰੀ

- ਤੋਂ ਲੇਖਿਆ ਹੋਵੇ-ਮਾਸ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿਚ ਵੀਹ ਮੀਲ ਦੀ ਦੂਰੀ ਤੋਂ ਲੰਘੇ ਹੋਏ ਨੂੰ ਵੀ।
- ਪ੍ਰਧਾਨ : ਇਹ ਤਾਂ ਚਮਤਕਾਰੀ ਗੱਲ ਹੈ।
- ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਸੋ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬੈਠਾ ਹਾਂ ਉਹ ਆਦਮੀ ਜਿਸ ਕੋਲ ਇਸ ਯੁਗ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਭੇਤ ਹੈ। ਪਰ ਸਾਡੇ ਸੜੀਅਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੈਨੂੰ ਇਕ ਵੀ ਤੇਲ ਦਾ ਖੂਹ ਡਰਿੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਦੇਣਗੇ ਜਦ ਤੱਕ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੇਲ ਪ੍ਰਤੱਖ ਨਾ ਦਿਖਾਵਾਂ। ਹੁਣ ਜਦ ਤਕ ਮੈਂ ਖੂਹ ਨਾ ਪੁੱਟਾਂ ਤੇਲ ਕਿਵੇਂ ਦਿਖਾਵਾਂ? ਹੈ ਕੁਝਿੱਕੀ।
- ਪ੍ਰਧਾਨ : ਤੁਹਾਡੇ ਵਰਗੇ ਸ਼ਖਸ ਲਈ ਵੀ?
- ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਏਹੀ ਤਾਂ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਨੇ। ਤੁਸੀਂ ਅਜ ਸਵੇਰੇ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਹੁਸਨ ਦੀ ਨਿਰਾਲੀ ਸ਼ਾਨ ਦੇਖੀ? ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਧੁੱਪ ਕਿੰਨੀ ਖਿੜੀ ਸੀ? ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਹਿਮਾ ਗਹਿਮੀ? ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਸਭ ਕਿਉਂ? ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲਗ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਾਨਾਂ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਉਖਾੜਨ ਲਈ ਨੇ, ਸਾਨੂੰ ਸਾਡੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਤੋਂ ਕੁਰਾਹੇ ਪਾਉਣ ਲਈ। ਪਰ ਮੈਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਛੱਡਾਂਗਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਏਥੇ ਤੇਲ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਹਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਕੱਢੁੰਗਾ ਧਰਤੀ ਪੁੱਟ ਕੇ ਭਾਵੇਂ ਮੈਨੂੰ..... (ਉਹ ਮੁਸਕਰਾਉਂਦਾ ਹੈ) ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਯੋਜਨਾ ਦੱਸਾਂ?
- ਪ੍ਰਧਾਨ : ਜ਼ਰੂਰ ਬਰ ਜ਼ਰੂਰ।
- ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਸੁਣੋ..... ਰੱਬ ਖ਼ੈਰ ਕਰੇ.... ਇਹ ਕੀ ਹੈ?
(ਇਸ ਪਲ ਮਲਿਕਾ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਪੁਰਾਣੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਦੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਫੈਸ਼ਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸਜੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਟਾਫ਼ਟੇ ਦਾ ਘੱਗਰਾ, ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਝੋਲੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਉਸਨੇ ਬਕਸ਼ੁਇਆਂ ਨਾਲ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ- ਪੁਰਾਣੀ ਬਟਨਾਂ ਵਾਲੀ ਜੁੱਤੀ ਅਨੇਕੇ ਅੰਦਾਜ਼ ਦਾਹੈਟ-ਇਕ ਚੇਨ ਵਿਚ ਉਸਨੇ ਪਹਿਨਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਗਲ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਟੋਕਰੀ ਹੈ। ਉਹ ਬੜੇ ਸ਼ਾਹਾਨਾ ਅੰਦਾਜ਼ ਨਾਲ ਤੁਰਦੀ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਛਾਤੀ ਕੋਲੋਂ ਇਕ ਘੰਟੀ ਕੱਢ ਕੇ ਖੜਕਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਈਸ਼ਾ ਆਉਂਦੀ ਹੈ)
- ਮਲਿਕਾ : ਈਸ਼ਾ ਦੇਖ ਮਾਲੀ ਨੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਪਾ ਦਿੱਤਾ?
- ਈਸ਼ਾ : ਜੀ ਮਲਿਕਾ
- ਮਲਿਕਾ : ਈਸ਼ਾ ਦੇਖ ਪੰਛੀਆਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਮ ਤਾਂ ਨਹੀਂ?
- ਈਸ਼ਾ : ਜੀ ਮਲਿਕਾ
- ਮਲਿਕਾ : ਈਸ਼ਾ, ਹਵਾ ਨੂੰ ਕਹਿ ਰੁੱਖਾਂ ਦਾ ਸਾਜ਼ ਵਜਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੋ।

- ਈਸ਼ਾ : ਜੀ ਮਲਿਕਾ
ਮਲਿਕਾ : ਈਸ਼ਾ, ਏਥੇ ਇਸ ਪਾਰਕ ਵਿਚ ਕੁਝ ਬੈਸਰੇ ਲੋਕ ਬੈਠੇ ਨੇ ?
ਈਸ਼ਾ : ਜੀ ਮਲਿਕਾ
(ਮਲਿਕਾ ਥੋੜ੍ਹੇ ਕਦਮ ਅੱਗੇ ਆ ਕੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਮੇਜ਼ ਕੋਲ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਤੇ ਜ਼ਾਹਰਾ ਨਾਪਸੰਦੀ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਘੋਖਦੀ ਹੈ)
ਪ੍ਰਧਾਨ : ਕੋਈ ਇਸ ਔਰਤ ਨੂੰ ਕਹੋ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਚਲੀ ਜਾਏ।
ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਮਾਫ਼ ਕਰਨਾ ਹਜ਼ੂਰ, ਇਹ ਪਾਰਕ ਇਸਦੀ ਹੈ
ਪ੍ਰਧਾਨ : ਕੀ ਇਹ ਪਾਰਕ ਦੀ ਮਾਲਕ ਹੈ ?
ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਇਹ ਬਹਿਰ ਦੀ ਪਾਗਲ ਔਰਤ ਹੈ।
ਪ੍ਰਧਾਨ : ਪਾਗਲ ਔਰਤ ? ਇਹ ਪਾਗਲ ਹੈ ?
ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਕੌਣ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਇਹ ਪਾਗਲ ਹੈ ?
ਪ੍ਰਧਾਨ : ਤੂੰ ਆਪ ਹੁਣੇ ਕਿਹਾ।
ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਦੱਖੋ ਜਨਾਬ, ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਇਹ ਕੌਣ ਹੈ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਵਿਚ ਪਾਗਲ ਵਾਲੀ ਕਿਹੜੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ ਬਹਿਰ ਮੇਰੇ ਦੀ ਪਾਗਲ ਔਰਤ। ਕਈ ਵਾਰ ਨਾਮ ਉਲਟ ਪੁਲਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਨਾਮ ਹੈ... ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਥ।
ਪ੍ਰਧਾਨ : ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਬੁਲਾਓ
(ਮਲਿਕਾ ਉੱਗਲਾਂ ਨਾਲ ਸੀਟੀ ਵਜਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਮਾਲੀ ਉਸਦੇ ਕੋਲ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਦੁਪੱਟੇ ਤੇ ਫੁਲਕਾਰੀਆਂ ਹਨ)
ਮਲਿਕਾ : ਮਿਲਿਆ ਮੇਰਾ ਸੌ ਰੰਗਾ ਦੁਪੱਟਾ ?
ਮਾਲੀ : ਅਜੇ ਨਹੀਂ ਮਲਿਕਾ ਸਾਹਿਬਾ। ਤਿੰਨ ਫੁਲਕਾਰੀਆਂ ਨੇ, ਪਰ ਦੁਪੱਟਾ ਨਹੀਂ।
ਮਲਿਕਾ : ਪੰਜ ਸਾਲ ਹੋਏ ਨੇ ਦੁਪੱਟਾ ਗੁਆਚੇ ਨੂੰ, ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਲੱਭਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਵਕਤ ਸੀ।
ਮਾਲੀ : ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਲੈ ਲਉ ਮਲਿਕਾ ਸਾਹਿਬਾ। ਕਿਸੇ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਜਤਲਾਇਆ।
ਮਲਿਕਾ : ਉਹੋ ਜਿਹਾ ਦੁਪੱਟਾ ਕਦੇ ਗਾਇਬ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ-ਸੌ ਰੰਗਾ ਦੁਪੱਟਾ
ਮਾਲੀ : ਇਹ ਨੀਲਾ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਰੰਗਾ ?
ਮਲਿਕਾ : ਮੇਰੇ ਗੁਲਾਬੀ ਕੰਠੀ ਤੇ ਹਰੇ ਘੱਗਰੇ ਨਾਲ ? ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਮਜ਼ਾਕ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਲਿਆਓ ਇਹ ਪੀਲਾ ਦਿਖਾਓ (ਉਹ ਲੈ ਕੇ ਦੇਖਦੀ ਹੈ) ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਲਗਦਾ ਏ ?
ਮਾਲੀ : ਕਮਾਲ।

(ਇਕ ਸੂਬਸ਼ੂਰਤ ਅਦਾ ਨਾਲ ਮਲਿਕਾ ਦੁਪੱਟਾ ਲਪੇਟਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਨਾਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਾ ਗਲਾਸ ਡਿੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪੈਂਟ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਡਿੱਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਉਸ ਵੱਲ ਬਿਨਾਂ ਝਾਕੇ ਸ਼ਾਨ ਨਾਲ ਚਲ ਪੈਂਦੀ ਹੈ)

ਮੈਂ ਜ਼ਰਾ ਓਧਰ ਵੀ ਗੋੜਾ ਮਾਰ ਆਵਾਂ
ਬੁਟਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਜ ਆਵਾਂ, ਪੰਛੀਆਂ ਨੂੰ ਦੁਲਾਰ ਆਵਾਂ

ਇਕ ਚਿੜੀ ਦਾ ਗਲਤ ਥਾਂ 'ਤੇ ਆਲੁਣਾ ਏ
ਡਿੱਗ ਪਿਆ ਇਕ ਬੋਟ ਦੂਜਾ ਪਾਲਣਾ ਏ
ਉਸ ਲਈ ਗਲੀਆਂ 'ਚ ਚੋਗ ਪਿਲਾਰ ਆਵਾਂ
ਮੈਂ ਜ਼ਰਾ ਓਧਰ ਵੀ ਗੋੜਾ ਮਾਰ ਆਵਾਂ

ਦੇਖ ਆਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਕੀ ਹਾਲ ਹੈ
ਕੀ ਨਵੀਂ ਵੱਡੇ ਘਰਾਂ ਦੀ ਚਾਲ ਹੈ
ਛੋਟਿਆਂ ਨੂੰ ਕਰ ਜ਼ਰਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਆਵਾਂ
ਮੈਂ ਜ਼ਰਾ ਓਧਰ ਵੀ ਗੋੜਾ ਮਾਰ ਆਵਾਂ

ਬਿੱਲੀਆਂ ਲਈ ਦੁੱਧ ਮਲਾਈ ਨਾ ਸਹੀ
ਝੱਬੂ ਨੂੰ ਬੋਟੀ ਨਾ ਪਾਈ ਨਾ ਸਹੀ
ਜੇ ਮਿਲੇ ਦੇਵਾਂ ਜ਼ਰਾ ਪੁਚਕਾਰ ਆਵਾਂ
ਮੈਂ ਜ਼ਰਾ ਓਧਰ ਵੀ ਗੋੜਾ ਮਾਰ ਆਵਾਂ

ਜਦ ਕੋਈ ਜ਼ਾਲਮ ਤੂਝ ਮੈਂ ਛਿੱਕਣਾ ਏ
ਉਸਦਾ ਖੱਬੇ ਪਾਸਿਓਂ ਰਾਹ ਕੱਟਣਾ ਏ
ਮੈਂ ਜ਼ਰਾ ਦੁਸ਼ਟਾਂ 'ਤੇ ਮੰਤਰ ਮਾਰ ਆਵਾਂ
ਮੈਂ ਜ਼ਰਾ ਓਧਰ ਵੀ ਗੋੜਾ ਮਾਰ ਆਵਾਂ

- ਪ੍ਰਧਾਨ : ਮੈਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ
 ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਕਿਸਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ?
 ਪ੍ਰਧਾਨ : ਉਸਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼। ਤੇਰੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼। ਤੁਹਾਡੀ ਸਾਰੀ ਜੁੱਡਲੀ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼। ਗਵੱਈਏ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼। ਪਾਲਿਸ਼ ਵਾਲੇ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼। ਇਸ ਪਾਗਲ ਜ਼ਨਾਨੀ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼, ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਉਸਨੂੰ ਆਖਦੇ ਓ।
 ਜੈਲਦਾਰ : ਛੱਡੋ ਪਰੇ, ਗੁੱਸੇ ਵਿਚ ਨਾ ਆਉ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੀ।
 ਪ੍ਰਧਾਨ : ਮੈਂ ਹੁਣ ਹੋਰ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ, ਜੈਲਦਾਰ ਸਾਹਿਬ, ਪਹਿਲਾ ਕੰਮ ਸਾਨੂੰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹੋ ਜਿਹਿਆਂ ਕੋਲੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਈਏ ਹਨੇਰ ਸਾਈਂ ਦਾ, ਦੇਖੋ ਤਾਂ ਸਹੀ

- ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ। ਤਾਰੀਖ ਦੇ ਜਿਹੜੇ ਵੀ ਸਾਈਜ਼, ਸ਼ੋਪ, ਰੰਗ, ਦੌਰ ਦੀ ਅਸੀਂ ਕਲਪਨਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਹੈ। ਇਹ ਹਨੇਰਗਰਦੀ ਹੈ। ਹਜ਼ੂਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਨਵੇਂ ਦੌਰ ਵਿਚ ਕੰਟ੍ਰੋਲ ਅਤੇ ਇਤਜਾਮ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਹੈ ਪਰਸਪਰ ਬਦਲੇ ਜਾਣ ਯੋਗ ਅੰਗਾਂ ਵਾਲੇ ਮਿਆਰੀ ਕਾਮੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਸਲੇ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਸਾਰੇ ਜਹਾਨ ਵਿਚ ਇਕ ਸਾਂਝਾ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਗੁਲਾਮਵਾੜਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਘੁਰ ਘੁਰ ਕਰਦਾ, ਪਸੀਨਾ ਵਹਾਉਂਦਾ। ਤੇ ਆਪਾਂ ਦੇਵੇ। ਵਾਹ ਕਿੰਨਾ ਖੂਬਸੂਰਤ ਦਿੱਸ ਹੋਵੇਗਾ। ਅੱਖਾਂ ਨੂੰ ਕਿੰਨਾ ਸੁਖ ਮਿਲੇਗਾ ਤੇ ਜ਼ਮੀਰ ਕਿੰਨੇ ਆਰਾਮ ਵਿਚ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਜ਼ੈਲਦਾਰ : ਹਾਂ, ਹਾਂ, ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ?
- ਪ੍ਰਧਾਨ : ਪ੍ਰਬੰਧ, ਤਰਤੀਬ, ਸਮਝੌਲ। ਪਰ ਹੁਣ ਕੀ ਹੈ ? ਇਹ ਸ਼ਹਿਰ, ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਕਿਲਾ ਹੈ, ਏਥੇ ਭੂਤ ਕਾਲ ਦੇ ਬਦਤਮੀਜ਼ ਪ੍ਰੇਤ ਆਪਣੇ ਲੱਚਰ ਨਿੱਜਪੁਣੇ ਨਾਲ ਸਾਡੀ ਦਾੜੀ ਪੁੱਟਦੇ ਨੇ-ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਬੇਆਵਾਜ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਗਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ, ਪੈਂਟਾਂ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਆਸਣ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਛਾਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹੱਕ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਘੰਟੀਆਂ ਲੁਕਾਈ ਰੱਖਣ।
- ਜ਼ੈਲਦਾਰ : ਪਰ ਕੀ ਆਖਰਕਾਰ ਇਹ ਲੋਕ ਸਾਡੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਬਣਦੇ ਹਨ ?
- ਪ੍ਰਧਾਨ : ਹਜ਼ੂਰ ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਗਰੀਬ ਖੁਸ਼ ਹੈ, ਨੌਕਰਾਂ ਵਿਚ ਡਫਰ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੈ ਤੇ ਪਾਗਲਾਂ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਓਥੇ ਸਾਡੀ ਹਸਤੀ ਸਿਫਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਏਧਰ ਦੇਖੋ। ਇਹ ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ। ਇਹ ਪਾਗਲ ਔਰਤ। ਇਹ ਫੁੱਲਾਂ ਵਾਲੀ ਕੁੜੀ। ਕੀ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਇਹ ਮੇਰੇ ਲਾਇਕ ਸਲੂਕ ਕਰਦੇ/ਨੇ ? ਮੰਨ ਲਓ ਮੈਂ — ਬਾਰਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਦਸ ਗੁਣਾ ਕਰੋੜਪਤੀ, ਆਪਣੇ ਕਾਜ ਵਿਚ ਗੁਲਾਬ ਦਾ ਫੁੱਲ ਟੰਗ ਕੇ ਚੀਕਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਵਾਂ (ਉਹ ਆਪਣੇ ਗਲਾਸ ਵਿਚ ਚਮਚਾ ਖੜਕਾਉਂਦਾ ਹੋਇਆ ਚੀਕਦਾ ਮਲਿਕਾ ਦੀ ਸਾਂਗ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ — ਹਵਾ ਨੂੰ ਕਹਿ ਦੇ ਈਸ਼ਾ ਪੱਤਿਆਂ ਨੂੰ ਕਹਿ ਦੇ ਈਸ਼ਾ, ਈਸ਼ਾ)
- ਜ਼ੈਲਦਾਰ : (ਝਿੜਕਦਿਆਂ) ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੀ.... (ਨਾਲ ਦੇ ਬੈਚਾਂ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਸਿਰ ਘੁਮਾਉਂਦੇ ਤੇ ਹੈਰਾਨੀ ਨਾਲ ਦੇਖਦੇ ਹਨ, ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਨੂੰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।)
- ਪ੍ਰਧਾਨ : ਤੁਸੀਂ ਸਮਝੋ ? ਇਹ ਦੇਖੋ।

- ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਆਪਾਂ ਮੇਰੀ ਪਲੈਨ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਾਂ।
ਪ੍ਰਧਾਨ : ਉਹ ਹਾਂ, ਤੁਹਾਡੀ ਪਲੈਨ। (ਉਹ ਪਾਗਲ ਔਰਤ ਦੇ ਬੈਂਚ ਵੱਲ ਦੇਖਦਾ ਹੈ) ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਰਹੋ, ਉਹ ਸਾਡੇ ਵੱਲ ਵੇਖ ਰਹੀ ਹੈ।
- ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਬੰਬ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ?
ਪ੍ਰਧਾਨ : ਮੈਂ ਸੁਣਿਆ ਉਹ ਫਟ ਜਾਂਦਾ।
ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਬਿਲਕੁਲ ਠੀਕ। ਤੁਸੀਂ ਅਹੁ ਪਰਲੇ ਪਾਸੇ ਚਿੱਟੀ ਇਮਾਰਤ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਉਹ ਕੀ ਹੈ ?
ਪ੍ਰਧਾਨ : ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ।
ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਉਹ ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਆਰਕੀਟੈਕਟ ਦਾ ਦਫ਼ਤਰ ਹੈ। ਇਸ ਆਦਮੀ ਨੇ ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਹਦੂਦ ਦੇ ਵਿਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਤੇਲ ਲਈ ਡਰਿੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਪਰਮਿੱਟ ਦੇਣ ਤੋਂ ਮੈਨੂੰ ਪੂਰੀ ਦੀਨਤਾ ਨਾਲ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੈਂ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਅਜ਼ਮਾ ਕੇ ਦੇਖ ਲਈ — ਸਿਫਾਰਸ਼, ਰਿਸ਼ਵਤ, ਧਮਕੀਆਂ। ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ ਤੂੰ ਪਾਗਲ ਐਂ, ਤੇ ਹੁਣ....
- ਪ੍ਰਧਾਨ : ਓ ਮੇਰਿਆ ਰੱਬ! ਇਹ ਕੀ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਮੈਂ ?
(ਇਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਬੁੱਢਾ ਆਦਮੀ ਖੰਬੇ ਪਾਸਿਓਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਪੂਰੇ ਅਭੰਬਰ ਸਹਿਤ ਪਰਵੇਂਤਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਟਾਈ ਵਗੈਰਾ ਲਾ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਕੋਟ ਦੀ ਜੇਬ ਵਿਚੋਂ ਚਿੱਟਾ ਕੁਮਾਲ ਝਾਕਦਾ)
- ਡਾ. ਹਜ਼ੂਰੀ : ਸਿਹਤ ਹਜ਼ੂਰ, ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ। ਸਿਹਤ ਵੀ ਪੈਰਾਂ ਦੀ। ਪਰ ਯਾਦ ਰੱਖੋ, ਪੈਰ ਗਏ ਤਾਂ ਆਦਮੀ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਤੁਆਰਫ਼ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਮੈਂ ਡਾ. ਹਜ਼ੂਰੀ। ਜਲ ਸੈਨਾ ਵਿਚੋਂ ਸੇਵਾ-ਮੁਕਤ। ਚਮਜ਼ੂਆਂ ਤੇ ਪਿੱਸੂ ਕੱਢਣ ਦਾ ਭੂਤ ਪੂਰਵ ਮਾਹਰ। ਅੱਜ ਕੱਲ ਅੰਗੂਠਿਆਂ ਦੀਆਂ ਡੋਰੀਆਂ ਤੇ ਔਟਣ ਹਟਾਉਣ ਦਾਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਰੱਦੀ ਵਾਲੇ ਕੋਲੋਂ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਘਰ ਦਾ ਪਤਾ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਮੇਰਾ ਦਫ਼ਤਰ ਓਥੇ ਹੈ। ਦੂਜੀ ਕਤਾਰ ਵਿਚ ਤੀਜਾ ਬੈਂਚ। ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦਿਨ, ਬਾਰਾਂ ਤੋਂ ਪੰਜ। ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ।
- ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਡਾਕਟਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਹਾਡਾ ਅਰਕ ?
ਡਾ. ਹਜ਼ੂਰੀ : ਮੇਰਾ ਅਰਕ ? ਮੇਰੇ ਅਰਕ। ਤੇਰੇ ਮਸਾਨੇ ਦੀਆਂ ਪਥਰੀਆਂ ਦਾ ਕੀ ਹਾਲ ਐਂ, ਮਾਸ਼ਲ ?
ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਬਹੁਤ ਠੀਕ, ਬਹੁਤ ਠੀਕ। ਖੂਬ ਖੜਕਦੀਆਂ ਨੇ।
ਡਾ. ਹਜ਼ੂਰੀ : ਵਾਹ ਕਮਾਲ
ਪ੍ਰਧਾਨ : ਨਾਮੁਮਕਿਨ। ਚਲੋ ਆਪਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਥਾਂ ਚਲਦੇ ਹਾਂ।

- ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਨਹੀਂ ਦੁਪਹਿਰ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਐ।
- ਪ੍ਰਧਾਨ : ਹਾਂ। ਹੋ ਈ ਗਈ ਐ। ਬਾਰਾਂ ਵੱਜਣ ਵਿਚ ਪੰਜ ਮਿੰਟ ਰਹਿੰਦੇ ਨੇ।
- ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਪੰਜਾਂ ਮਿੰਟ ਵਿਚ ਤੁਸੀਂ ਦੇਖਣਾ ਬਹਿਰ ਦੇ ਇਮਾਰਤਸਾਜ਼ ਦੀਆਂ ਬੋਟੀਆ ਉਡ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਇਮਾਰਤ ਵੀ, ਹੋਰ ਸਭ ਕੁਝ — ਗੜ ਗੜ ਗੜ।
- ਸ਼ੁਕਰ : ਤੁਸੀਂ ਸੱਚ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹੋ ?
- ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਮੁਰਖ ਆਪ ਹੀ ਦੇਸ਼ੀ ਹੈ, ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ। ਕੱਲ ਦੁਪਹਿਰੇ ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਅਲਟੀਮੇਟਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣ ਲਈ ਉਸ ਕੱਲ ਬਾਰਾਂ ਘੰਟਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸੀ। ਕੋਈ ਪਰਮਿਟ ਨਹੀਂ? ਠੀਕ ਹੈ। ਦੋ ਮਿੰਟਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਵਿਚ ਮੇਰਾ ਬੰਦਾ ਉਸ ਦੇ ਕਮਰੇ ਦੇ ਕੋਨੇ ਵਿਚ ਇਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਪੋਟਲੀ ਰੱਖ ਆਵੇਗਾ ਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਿੰਟਾਂ ਬਾਅਦ ਠੀਕ ਦੁਪਹਿਰ ਵੇਲੇ....
- ਜੈਲਦਾਰ : ਤੁਸੀਂ ਪ੍ਰੋਸਪੈਕਟਰ ਸਾਹਿਬ ਸਚਮੁਚ ਨਵੇਂ ਢੰਗਾਂ ਦਾ ਇਸਤੋਮਾਲ ਕਰਦੇ ਹੋ।
- ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਢੰਗ ਨਵਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਪਰ ਖਿਆਲ ਪੁਰਾਣਾ ਹੀ ਹੈ। ਖਜ਼ਾਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਛਾਧਾਰੀ ਸੱਪ ਨੂੰ ਮਾਰ ਮੁਕਾਉਣਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਸ਼ਾਹਦੀ ਡਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਹਿਰ ਦਾ ਆਰਕੀਟੈਕਟ ਯਾਨੀ ਕਿ ਇਮਾਰਤਸਾਜ਼ ਵਧੇਰੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੇਰਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਨਵਾਂ ਆਰਕੀਟੈਕਟ।
- ਪ੍ਰਧਾਨ : ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਬਹੁਤ ਨੇੜੇ ਬੈਠੇ ਆਂ ?
- ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਓ ਨਹੀਂ ਨਹੀਂ। ਤੁਸੀਂ ਫਿਕਰ ਨਾ ਕਰੋ। ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਗੱਲ, ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਝਾਕੋ ਨਾ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ। (ਘੰਟਾਘਰ ਦੀ ਘੰਟੀ ਵੱਜਦੀ ਹੈ) ਕੀ ਹੋਇਆ, ਦੁਪਹਿਰ ਤਾਂ ਹੋ ਗਈ। ਕਿਤੇ ਗਲਤੀ ਰਹਿ ਗਈ। ਓ ਮੇਰਿਆ ਰੱਬਾ। ਇਹ ਕੀ ਹੋਇਆ? (ਇਕ ਸਿਪਾਹੀ ਮੋਢੇ ਤੇ ਲਾਸ਼ ਰੱਖੀ ਲੜਖੜਾਉਂਦਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ) ਇਹ ਤਾਂ ਪਿਆਰਾ ਹੈ, ਮੇਰਾ ਬੰਦਾ (ਉਹ ਬਨਾਵਟੀ ਬੇਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਤੁਰਦਾ ਹੈ) ਹੈਲਦਾਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਚੁੱਕਿਆ ਹੋਇਆ ?
- ਸਿਪਾਹੀ : ਡੁੱਬਿਆ ਹੋਇਆ ਬੰਦਾ (ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਬੈਚ ਉੱਤੇ ਰੱਖ ਦਿੰਦਾ ਹੈ)
- ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਇਹ ਡੁੱਬਿਆ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ। ਇਹਦੇ ਕੱਪੜੇ ਤਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਸੁੱਕੇ ਨੇ। ਇਹ ਤਾਂ ਕਾਫ਼ੀ ਮਾਰਿਆ ਕੁੱਟਿਆ ਲਗਦਾ।

(ਗੀਤ ਦੀ ਆਵਾਜ਼)

ਫੁੱਬ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜ਼ਰੂਰ ਪਰ ਭਿੱਜਿਆ ਨਹੀਂ
ਦੂਰ ਤਕ ਉਸਦੇ ਕੋਈ ਦਰਿਆ ਨਹੀਂ

ਫੁੱਬਦੇ ਦੇਖੇ ਰੇਤ ਵਿਚ ਵੀ ਲੋਕ ਮੈਂ
ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਘੁਟ ਕੇ ਕਿਸੇ ਫੜਿਆ ਨਹੀਂ

ਫੁੱਬ ਰਿਹਾ ਸੁਰਜ ਨਹੀਂ, ਬੰਦਾ ਸੀ ਉਹ
ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਮੈਂ ਬਾਂਹਾਂ 'ਚ ਭਰਿਆ ਨਹੀਂ

- ਸਿਪਾਹੀ : ਇਹ ਪੁਲ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਛਾਲ ਮਾਰਨ ਹੀ ਵਾਲਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਉੱਪਰ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਤੇ ਇਹਨੂੰ ਪਿਛਾਂਹ ਖਿੱਚ ਲਿਆ। ਫਿਰ ਮੈਂ ਇਹਨੂੰ ਕੁੱਟ-ਕੁੱਟ ਕੇ ਬੇਹੋਸ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਕਰਨਾ ਹੀ ਸੀ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਸਨੇ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਸੁੱਟ ਲੈਣਾ ਸੀ। ਜੀਵਨ ਰੱਖਿਆ ਪੁਸਤਿਕਾ-ਕਾਨੂੰਨ ਨੰ: 5 “ਅਗਰ ਨੀਚੇ ਖੀਚੇ ਜਾਨੇ ਕਾ ਪਤਲਾ ਹੋ ਤੇ ਜ਼ੇਰੇ— ਬਹਿਸ਼ ਸ਼ਖਸ ਕੇ ਕਰਾਰੀ ਚੋਟ ਸੇ ਬੇਹੋਸ਼ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਤਾ ਹੈ” ਇਸ ਨਾਲ ਏਹੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
- ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਪਾਗਲ! ਬੇਵਕੂਫ਼। ਇਸ ਨੇ ਬੰਬ ਦਾ ਕੀ ਕੀਤਾ? ਨਵੇਂ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਕੌਮ ਸੋਪਣ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਏਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
- ਪ੍ਰਧਾਨ : ਉਹ ਤੁਹਾਡਾ ਪਰਦਾ ਹੀ ਨਾ ਫਾਸ਼ ਕਰ ਦੇਵੇ।
- ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਤੁਸੀਂ ਫਿਕਰ ਨਾ ਕਰੋ। (ਉਹ ਸਿਪਾਹੀ ਕੋਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਹੌਲਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਇਹ ਤੁਸੀਂ ਕਰ ਕੀ ਰਹੇ ਹੋ?
- ਸਿਪਾਹੀ : ਜੀਵਨ ਰੱਖਿਆ। ਬਨਾਵਟੀ ਸਾਹ। ਫੁੱਬਣ ਵਾਲੇ ਲਈ ਫਸਟ ਏਡ।
- ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਪਰ ਇਹ ਫੁੱਬਿਆ ਹੋਇਆ ਨਹੀਂ ਹੈ।
- ਸਿਪਾਹੀ : ਪਰ ਇਹ ਤਾਂ ਏਹੀ ਸਮਝਦਾ ਕਿ ਇਹ ਫੁੱਬਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।
- ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਪਿਆਰੇ ਦੋਸਤ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੂੰ ਇਸਦਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸਵਾਰ ਸਕੇਂਗਾ। ਇਹ ਤਰੀਕਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਠੀਕ ਹੈ ਜੋ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਫੁੱਬਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਫੁੱਬ ਜਾਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਨਹੀਂ।
- ਸਿਪਾਹੀ : ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਦੱਸੋ ਮੈਨੂੰ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ? ਮੈਂ ਅਜੇ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕੀ ਐ। ਅੱਜ ਮੇਰਾ ਗਸ਼ਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਦਿਨ ਹੈ। ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਮੁਸੀਬਤ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਫਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਮੈਂ ਕਾਨੂੰਨ ਮੁਤਾਬਕ ਹੀ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।
- ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਸਿੱਧੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਇਹਨੂੰ ਮੁੜ ਕੇ ਪੁਲ 'ਤੇ ਲੈ ਜਾਓ ਜਿੱਥੋਂ ਤੁਸੀਂ ਇਹਨੂੰ ਫੜਿਆ ਹੈ। ਓਥੋਂ ਇਹਨੂੰ ਧੱਕਾ ਦੇ ਦਿਓ।

- ਫਿਰ ਪਿੱਛੇ ਆਪ ਛਾਲ ਮਾਰੋ। ਇਸਦੀ ਜਾਨ ਬਚਾਓ ਤੇ ਮੈਡਲ ਹਾਸਲ ਕਰੋ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਕੁੱਟ ਕੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜੁਹਮਾਨਾ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ।
- ਸਿਪਾਹੀ : ਨਿਰਦੋਸ਼ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਮਤਲਬ? ਇਹ ਛਾਲ ਮਾਰਨ ਲੱਗਾ ਸੀ. ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਇਹਨੂੰ ਫੜਿਆ।
- ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਹੈ?
- ਸਿਪਾਹੀ : ਮੈਂ ਇਹਨੂੰ ਆਪ ਦੇਖਿਆ।
- ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਲਿਖਤੀ ਸਬੂਤ? ਕੋਈ ਚਸਮਦੀਦ ਗਵਾਹ?
- ਸਿਪਾਹੀ : ਨਹੀਂ, ਪਰ....
- ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਫੇਰ ਦਲੀਲਬਾਜ਼ੀ ਵਿਚ ਵਕਤ ਜਾਇਆ ਨਾ ਕਰੋ। ਤੁਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਗਲਤੀ 'ਤੇ ਹੋ। ਛੇਤੀ ਕਰੋ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਕੋਈ ਦੇਖ ਲਵੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਦੀ ਵਿਚ ਧੱਕਾ ਦੇ ਦਿਓ, ਤੇ ਪਿੱਛੇ ਆਪ ਛਾਲ ਮਾਰੋ। ਸਿਰਫ਼ ਏਹੀ ਰਸਤਾ ਬਾਕੀ ਹੈ।
- ਸਿਪਾਹੀ : ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਤਰਨਾ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ।
- ਪ੍ਰਧਾਨ : ਤਰਨਾ ਤਾਂ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਡਿੱਗਣ ਸਾਰ ਹੀ ਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੰਮਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਸਾਹ ਕਿਵੇਂ ਲਈਦਾ?
- ਸਿਪਾਹੀ : (ਕਾਇਲ ਹੋ ਕੇ) ਤੁਹਾਡੀ ਗੱਲ ਠੀਕ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਚੱਲਦੇ ਹਾਂ ਫਿਰ (ਉਹ ਦੇਹੀ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦਾ ਹੈ।)
- ਡਾ. ਹਜ਼ੂਰੀ : ਇਕ ਮਿੰਟ, ਪਲੀਜ਼ ਮੈਂ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਪਰ ਇਹ ਮੇਰਾ ਪੇਸ਼ਾਵਰਾਨਾ ਫ਼ਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਾਂ ਕਿ ਮੈਡੀਕਲ ਸਾਇੰਸ ਮਾਂ ਦੀ ਕੁੱਖ ਵਿਚ ਬੱਚੇ ਦੀ ਸਾਹਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਦਾ ਤੱਥ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਸੋ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇਹ ਹੌਲਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਜਨਮ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਂ ਦੀ ਕੁੱਖ ਵਿਚ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਾਹ ਲੈਣਾ ਹੀ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਬਲਕਿ ਖੰਘਣਾ ਵੀ ਜਾਣਦੇ ਸਨ, ਹਿਚਕੀ ਲੈਣੀ ਵੀ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਤੇ ਡਕਾਰ ਮਾਰਨਾ ਵੀ ਜਾਣਦੇ ਸਨ।
- ਪ੍ਰਧਾਨ : ਮੰਨ ਲਉ ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਵੀ ਸੀ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਇਸ ਨਾਲ ਕੀ ਤਾਲੁਕ ਹੈ?
- ਡਾ. ਹਜ਼ੂਰੀ : ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਾਇੰਸ ਨੇ ਮਾਂ ਦੀ ਕੁੱਖ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਤਰਨ ਜਾਂ ਛਾਲ ਮਾਰਨ ਦਾ ਤੱਥ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਸੋ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਰਾਏ ਬਣਾਉਣੀ ਹੀ ਪਏਗੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿਚ ਬੜਾ ਮੁਮਕਿਨ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਡੁੱਬ ਹੀ ਜਾਓਗੇ।
- ਸਿਪਾਹੀ : ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੋਚਦੇ ਹੋ?
- ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਰਾਏ ਕਿਸ ਨੇ ਮੰਗੀ?
- ਪ੍ਰਧਾਨ : ਹੌਲਦਾਰ ਜੀ ਏਸ ਨੀਮ ਹਕੀਮ ਦੀ ਗੱਲ ਵੱਲ ਕੋਈ ਧਿਆਨ ਨਾ ਦਿਓ।

- ਡਾ. ਹਜ਼ੂਰੀ : ਨੀਮ ਹਕੀਮ, ਜਨਾਬ ?
- ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਇਹ ਕੋਈ ਡਾਕਟਰੀ ਦਾ ਮਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ-ਇਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ। ਹੋਲਦਾਰ ਨੇ ਬੜੀ ਵੱਡੀ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਹ ਅਜੇ ਨਵਾਂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਉਹਦੀ ਮੱਦਦ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ।
- ਬੁਕਰ : ਉਹ ਸ਼ਾਇਦ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਹੈ।
- ਸਿਪਾਹੀ : ਜੀ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ, ਸਰਕਾਰੀ ਤੌਰ ਤੇ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਕੋਲੋਂ ਨਹੀਂ ਡਰਦਾ ਪਰ ਮੈਂ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਸਲਾਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ।
- ਡਾ. ਹਜ਼ੂਰੀ : ਹੋਲਦਾਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਦੋਂ ਬੱਚੇ ਦਾ ਜਨਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ.....
- ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਲਉ, ਹੁਣ ਉਸ ਵਿਚਾਰੇ ਨੇ ਕੀ ਲੈਣਾ ਹੈ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਬੱਚੇ ਦਾ ਜਨਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਵਾਸਤਾ ਤਾਂ ਇਸ ਵੇਲੇ ਮਰ ਰਹੇ ਬੰਦੇ ਨਾਲ ਹੈ... ਹੋਲਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਸਲਾਹ ਮੰਨੋ ਤਾਂ....
- ਸਿਪਾਹੀ : ਗੱਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐ ਜੀ, ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਬੱਚੇ ਦਾ ਜਨਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਸ ਬਾਰੇ ਲਾਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਪ੍ਰਸੂਤ ਜਾਂ ਜਨਮ-ਪੀੜਾ ਸਮੇਂ ਔਰਤ ਦੀ ਮੱਦਦ ਕਰਨੀ ਮੇਰੀ ਡਿਊਟੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।
- ਪ੍ਰਧਾਨ : ਲਉ ਹੋਰ ਸੁਣ ਲਉ
- ਸਿਪਾਹੀ : ਡਾਕਟਰ ਸਾਹਿਬ, ਕੀ ਇਹ ਗੱਲ ਸਹੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਲੋਕ ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਕਿ ਜਦੋਂ ਜੰਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਜਨਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਜੰਮਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਛੋਟਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ?
- ਡਾ. ਹਜ਼ੂਰੀ : ਬਿਲਕੁਲ ਠੀਕ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋਰ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ, ਜੇ ਜੰਡੇ ਬੱਚੇ 31 ਦਸੰਬਰ ਦੀ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਜੰਮਣ ਤਾਂ ਵੱਡੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਇਕ ਸਾਲ ਛੋਟਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਉਹ ਫੌਜੀ ਨੌਕਰੀ ਵੀ ਇਕ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਤੱਕ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅੱਖਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਰੱਖਣੀਆਂ ਪੈਂਦੀਆਂ। ਏਹੀ ਕਾਰਣ ਹੈ ਕਿ ਮਹਾਰਾਣੀ ਨੂੰ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿਚ ਬੱਚੇ ਜੰਮਣੇ ਪੈਂਦੇ ਨੇ।
- ਸਿਪਾਹੀ : ਓ ਮੇਰਿਆ ਰੱਬ। ਇਕ ਸਿਪਾਹੀ ਨੂੰ ਕਿਹੜੀ ਕਿਹੜੀ ਗੱਲ ਦੀ ਵਾਕਫ਼ੀ ਰੱਖਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਡਾਕਟਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਮੈਂ ਜਦੋਂ ਸਵੇਰੇ ਜਾਗਦਾ ਤਾਂ ਕਦੀ ਕਦੀ....
- ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : (ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੂੰ ਖੂਹਣੀ ਮਾਰਦਾ ਹੈ) ਓਹੀ ਬੁੱਢੀ....
- ਬੁਕਰ : ਜੈਲਦਾਰ ਸਾਹਿਬ, ਆਓ
- ਪ੍ਰਧਾਨ : ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਆਪਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਏਥੋਂ ਖਿਸਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।
- ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਇਹਨੂੰ ਮੇਰੇ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿਓ
- ਪ੍ਰਧਾਨ : ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਮਿਲਾਂਗਾ

- (ਬੁੱਕਰ ਤੇ ਜ਼ੈਲਦਾਰ ਨਾਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੋਰੀ ਚੋਰੀ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)
- ਸਿਪਾਹੀ : (ਅਜੇ ਵੀ ਡਾਕਟਰ ਨਾਲ ਸਲਾਹੀਂ ਪਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ) ਡਾਕਟਰ ਸਾਹਿਬ ਜਿਸ ਗੱਲ ਦੀ ਮੈਨੂੰ ਚਿੰਤਾ ਖਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਖਿਆਲ ਹੈ ਪੰਤਾਲੀ ਸਾਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਣਾ ਬੜਾ ਰਿਸਕੀ ਨਹੀਂ। (ਬੁੱਕਰ ਦੌੜਿਆ ਦੌੜਿਆ ਆਉਂਦਾ ਹੈ)
- ਬੁੱਕਰ : ਹੌਲਦਾਰ ਸਾਹਿਬ, ਹੌਲਦਾਰ ਸਾਹਿਬ
- ਸਿਪਾਹੀ : ਕੀ ਮਸਲਾ ਹੈ?
- ਬੁੱਕਰ : ਜਲਦੀ ਕਰੋ ਦੋ ਔਰਤਾਂ ਮਦਦ ਲਈ ਬੁਲਾ ਰਹੀਆਂ ਨੇ। ਬੱਤੀਆਂ ਵਾਲੇ ਚੌਕ ਦੇ ਕੋਲ।
- ਸਿਪਾਹੀ : ਦੋ ਔਰਤਾਂ ਇੱਕੋ ਵੇਲੇ! ਖੜੀਆਂ ਨੇ ਕਿ ਡਿਗੀਆਂ ਹੋਈਆਂ?
- ਬੁੱਕਰ : ਬੇਹਤਰ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਹੀ ਜਾ ਕੇ ਦੇਖ ਲਵੋ
- ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਹੋਰ ਵੀ ਬੇਹਤਰ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਡਾਕਟਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਵੀ ਨਾਲ ਲੈ ਜਾਵੋ।
- ਸਿਪਾਹੀ : ਆ ਜਾਓ ਡਾਕਟਰ ਸਾਹਿਬ ਆ ਜਾਓ (ਪਿਆਰੇ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਿਆਂ) ਇਸ ਨੂੰ ਕਹਿਣਾ ਮੇਰੀ ਉਡੀਕ ਕਰੋ।
- ਡਾ. ਸਾਹਿਬ ਆਓ (ਉਹ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਦੌੜਦਾ ਹੈ। ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ ਪਿਆਰੇ ਵੱਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਈਸ਼ਾ ਉਸਦੇ ਅੱਗਿਓ ਦੀ ਲੰਘ ਕੇ ਪਿਆਰੇ ਦਾ ਹੱਥ ਫੜ ਲੈਂਦੀ ਹੈ।)
- ਈਸ਼ਾ : ਕਿੰਨਾ ਸੁਹਣਾ ਹੈ ਇਹ! ਇਹ ਮਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਰਾਜ਼ ?
- ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : (ਜੇਬੀ-ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਕੱਢ ਕੇ ਉਸਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ) ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਇਹਦੇ ਮੂੰਹ ਕੋਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾ। ਜੇ ਇਹ ਪੁੰਦਲਾ ਹੋ ਗਿਆ ਤਾਂ
- ਈਸ਼ਾ : ਪੁੰਦਲਾ ਹੋ ਗਿਆ
- ਪਾਲਿਸ਼ ਵਾਲਾ : ਇਹ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ (ਉਹ ਈਸ਼ਾ ਕੋਲੋਂ ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਹੱਥ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ)
- ਈਸ਼ਾ : ਇਕ ਸਕਿੰਟ ਰਹਿਰ (ਉਹ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਨੂੰ ਹੱਥ ਨਾਲ ਰਗੜ ਕੇ ਸਾਫ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪਿਆਨ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵੇਖਦੀ ਹੈ। ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਵਾਪਸ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲ ਸਵਾਰਦੀ ਹੈ। ਲਿਪਸਟਿਕ ਲਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਤਦ ਤੱਕ ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਆਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਮਲਿਕਾ ਦੀਆਂ ਬਾਜ਼ ਵਰਗੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਭਰਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਮੌਢੇ ਸਕੌੜਦਾ ਜ਼ੈਲਦਾਰ ਨਾਲ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਚੇਖੋ, ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਖੋਲ੍ਹ ਲਈਆਂ (ਪਿਆਰਾ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਖੋਲ੍ਹਦਾ ਹੈ, ਨਜ਼ਰ ਭਰ ਕੇ ਈਸ਼ਾ ਵੱਲ ਦੇਖਦਾ ਹੈ-ਫੇਰ ਬੰਦ

- ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਆਦਮੀ ਦੇ ਹਾਵ ਭਾਵ ਨਾਲ ਜੋ ਕਿ ਫਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿਚ ਹੋਵੇ)
- ਪਿਆਰਾ : (ਬੁਝਬੁਝਾਉਂਦਾ) ਉਹ! ਕਿੰਨੀ ਖੁਬਸੂਰਤ।
ਆਵਾਜ਼ : (ਇਕ ਪਾਸਿਓਂ) ਈਸ਼ਾ
ਈਸ਼ਾ : ਆ ਰਹੀ ਆਂ
- (ਬੜੀ ਜਿਹੀ ਝਿਜਕ ਨਾਲ ਉਹ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਝੱਟ ਪੱਟ ਮਲਿਕਾ ਬੈਂਚ ਤੇ ਉਸਦੀ ਥਾਂ ਲੈ ਲੈਂਦੀ ਹੈ, ਨੌਜਵਾਨ ਦਾ ਹੱਥ ਪਕੜ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਪਿਆਰਾ ਅਚਾਨਕ ਉਠ ਕੇ ਬੈਠ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਦੇਖਦਾ ਹੈ ਉਸਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਾਹਮਣੇ ਈਸ਼ਾ ਦਾ ਨਹੀਂ ਮਲਿਕਾ ਦਾ ਆਪਣੀ ਹੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਦਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)
- ਮਲਿਕਾ : ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਅੱਖ ਦੀ ਪੁਤਲੀ ਵੱਲ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਏਂ? ਸੁਹਣੀ ਏ ਨਾ।
- ਪਿਆਰਾ : (ਉਹ ਪਿਛਾਂਹ ਨੂੰ ਡਿੱਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਬੱਕਿਆ ਹੋਇਆ) ਬਹੁਤ
ਮਲਿਕਾ : ਮੈਨੂੰ ਕਲ ਸਾਰਜੈਂਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਇਹ ਤੈਨੂੰ ਸਜਦੀ ਏ। ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਉਸਦੇ ਸੁਹਜ-ਸੁਆਦ 'ਤੇ ਕੁਝ ਇਤਬਾਰ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਕੱਲ੍ਹ ਮੈਨੂੰ ਫੁੱਲਾਂ ਵਾਲੀ ਕੁੜੀ ਨੇ ਫੁੱਲ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ ਤੈਨੂੰ ਸਜਦਾ ਨਹੀਂ।
- ਪਿਆਰਾ : (ਨਿਰਬਲਤਾ ਨਾਲ) ਤੇਰੀ ਅੱਖ ਦੀ ਪੁਤਲੀ ਦਾ ਰੰਗ ਸੁਹਣਾ ਏ
- ਮਲਿਕਾ : ਸਾਰਜੈਂਟ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਬੜੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਤੂੰ ਉਸ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਏਂ। ਉਹ ਸਚਮੁਚ ਦਿਲ ਦਾ ਬਹੁਤ ਚੰਗਾ ਏ (ਪੁਕਾਰਦੀ ਹੈ) ਸਾਰਜੈਂਟ!
- ਪਿਆਰਾ : ਨਹੀਂ ਨਹੀਂ, ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਕਰਕੇ ਪੁਲੀਸ ਨੂੰ ਨਾ ਬੁਲਾਓ
ਮਲਿਕਾ : ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕੱਲ੍ਹ ਮੈਂ ਉਸਦੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਠੋਸ ਪਹੁੰਚਾਈ।
- ਪਿਆਰਾ : ਮੈਨੂੰ ਜਾਣ ਦਿਓ ਬੀਬੀ ਜੀ
ਮਲਿਕਾ : ਨਹੀਂ ਨਹੀਂ, ਏਥੇ ਹੀ ਠਹਿਰੋ। ਸਾਰਜੈਂਟ (ਪਿਆਰਾ ਉਠਣ ਲਈ ਨਿਰਬਲਤਾ ਨਾਲ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ)
- ਪਿਆਰਾ : ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਕਰਕੇ ਮੈਨੂੰ ਜਾਣ ਦਿਓ।
ਮਲਿਕਾ : ਨਹੀਂ ਮੈਂ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੀ। ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਜਾ ਲੈਣ ਦਿੰਦੇ ਹੋ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਕੇ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੇ। ਮੈਂ ਸੁਵੀਰਾ ਨੂੰ ਜਾ ਲੈਣ ਦਿੱਤਾ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਮੁੜ ਕੇ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ।
- ਪਿਆਰਾ : ਓ ਮੇਰਾ ਸਿਰ।

- ਮਲਿਕਾ : ਮੈਂ ਅਮਰ ਨੂੰ ਜਾ ਲੈਣ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਮੁੜ ਕੇ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਇਆ।
- ਪਿਆਰਾ ਮਲਿਕਾ : ਓ ਮੇਰੇ ਪਰਮਾਤਮਾ।
- ਮਲਿਕਾ : ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਵਾਰ ਨਜ਼ਰ ਆਇਆ। ਤੀਹ ਸਾਲ ਬਾਅਦ। ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਬਦਲ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹਨੇ ਮੈਨੂੰ ਪਛਾਣਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਮਲਕ ਦੇਣੀਂ ਖਰਬੂਜ਼ਾ ਚੁੱਕ ਕੇ ਲੈ ਗਿਆ। ਉਹ ਮੇਸਮ ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਚੱਜ ਦਾ ਖਰਬੂਜ਼ਾ ਸੀ। ਓ ਸਾਰਜੈਂਟ।
(ਪੁਲੀਸ ਸਾਰਜੈਂਟ ਜ਼ਰਾ ਸ਼ਾਨ ਨਾਲ ਆਉਂਦਾ ਹੈ)
- ਸਾਰਜੈਂਟ ਮਲਿਕਾ : ਮੈਂ ਕਾਹਲੀ ਵਿਚ ਆਂ, ਮਲਿਕਾ ਸਾਹਿਬਾ
- ਮਲਿਕਾ : ਮੇਰੀ ਅੱਖ ਦੀ ਪੁਤਲੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਇਹ ਗੱਭਰੂ ਮੁੰਡਾ ਵੀ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੈ। ਕਹਿੰਦਾ ਮੈਨੂੰ ਸਜਦੀ ਹੈ।
- ਸਾਰਜੈਂਟ ਮਲਿਕਾ : ਕੋਈ ਆਦਮੀ ਦਰਿਆ ਵਿਚ ਡੁੱਬ ਰਿਹਾ ਹੈ
- ਮਲਿਕਾ : ਉਹ ਦਰਿਆ ਵਿਚ ਨਹੀਂ, ਏਥੇ ਡੁਬ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸਨੂੰ ਘੁੱਟ ਕੇ ਪਕੜਿਆ ਹੋਇਆ- ਹਾਏ ਕਿਤੇ ਮੈਂ ਅਮਰ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਕੜ ਲੈਂਦੀ! ਜੇ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਪੱਕਾ ਪਤਾ ਇਹ ਜਾ ਕੇ ਦਰਿਆ ਵਿਚ ਡੁੱਬ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਤਾਂ ਅਮਰ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਸੁਹਣਾ। ਨਹੀਂ?
- (ਪਿਆਰਾ ਹਉਕਾ ਭਰਦਾ ਹੈ)
- ਸਾਰਜੈਂਟ : ਮੈਂ ਕਿਵੇਂ ਜਾਣ ਸਕਦਾਂ?
- (ਸਾਰਜੈਂਟ ਨੋਟ ਬੁਕ ਤੇ ਪੈਨਸਿਲ ਲੈਂਦਾ ਹੈ) ਇਹ ਕੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ?
- ਸਾਰਜੈਂਟ : ਮੈਂ ਡੁੱਬਣ ਵਾਲੇ ਆਦਮੀ ਦਾ ਨਾਮ ਨੋਟ ਕਰਨਾ। ਨਾਮ ਤੇ ਜਨਮ-ਤਾਰੀਖ
- ਮਲਿਕਾ : ਤੇਰਾ ਖਿਆਲ ਨਾਮ ਤੇ ਜਨਮ-ਤਾਰੀਖ ਨੋਟ ਕਰ ਲਵੇਗਾ ਤਾਂ ਫਿਰ ਇਹ ਦਰਿਆ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਡੁੱਬੇਗਾ। ਇਹ ਕਾਪੀ ਪੈਨਸਿਲ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿਓ ਤੇ ਉਹਨੂੰ ਦਿਲਾਸਾ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ।
- ਸਾਰਜੈਂਟ ਮਲਿਕਾ : ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਦਿਲਾਸਾ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਾਂ?
- ਮਲਿਕਾ : ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਮਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋਣ, ਤਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਰਖਵਾਲੇ ਹੋਣ ਨਾਤੇ ਇਹ ਤੁਹਾਡਾ ਫ਼ਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਸਿਫਤ ਕਰੋ, ਮੇਰਾ ਫ਼ਰਜ਼ ਨਹੀਂ
- ਸਾਰਜੈਂਟ ਮਲਿਕਾ : ਮੈਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਸਿਫਤ ਕਰਾਂ?
- ਮਲਿਕਾ : ਮੇਰੀ ਧਾਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਜਾਂ ਲੁੱਟਣ ਦੀ ਜਾਂ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਮਿੱਧਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਦਮਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮਨੋਰਥ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇ

- ਤੁਹਾਡਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਕੋਈ ਕੀਮਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੱਸੋ ਉਹ ਕੀ ਹੈ। ਜਾਓ....
- ਸਾਰਜੈਂਟ : ਦੇਖ ਨੌਜਵਾਨ....
- ਮਲਿਕਾ : ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਰਣਧੀਰ ਹੈ
- ਪਿਆਰਾ : ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਰਣਧੀਰ ਨਹੀਂ ਹੈ
- ਮਲਿਕਾ : ਹਾਂ ਹੈ। ਦੁਪਹਿਰ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਦੁਪਹਿਰ ਵੇਲੇ ਸਾਰੇ ਆਦਮੀ ਰਣਧੀਰ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।
- ਸਾਰਜੈਂਟ : ਅਮਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ
- ਮਲਿਕਾ : ਅਮਰ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ, ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਅੱਕ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਾਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਆਦਮੀ ਬਦਲ ਲੈਂਦੀਆਂ ਸਾਂ। ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਹਾਂ ਹਰ ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਬਦਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਆਦਮੀ ਓਹੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਤੁਹਾਡਾ ਏਥੇ ਆਉਣ ਦਾ ਮੰਤਵ ਅਮਰ ਬਾਰੇ ਬਹਿਸ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤੁਹਾਡਾ ਮੰਤਵ ਇਸੇ ਵੇਲੇ ਇਸ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਊਣ ਯੋਗ ਹੈ
- ਪਿਆਰਾ : ਨਹੀਂ ਜਿਊਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।
- ਸਾਰਜੈਂਟ : ਤੂੰ ਚੁੱਪ ਕਰ। ਤੇਨੂੰ ਕੋਈ ਪੁੱਛੇ ਪੁਲ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਛਾਲ ਮਾਰਨ ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ?
- ਮਲਿਕਾ : ਮਤਲਬ ਸੀ ਨਦੀ ਵਿਚ ਡਿੱਗਣਾ। ਰਣਧੀਰ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।
- ਸਾਰਜੈਂਟ : ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਵਿਚ ਬੋਲੀ ਜਾਓਗੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਸਮਝਾਵਾਂਗਾ ਕਿ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਊਣ ਯੋਗ ਹੈ?
- ਮਲਿਕਾ : ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਬੋਲਾਂਗੀ।
- ਸਾਰਜੈਂਟ : ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਰਣਧੀਰ ਤੈਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਜੁਰਮ ਹੈ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼। ਹੁਣ ਤੂੰ ਪੁੱਛੋਗਾ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਜੁਰਮ ਕਿਉਂ ਹੈ? ਉਹ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਫੌਜ ਦਾ ਇਕ ਸਿਪਾਹੀ ਘਟ ਗਿਆ, ਇਕ ਕਰਦਾਤਾ ਯਾਨੀ ਟੈਕਸਪੇਅਰ ਘਟ ਗਿਆ।
- ਮਲਿਕਾ : ਸਾਰਜੈਂਟ ਸਾਹਿਬ, ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਐਸਾ ਕੁਝ ਹੈ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਮਾਣਦੇ ਹੋਵੋ?
- ਸਾਰਜੈਂਟ : ਮੈਂ ਮਾਣਦਾ ਹੋਵਾਂ?
- ਮਲਿਕਾ : ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਜ਼ਰੂਰ ਕੁਝ ਐਸਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਕਾਰਣ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਊਣਯੋਗ ਲੱਗੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਕੋਈ ਭੇਤ ਭਰੀ

- ਸਾਰਜੈਂਟ : ਖੁਸ਼ੀ, ਕੋਈ ਜਜ਼ਬਾ। ਹੁਣ ਸੰਗੋ ਨਾ। ਇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ।
ਕੌਣ ਸੰਗ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਹਾਂ ਖੈਰ ਕੁਦਰਤੀ ਗੱਲ ਹੈ ਮੇਰੇ ਆਪਣੇ
ਜਜ਼ਬੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਬਾਕੀਆਂ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਤੇ ਅਸਲੀਅਤ
ਇਹ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਪੁੱਛਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਮੈਂ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ,
ਮੈਂ ਜੂਆ ਖੇਡਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਜੇ ਇਹ ਨੌਜਵਾਨ ਮੇਰੇ
ਨਾਲ ਜਾਣਾ ਚਾਹੇ, ਜਦ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਵਿਹਲਾ
ਹੋਵਾਂ ਤੇ ਅਸੀਂ ਇਕ ਦੋ ਪੈਂਗ ਮਾਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਕ ਦੋ
ਬਾਜ਼ੀਆਂ ਮਾਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਤੇ ਇਕ ਦੋ ਘੰਟੇ ਗੱਪਾਂ ਮਾਰ
ਸਕਦੇ ਹਾਂ,
- ਮਲਿਕਾ : ਇਹ ਹੋਰ ਕੁਝ ਮਾਰਨਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ, ਇਹ ਤਾਂ ਆਪਣੇ
ਆਪ ਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਖੈਰ ਪੁਲੀਸ ਕੋਲ ਜ਼ਿੰਦਗੀ
ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਏਹੀ ਹੈ?
- ਸਾਰਜੈਂਟ : ਹੂੰ? ਤੁਹਾਡਾ ਮਤਲਬ ਐ (ਉਹ ਇਕ ਕੁੜੀ ਵੱਲ ਅੰਗੂਠਾ
ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਹੁਣੇ ਦਾਖ਼ਲ ਹੋਈ, ਉਹਦੇ ਨਾਲ
ਉਹਦੇ ਵਰਗੀ ਹੀ ਇਕ ਸਾਂਵਲੀ ਕੁੜੀ ਹੈ) ਪਾਲੀ?(ਨੌਜਵਾਨ
ਹੁੰਗਦਾ ਹੈ)
- ਮਲਿਕਾ : ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਤਨਖ਼ਾਹ ਨਾਲ ਇਨਸਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।
ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮਰਨੇ ਰੋਕਦੇ ਹੋ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੋਕਿਆਂ ਤਾਂ
ਹਰ ਕੋਈ ਮਰਨਾ ਹੀ ਬਿਹਤਰ ਸਮਝੇਗਾ।
- ਸਾਰਜੈਂਟ : ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਬਿਹਤਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਰ ਲਉ। ਪਰ ਤੁਹਾਨੂੰ
ਦੱਸਾਂ ਇਹ ਕੋਈ ਸੋਖੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ
- ਮਲਿਕਾ : ਉਹ! ਇਹ ਕੋਈ ਏਨਾ ਮਾਯੂਸ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ
ਹੈ। ਇਹ ਨੌਜਵਾਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੁਣੇ ਹੁਣੇ ਉਸ ਨਾਲ ਇਸ਼ਕ
ਹੋਇਆ ਜਿਸਨੂੰ ਇਸ ਨਾਲ ਇਸ਼ਕ ਹੋਇਆ ਹੈ।
- ਪਿਆਰਾ : ਉਸ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਇਸ਼ਕ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਹੋ
ਸਕਦਾ ਹੈ?
- ਮਲਿਕਾ : ਹਾਂ, ਉਹਨੂੰ ਹੋ ਗਿਆ ਏ। ਉਹਨੇ ਤੇਰਾ ਹੱਥ ਫੜਿਆ ਹੋਇਆ
ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਫੜਿਆ ਹੋਇਆ। ਜਦੋਂ.... ਤੂੰ ਜਨਰਲ ਕੋਲੇ
ਦੀ ਭਤੀਜੀ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਏਂ।
- ਸਾਰਜੈਂਟ : ਉਹ ਜਨਰਲ ਕੋਲੇ ਦੀ ਭਤੀਜੀ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਜਾਣਦਾ ਹੋਵੇਗਾ?
- ਮਲਿਕਾ : ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਨੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਜਿਊਂਦੀ
ਸੀ। (ਪਿਆਰਾ ਉੱਠਣ ਲਈ ਸ਼ੋਰ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ) ਨਹੀਂ ਨਹੀਂ,
ਰਣਧੀਰ, ਤੂੰ ਲੇਟਿਆ ਰਹਿ।
- ਸਾਰਜੈਂਟ : ਤੁਸੀਂ ਦੇਖਿਆ? ਜੇ ਮੈਂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ
ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ?

ਮਲਿਕਾ : ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਸ਼ਰਤ ਲਗਾਓ। ਜੇ ਮੈਂ ਹਾਰੀ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੋਨੇ ਦੀ ਚੁੜੀ ਦੇ ਦਿਆਂਗੀ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਹਾਰੇ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਸੋਨੇ ਦੇ ਬਟਨ, ਠੀਕ ? ਰਣਧੀਰ, ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਤੂੰ ਨਦੀ ਵਿਚ ਡੁੱਬਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਿਉਂ ਕੀਤੀ।

ਪਿਆਰਾ : ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ।

ਮਲਿਕਾ : ਤੂੰ ਇਸ ਲਈ ਡੁੱਬਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿਉਂ ਕਿ ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ ਤੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਇਕ ਬਹੁਤ ਭਿਆਨਕ ਜੁਰਮ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਪਿਆਰਾ : ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪਤਾ ?

ਮਲਿਕਾ : ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨੇ ਮੇਰਾ ਸੌਰਗਾ ਦੁੱਪਟਾ ਚੁਰਾਇਆ ਤੇ ਹੁਣ ਤੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਮੈਨੂੰ ਮਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਏ।

ਪਿਆਰਾ : ਹਾਂ, ਤੁਹਾਡੀ ਗੱਲ ਪੂਰੀ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਪਰ....

ਮਲਿਕਾ : ਇਹ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੋਈ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਪਰ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਖਹਿੜਾ ਛੁਡਾਉਣਾ ਕੋਈ ਸੋਖਾ ਨਹੀਂ, ਮੁੰਡਿਆ, ਨਹੀਂ ? ਕਿਉਂਕਿ
(ਮਾਲੀ ਸਾਈਕਲ ਤੇ ਚੜ੍ਹਿਆ ਹੀ ਆਉਂਦਾ ਹੈ)

ਮਾਲੀ : ਸਾਰਜੈਂਟ ਸਾਹਿਬ

ਸਾਰਜੈਂਟ : ਠਹਿਰੋ, ਮੈਂ ਇਕ ਡੁੱਬ ਰਹੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਬਚਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

ਮਲਿਕਾ : ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਮਾਰ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜੇ ਮੇਰੀ ਮਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤੇ ਮੇਰੀ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਵੀ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਅੜਚਣਾਂ ਨੇ।

ਪਿਆਰਾ : ਤੁਸੀਂ ਖੁਸ਼ਕਿਸਮਤ ਹੋ

ਮਲਿਕਾ : ਮੇਰੀ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਸੈਆਂ ਹੀ ਅੜਚਣਾਂ ਨੇ

ਕਿੰਨੇ ਹਸੀਨ ਚਿਹਰੇ
ਨੈਣਾਂ ਦੇ ਗੋਲ ਘੇਰੇ
ਸ਼ਾਮਾਂ ਅਤੇ ਸਵੇਰੇ
ਪੈਣਾਂ ਦਾ ਰੁਮਕਣਾ ਏ

ਮੇਰੀ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ
ਸੈਆਂ ਹੀ ਅੜਚਣਾਂ ਨੇ

ਮੇਰਾ ਰਾਜਦਾਨ ਸ਼ੀਸ਼ਾ
ਮੇਰਾ ਕਦਰਦਾਨ ਸ਼ੀਸ਼ਾ
ਮੈਨੂੰ ਆਖਦਾ ਏ ਸੁਹਣੀ

ਇਕ ਨੌਜਵਾਨ ਸੀਸ਼ਾ
ਏਹੋ ਤਾਂ ਮੁਸਕਲਾਂ ਨੇ

ਮੇਰੀ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ
ਸੈਆਂ ਹੀ ਅੜਚਣਾਂ ਨੇ

ਇਕ ਆਸ ਹੈ ਮਿਲਣ ਦੀ
ਮੇਰੇ ਸਾਵਰੇ ਸੱਜਣ ਦੀ
ਕੁਝ ਕਹਿਣ ਦੀ ਸੁਣਨ ਦੀ
ਇਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਸੀਨੇ
ਲੱਗਣਾ ਤੇ ਸਿਸਕਣਾ ਏ

ਮੇਰੀ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ
ਸੈਆਂ ਹੀ ਅੜਚਣਾਂ ਨੇ

ਇਕ ਰਾਤ ਹੋਈ ਮੇਰੀ
ਜੀਵਨ ਦੇ ਨਾਲ ਅਣਬਣ
ਮੈਂ ਮਰਨ ਤੁਰੀ ਤਾਂ ਲਗ ਪਈ
ਪਾਜ਼ੇਬ ਮੇਰੀ ਛਣਕਣ
ਬਾਹੋਂ ਪਕੜ ਬਿਠਾਇਆ
ਟੁਟ-ਪੈਣੇ ਕੰਗਣਾਂ ਨੇ

ਮੇਰੀ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ
ਸੈਆਂ ਹੀ ਅੜਚਣਾਂ ਨੇ

ਸੂਰਜ ਅਤੇ ਸਿਤਾਰੇ
ਮੇਰੇ ਰਾਹ 'ਚ ਚੰਨ ਤਾਰੇ
ਮੈਨੂੰ ਘੇਰਦੇ ਨੇ ਸਾਰੇ
ਆ ਜਾ ਕਿ ਖੇਡਣਾ ਏ

ਮੇਰੀ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ
ਸੈਆਂ ਹੀ ਅੜਚਣਾਂ ਨੇ

- ਪਿਆਰਾ : ਗਾਓ ਨਾ, ਹੋਰ ਗਾਓ, ਤੁਸੀਂ ਚੁਪ ਕਿਉਂ ਕਰ ਗਏ ?
ਮਲਿਕਾ : ਓਹ! ਤਾਂ ਤੈਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਹੁਣ ਦਿਲਚਸਪ ਲੱਗਣ ਲੱਗ
ਪਈ। ਹੈ ਨਾ? ਦੇਖਿਆ, ਕਿੰਨੀ ਖੂਬਸੂਰਤ ਹੈ ਇਹ।
ਪਿਆਰਾ : ਮੈਂ ਵੀ ਕਿੰਨਾ ਮੁਰਖ ਸਾਂ।

- ਮਲਿਕਾ : ਰਣਬੀਰ, ਮੈਂ ਜ਼ਰਾ ਗੋੜਾ ਮਾਰ ਆਵਾਂ। ਮੈਂ ਆਪਣੀਆਂ ਬਿੱਲੀਆਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਖੁਆ ਪਿਆ ਆਵਾਂ, ਕੁੱਤਿਆਂ ਨੂੰ ਦੁਲਾਰ ਆਵਾਂ, ਬੂਟਿਆਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਪਾ ਆਵਾਂ। ਨਾਲੇ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖ ਆਵਾਂ ਏਸ ਜ਼ਿਲੇ ਦੇ ਦੁਸ਼ਟਾਂ ਦੀ ਹੁਣ ਨਵੀਂ ਕੀ ਚਾਲ ਐ ਇਹ ਜੋ ਦੁਸ਼ਟ ਨੇ ਨਾ, ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਫ਼ਰਤ ਕਰਦੇ ਨੇ, ਦੁਸ਼ਟਿਆਂ ਨੂੰ ਨਫ਼ਰਤ ਕਰਦੇ ਨੇ। ਮੈਂ ਰੋਜ਼ ਦੇਖਦੀ ਆਂ ਉਹ ਸਵੇਰੇ ਸਵੇਰੇ ਆਪਣੇ ਭੋਸ ਬਦਲਣ ਲਈ ਬਿਊਟੀ ਪਾਰਲਰਾਂ ਵਿਚ ਆਉਂਦੇ ਨੇ, ਹਜ਼ਾਮਖਾਨਿਆਂ ਵਿਚ ਆ ਵੜਦੇ ਨੇ, ਹਮਾਮਾਂ ਵਿਚ ਆ ਜਾਂਦੇ ਨੇ। ਪਰ ਉਹ ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਘੱਟਾ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਦੇ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਮੇਰੇ ਫੁੱਲ ਤੋੜਨ ਜਾਂ ਮੇਰੇ ਕੁੱਤਿਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਹਿਰ ਦੇਣ ਲਈ ਨਕਲੀ ਪਹਿਰਾਵੇ ਪਹਿਨ ਕੇ ਆਉਂਦੇ ਨੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤਿਆਰ ਹੁੰਦੀ ਹਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਖਿੱਚਣ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਏਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਆ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਸਤਾ ਕੱਟ ਦਿਉ। ਇਹ ਹਰ ਵਾਰੀ ਆਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਦੁਸ਼ਟਤਾ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ ਚਲਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਮੇਰੀ ਵੀ ਉਲਾਘ ਬੜੀ ਲੰਬੀ ਹੈ ਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਤਜ਼ਾਮ ਕਰ ਹੀ ਲੈਂਦੀ ਆਂ। ...ਠੀਕ ਹੈ, ਮੇਰੇ ਦੋਸਤੋ (ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ ਤੇ ਹੋਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਹਿਮਤੀ ਵਿਚ ਸਿਰ ਹਿਲਾਉਂਦੇ ਹਨ) ਹਾਂ ਇਸ ਸਾਲ ਕਮਾਲ ਦੇ ਫੁੱਲ ਖਿੜੇ ਹਨ ਤੇ ਚੌਕ ਦੇ ਕਸਾਈ ਦਾ ਕੁੱਤਾ ਜ਼ਹਿਰ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅੱਗੇ ਨਾਲੋਂ ਚੁਲਬੁਲਾ ਹੈ...
- ਸਾਰਜੈਂਟ : ਉਸ ਕੁੱਤੇ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਚੰਗੀ ਹੋਈ ਹੈ।
- ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਡਾਕਦਾਰਨੀ ਦੀ ਕੁੱਤੀ ਬੜੀ ਪਤਲੀ ਹੁੰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਐ।
- ਮਲਿਕਾ : ਮੈਂ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਆਂ? ਉਹ ਕੁੱਤੀ ਚੰਗੀ ਪਲੀ ਹੋਈ ਖਰੀਦੀ ਸੀ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸਦਾ ਸਹੀ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਤਾ। ਜਿਸ ਕੁੱਤੇ ਦਾ ਸਹੀ ਨਾਮ ਨਾ ਪਤਾ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਨੇ ਪਤਲਾ ਤਾਂ ਆਪੇ ਹੀ ਹੋਣਾ ਹੋਇਆ।
- ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਮੇਰਾ ਇਕ ਦੋਸਤ ਹੈ, ਉਹ ਕੁੱਤਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕਾਫ਼ੀ ਕੁਝ ਜਾਣਦਾ ਐ- ਉਹ ਅਰਬ ਤੋਂ ਹੈ।
- ਮਲਿਕਾ : ਉਸ ਨੂੰ ਕਹਿਣਾ ਡਾਕਦਾਰਨੀ ਨੂੰ ਮਿਲੇ। ਦੇਖਿਆ ਰਣਬੀਰ, ਇਹ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਤੈਨੂੰ ਇਹ ਚੰਗੀ ਲਗਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ?
- ਪਿਆਰਾ : ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਲਗਦੀ ਐ....
- ਮਲਿਕਾ : ਸਾਰਜੈਂਟ, ਮੇਰਾ ਬਟਨ (ਸਾਰਜੈਂਟ ਉਸਨੂੰ ਬਟਨ ਦੋਂਦਾ ਤੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਏਸੇ ਵੇਲੇ ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ)

- ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਪਿਆਰੇ, ਆਉ ਆਪਾਂ ਚੱਲਦੇ ਹਾਂ।
 ਪਿਆਰਾ : ਮੈਂ ਏਥੇ ਬਿਲਕੁਲ ਠੀਕ ਆਂ।
 ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਹਾ, ਆਉ ਚੱਲੀਏ।
 ਪਿਆਰਾ : (ਮਲਿਕਾ ਨੂੰ) ਬੀਬੀ ਜੀ, ਮੈਂ ਚਲਦਾ ਹੀ ਹਾਂ।
 ਮਲਿਕਾ : ਨਹੀਂ।
 ਪਿਆਰਾ : ਕੋਈ ਛਾਇਦਾ ਨਹੀਂ, ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਕਰਕੇ ਮੇਰਾ ਹੱਥ ਛੱਡ ਦਿਓ।
 ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜੀ, ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਦੋਸਤ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਜਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਕੇ ਮੇਰੇ 'ਤੇ ਅਹਿਸਾਨ ਕਰੋਗੇ ?
 ਮਲਿਕਾ : ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਕੋਈ ਅਹਿਸਾਨ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ।
 ਪ੍ਰੋਸਪੈਕਟਰ : ਅੱਛਾ, ਫਿਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ 'ਤੇ ਅਹਿਸਾਨ ਕਰਾਂਗਾ।
 (ਉਹ ਉਸਨੂੰ ਪਰ੍ਹੇ ਪੱਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਕ ਸੋਡਾ ਵਾਟਰ ਦਾ ਸਾਈਫਨ ਲੈ ਕੇ ਉਸੇ ਦੇ ਮੂੰਹ ਤੇ ਪਿਚਕਾਰੀ ਮਾਰਦੀ ਹੈ)
 ਪਿਆਰਾ : ਮਲਿਕਾ....
 ਮਲਿਕਾ : ਤੁਸੀਂ ਉਥੇ ਹੀ ਠਹਿਰੋ। ਇਹ ਆਦਮੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਘਰ ਛੱਡਣ ਜਾਓਗੇ। ਮੈਂ ਏਥੇ ਇਕੱਲੀ ਹਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਛੇਤੀ ਡਰ ਜਾਂਦੀ ਹਾਂ।
 (ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ ਪਿਆਰੇ ਨੂੰ ਖਿੱਚਣ ਲਈ ਦੂਜਾ ਹੱਥ ਮਾਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਹੱਥਪਾਈ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮਲਿਕਾ ਸੀਟੀ ਮਾਰਦੀ ਹੈ। ਮਾਲੀ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਹੋਰ ਆਵਾਰਾ-ਗਰਦ ਤੇ ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਪੁਲੀਸ ਸਾਰਜੈਂਟ।)
 ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਸਾਰਜੈਂਟ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਔਰਤ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰੋ।
 ਸਾਰਜੈਂਟ : ਕੀ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ?
 ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਇਹ ਔਰਤ ਇਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਜਾਣ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ।
 ਸਾਰਜੈਂਟ : ਇਹ ਕਿਉਂ ਜਾਣ ਦੇਵੇ ?
 ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਦਾ ਕਿਸੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲੀ ਵਿਚ ਰੋਕਣਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਹੈ।
 ਈਸ਼ਾ : ਮੰਨ ਲਉ, ਉਹ ਆਦਮੀ ਉਸ ਔਰਤ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੋਵੇ, ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀਹ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਦੁਬਾਰਾ ਮਿਲਿਆ ਹੋਵੇ।
 ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : (ਦਲੇਰਾਨਾ ਢੰਗ ਨਾਲ) ਜਾਂ ਮੰਨ ਲਉ ਉਸ ਦਾ ਚਿਰਾਂ ਦਾ ਗੁਆਚਾ ਭਰਾ ਹੋਵੇ। ਮਲਿਕਾ ਬਹੁਤੀ ਵੱਡੀ ਉਮਰ ਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ।
 ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਸਰਜੈਂਟ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਬੇਨੇਮੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ।
 (ਗੁੰਗਾ ਬੋਲਾ ਉਤੇਜਨਾਮਈ ਇਸ਼ਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਦਖ਼ਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ)

- ਮਲਿਕਾ : ਈਸ਼ਾ, ਗੁੰਗਾ ਬੋਲਾ ਕੀ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ?
 ਈਸ਼ਾ : (ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੀ ਹੈ) ਇਸ ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਖਤਰਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।
- ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਇਹ ਗੁੰਗਾ ਬੋਲਾ ਕਿਵੇਂ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ?
 ਸਾਰਜੈਂਟ : ਹਾਂ, ਇਹ ਦੱਸੋ, ਗੁੰਗਾ ਬੋਲਾ ਕਿਵੇਂ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ?
 ਈਸ਼ਾ : ਸਾਰਜੈਂਟ ਸਾਹਿਬ ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡਾ ਪੇਟੀ ਨੰਬਰ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ।
- ਮਲਿਕਾ : ਹਾਂ ਨੰਬਰ ਲੈ ਲਓ - 2133 ਹੈ ਇਸ ਦਾ ਜੋਗ 9 ਬਣਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਸੁਭ ਸ਼ਗਨ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇਗਾ।
- ਸਾਰਜੈਂਟ : ਮਲਿਕਾ, ਇਹ ਗੱਲ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹੈ, ਦੱਸੋ ਤਾਂ ਸਹੀ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਪਕੜਿਆ ਕਿਉਂ ਹੋਇਆ ?
- ਮਲਿਕਾ : ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪਕੜਿਆ ਹੋਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਪਕੜਨਾ ਮੈਨੂੰ ਅੱਛਾ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਪਹਿਲੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪਕੜਿਆ ਨਹੀਂ। ਮੈਂ ਇਸ ਮੌਕੇ ਦਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਫ਼ਾਇਦਾ ਉਠਾ ਰਹੀ ਹਾਂ। ਇਕ ਕਾਰਣ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਜਦ ਤੱਕ ਉਸਨੂੰ ਪਕੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਤਦ ਤੱਕ ਇਹ ਆਜ਼ਾਦ ਹੈ।
- ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ : ਪਿਆਰੇ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।
 ਮਲਿਕਾ : ਤੇ ਮੈਂ ਇਸਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਵੀ ਪਕੜਿਆ ਹੋਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਈਸ਼ਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪਕੜ ਕੇ ਰੱਖਾਂ। ਜੇ ਮੈਂ ਇਸਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਦਿਲ ਟੁੱਟ ਜਾਵੇਗਾ।
- ਈਸ਼ਾ : ਓਹ! ਮਲਿਕਾ!
 ਸਾਰਜੈਂਟ : (ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ ਨੂੰ) ਤੁਸੀਂ ਜਾਓ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਕੜਿਆ ਹੋਇਆ। ਤੁਸੀਂ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਰੋਕ ਰਹੇ ਹੋ। ਹਿੱਲ ਹੁਣ।
- ਪ੍ਰੋਸਪੈਕਟਰ : (ਧਮਕਾਉਂਦਿਆਂ) ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਤੇਰਾ ਪੇਟੀ ਨੰਬਰ ਹੈ। (ਕਾਤਲਾਨਾ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਿਆਰੇ ਨੂੰ) ਪਿਆਰੇ, ਤੂੰ ਪਛਤਾਏਗਾ (ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)
- ਪਿਆਰਾ : ਮਲਿਕਾ, ਬਹੁਤ ਮਿਹਰਬਾਨੀ।
 ਮਲਿਕਾ : ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਬਲੈਕਮੇਲ ਕਰ ਰਹੇ ਨੇ, ਹੈ ਨਾ? (ਪਿਆਰਾ ਸਿਰ ਹਿਲਾਉਂਦਾ ਹੈ) ਤੂੰ ਕੀ ਕੀਤਾ ਹੈ? ਕਿਸੇ ਦੀ ਹੱਤਿਆ?
- ਪਿਆਰਾ : ਨਹੀਂ।
 ਮਲਿਕਾ : ਫੇਰ ਕੀ ਕੀਤਾ ?
 ਪਿਆਰਾ : ਮੈਂ ਜਾਅਲੀ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ।
 ਮਲਿਕਾ : ਕਿਸ ਦੇ ?
 ਪਿਆਰਾ : ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੇ। ਇਕ ਪ੍ਰੋਨੋਟ ਉੱਤੇ।

- ਮਲਿਕਾ : ਤੇ ਇਸ ਆਦਮੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਨੇ ਉਹ ਕਾਗਜ਼ ?
 ਪਿਆਰਾ : ਇਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਾੜਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜੇ ਮੈਂ ਉਹ ਕੁਝ ਕਰ ਦਿਆਂ, ਜੋ ਇਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਮੈਂ ਉਹ ਕਰ ਨਹੀਂ ਸਕਿਆ।
- ਮਲਿਕਾ : ਪਰ ਇਹ ਆਦਮੀ ਤਾਂ ਪਾਗਲ ਹੈ। ਕੀ ਇਹ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਆਲਾ ਦੁਆਲਾ ਤਬਾਹ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਏ ?
 ਪਿਆਰਾ : ਇਹ ਸਾਰੇ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਏ।
 ਮਲਿਕਾ : (ਹੱਸਦੀ ਹੈ) ਵਾਹ! ਵਾਹ!!
 ਪਿਆਰਾ : ਇਹ ਮਜ਼ਾਕ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਮਲਿਕਾ, ਉਹ ਇਹ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਪਾਗਲ ਹੈ ਪਰ ਬਹੁਤ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਹੈ। ਉਹ ਤੇ ਉਸਦੇ ਦੋਸਤ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਤਿਆਰ ਹਨ ਤੇ ਉਡੀਕ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਤੁਸੀਂ ਦੇਖਣਾ ਇਹ ਸ਼ਹਿਰ ਕਰੇਨਾਂ, ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਬਰਮਿਆਂ ਤੇ ਡਰਿੱਲਾਂ ਦੇ ਜੰਗਲ ਨਾਲ ਭਰ ਜਾਵੇਗਾ।
- ਮਲਿਕਾ : ਪਰ ਇਹ ਲੱਭ ਕੀ ਰਹੇ ਨੇ? ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੁਝ ਗੁਆਚ ਗਿਆ ਹੈ ?
 ਪਿਆਰਾ : ਤੇਲ ਲੱਭ ਰਹੇ ਨੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਹਿਰ ਤੇਲ ਦੀ ਝੀਲ ਉੱਤੇ ਵਸਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।
- ਮਲਿਕਾ : ਮੰਨ ਲਵੋ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਸਿਆ ਹੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਕੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੈ ?
 ਪਿਆਰਾ : ਮਲਿਕਾ, ਉਹ ਤੇਲ ਕੱਢਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।
 ਮਲਿਕਾ : (ਹੱਸਦੀ ਹੈ) ਕਿੰਨੇ ਮੂਰਖ ਨੇ। ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਗੱਲ ਲਈ ਉਹ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ 'ਤੇ ਤੁਲੇ ਹੋਏ ਨੇ। ਉਹ ਤੇਲ ਦਾ ਕਰਨਗੇ ਕੀ ?
- ਪਿਆਰਾ : ਉਹ ਜੰਗ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਨੇ, ਮਲਿਕਾ!
 ਮਲਿਕਾ : ਚਲੋ ਛੱਡੋ, ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਿਆਨਕ ਮੂਰਖਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਭੁੱਲ ਜਾਈਏ। ਦੁਨੀਆਂ ਬਹੁਤ ਖੂਬਸੂਰਤ ਹੈ। ਦੁਨੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀ ਭਰੀ ਹੈ। ਰੱਬ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਕੋਈ ਆਦਮੀ ਇਸਨੂੰ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ।
- ਵੋਟਰ : ਮਲਿਕਾ, ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ ?
 ਮਲਿਕਾ : ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਕੀ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ ?
 ਪਾਲਿਸ਼ ਵਾਲਾ : ਕੀ ਹੁਣੇ ਦੱਸ ਦੇਈਏ? ਦੱਸੀਏ ਕਿ ਰਹਿਣ ਦੇਈਏ ?
 ਮਲਿਕਾ : ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਕੀ ਲੁਕਾ ਰਹੇ ਹੋ ?
 ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਕੁਝ ਨਹੀਂ, ਮਲਿਕਾ।
 ਮਲਿਕਾ : ਤੁਸੀਂ ਲੁਕਾ ਰਹੇ ਹੋ।
 ਪਾਲਿਸ਼ ਵਾਲਾ : ਤੂੰ ਦੱਸ ਦੇ। ਤੂੰ ਮਦਾਰੀ ਦਾ ਜਮ੍ਹੂਰਾ ਰਹਿ ਚੁੱਕਾ। ਤੈਨੂੰ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

ਸਾਰੇ : ਦੱਸੋ, ਮਲਿਕਾ ਨੂੰ ਦੱਸੋ।
 ਮਲਿਕਾ : ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਦੋਸਤੋ ਮੈਨੂੰ ਡਰਾ ਰਹੇ ਹੋ। ਦੱਸੋ। ਮੈਂ ਸੁਣਨਾ
 ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ।
 ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਮਲਿਕਾ, ਇਕ ਵਕਤ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਪੁਰਾਣੇ ਕੱਪੜੇ ਨਵਿਆਂ
 ਜਿੰਨੇ ਹੀ ਚੰਗੇ ਹੁੰਦੇ ਬਲਕਿ ਨਵਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਹੁੰਦੇ
 ਸਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਕੱਪੜੇ ਪਹਿਨਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਉਹ
 ਕਪੜਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਦਿੰਦੇ ਸਨ।
 ਮਲਿਕਾ : ਹੂੰ!
 ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਦੁਨੀਆਂ ਬਦਲ ਗਈ ਹੈ, ਮਲਿਕਾ।

ਇਕ ਵੇਲਾ ਸੀ, ਸੁਟਿਆ ਨਿਕਸੁਕ,
 ਕੁਤਾ ਕਰਕਟ ਵੀ ਨਿਅਮਤ ਸੀ
 ਅਤਰ ਫੁਲੇਲ, ਗੁਲਾਬ, ਚਮੇਲੀ,
 ਉਸ ਚੋਂ ਮਿਲਦੇ, ਕਿਆ ਬਰਕਤ ਸੀ।

ਹੁਣ ਤਾਂ ਨਿਰਮਲ ਜਲ ਵੀ ਮੈਲਾ
 ਪੈਣ ਵੀ ਗੰਧਲ ਗਈ ਹੈ ਮਲਿਕਾ

ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਗ੍ਰਹਿ ਤੋਂ ਇਸ ਗ੍ਰਹਿ
 ਤੇ ਹਮਲੇ ਵਰਗਾ ਹੋਇਆ ਕੁਸ਼ ਹੈ
 ਹੋਰ ਜਿਹੇ ਨੇ ਲੋਕੀ ਹੋਏ,
 ਨਾ ਦੁਨੀਆ ਸੁਹਣੀ ਨਾ ਖੁਸ਼ ਹੈ।

ਮਲਿਕਾ ਤੇਰੇ ਸੁਖ ਸੁਪਨੇ ਦਾ
 ਤੀਲਾ ਨਹੀਂ ਖਿਡਾਉਣਾ ਚਾਹਿਆ
 ਤੇਰੇ ਮੁਖ ਤੇ ਖਾਬ ਖੁਸ਼ੀ ਸੀ,
 ਤੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਗਾਉਣਾ ਚਾਹਿਆ

ਅੱਗੇ ਰਾਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਹੈਸਨ
 ਅਪਣੇ ਵਰਗੇ ਲੋਕੀ ਮਿਲਦੇ
 ਕੁਛ ਮੈਲੇ, ਕੁਛ ਸਾਫ਼ ਅਸਾਥੋਂ,
 ਪਰ ਜਜ਼ਬੇ ਸਨ ਜਾਡੇ ਦਿਲ ਦੇ

ਬੱਸ ਬੋੜੇ ਹੀ ਸਾਲ ਨੇ ਹੋਏ,
 ਇਕ ਦਿਨ ਮੈਂ ਤੌਕਿਆ, ਇਕ ਚਿਹਰਾ
 ਖਾਲੀ ਖਾਲੀ ਡੀਰ-ਇਨਸਾਨੀ,
 ਜਾਂ ਕਹਿ ਲਓ ਚਿਹਰੇ ਬਿਨ ਚਿਹਰਾ
 ਫਿਰ ਇਕ ਹੋਰ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਤੇ
 ਇਕ ਤੋਂ ਹੋਇਆ ਅਣਗਿਣ ਚਿਹਰਾ

ਮੇਂਤ ਜਿਹੀ ਛਾ ਜਾਵੇ ਚੁਫੇਰੇ,
ਦਿਸਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਸ ਛਿਣ ਚਿਹਰਾ

ਧਰਤੀ ਤੀਕ ਗਿਆ ਹੈ ਕਾਂਬਾ
ਰੂਹ ਤਕ ਦਹਿਲ ਗਈ ਹੈ ਮਲਿਕਾ
ਦੁਨੀਆ ਬਦਲ ਗਈ ਹੈ ਮਲਿਕਾ

ਕੱਪੜਿਆਂ ਨੂੰ ਵੱਟ ਨਾ ਸਹਿੰਦੇਮਾੜਾ
ਜਿਹਾ ਵੀ ਦਾਗ ਨਾ ਜਰਦੇ
ਤੱਕਣ ਨਾ ਉਹ ਵੱਲ ਤੁਹਾਡੇ,
ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਆਂ

ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਉਹ ਕਰਦੇ,
ਕਰਦੇ ਘੁਸਰ ਮੁਸਰ ਜਦ ਮਿਲਦੇ
ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਦਾ ਲੈਣਾ ਦੇਣਾ ਹੁੰਦਾ ਏ,
ਇਹ ਜਿਸ ਥਾਂ ਮਿਲਦੇ

ਜਿਸ ਥਾਂਵੇਂ ਨੀਲਾਮੀ ਹੋਵੇ,
ਓਥੇ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰ ਦਿਸਣਗੇ
ਉਸ ਥਾਂ ਹੀ ਕੁਝ ਵਾਪਰ ਜਾਂਦਾ,
ਜਿਸ ਥਾਂ ਤੇ ਇਹ ਹਜ਼ੂਰ ਦਿਸਣਗੇ
ਉਂਗਲੀ ਜ਼ਰਾ ਹਿਲਾਈ ਇਹਨਾਂ
ਧਰਤੀ ਹਿਲ ਗਈ ਹੈ ਮਲਿਕਾ।

- ਮਲਿਕਾ : ਦੁਨੀਆ ਬਦਲ ਗਈ ਹੈ ਮਲਿਕਾ
ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : : ਬਕਵਾਸ, ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ?
- ਮਲਿਕਾ : : ਜੀ ਮਲਿਕਾ, ਇਹ ਹੋ ਗਿਆ ਏ ਲੋਕ ਓਹੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਲੋਕ
ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : : ਵੱਖਰੇ ਜਿਹੇ ਹਨ। ਇਕ ਹਮਲਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਕ ਘੁਸਪੈਠ।
ਮਲਿਕਾ : : ਦੁਨੀਆਂ ਹੁਣ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਇਹ ਖ਼ੁਸ਼ ਵੀ ਨਹੀਂ।
ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : : ਖ਼ੁਸ਼ ਨਹੀਂ ? ਕੀ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ? ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਉਂ ਨਾ
ਮਲਿਕਾ : : ਦੱਸਿਆ ?
ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : : ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਕ ਸੁਪਨੇ ਵਿਚ ਜਿਉਂ ਰਹੇ ਸੀ ਤੇ ਅਸੀਂ
ਮਲਿਕਾ : : ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸੀ।
ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : : ਪਰ ਇਹ ਸਭ ਹੋ ਕਿਵੇਂ ਗਿਆ ?
ਮਲਿਕਾ : : ਮਲਿਕਾ, ਅੱਗੇ ਜਦੋਂ ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਘੁੰਮਦੇ ਸੀ, ਸਾਰੇ
ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : : ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਮਿਲਦੇ ਸੀ, ਤੁਹਾਡੇ ਵਰਗੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ।

ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲੋਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਵੱਧ ਸਾਡ ਹੋਣ ਜਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਮੈਲੇ, ਗੁੱਸੇ ਜਾਂ ਮੁਸਕਰਾਉਂਦੇ ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸੀ। ਉਹ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਸੀ। ਕੋਈ ਵੀਹ ਕੁ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ, ਮਲਿਕਾ, ਮੈਂ ਭੀੜ ਵਿਚ ਇਕ ਚਿਹਰਾ ਦੇਖਿਆ। ਇਕ ਚਿਹਰਾ, ਤੁਸੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਬਿਨਾਂ ਚਿਹਰੇ ਤੋਂ ਚਿਹਰਾ। ਔਖਾਂ-ਖ਼ਾਲੀ। ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਣ-ਮਨੁੱਖੀ। ਉਹ ਮਨੁੱਖੀ ਚਿਹਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਝਾਕਦਿਆਂ ਦੇਖਿਆ ਤੇ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਆਪਣੀਆਂ ਸਲੇਜ਼ ਵਰਗੀਆਂ ਔਖਾਂ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਕੰਬ ਗਿਆ। ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਬੰਦੇ ਵਾਸਤੇ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਥਾਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਾਡੇ ਵਿਚੋਂ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਕੁਝ ਚਿਰ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਇਕ ਹੋਰ ਦੇਖਿਆ, ਫਿਰ ਇਕ ਹੋਰ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਸੈਂਕੜੇ ਆਉਂਦੇ ਦੇਖੇ, ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੇਖੇ।

- ਮਲਿਕਾ : ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੁਲੀਆ ਦੱਸ।
 ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਮਲਿਕਾ, ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਹੋਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਨੂੰ ਵੱਟ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਤੇ ਕੋਈ ਦਾਗ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਸੀਨਾ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ।
- ਮਲਿਕਾ : ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬੀਵੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ? ਬੱਚੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ?
 ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਉਹ ਦੁਕਾਨਾਂ ਤੋਂ ਮਾਡਲ ਖਰੀਦਦੇ ਹਨ, ਕੱਪੜੇ ਵਗੈਰਾ। ਕਿਸੇ ਗੁਪਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਜਾਨ ਪਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।
- ਮਲਿਕਾ : ਉਹ ਕੰਮ ਕੀ ਕਰਦੇ ਹਨ?
 ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਉਹ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਉਹ ਜਦੋਂ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ, ਘੁਸਰ ਘੁਸਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਲੱਖਾਂ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੰਡੀਆਂ ਦੇ ਆਸ ਪਾਸ ਖੜ੍ਹੇ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਜਿਥੇ ਕੁਝ ਨੀਲਾਮ ਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਉਥੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਕਦੀ ਉਗਲੀ ਨਹੀਂ ਉਠਾਉਂਦੇ— ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਉਥੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ—ਬੀਏਟਰ ਦੀ ਲੰਬੀ ਵਿਚ— ਬਾਕਸ ਆਫ਼ਿਸ ਕੋਲ—ਉਹ ਕਦੀ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੇ। ਉਹ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਪਰ ਜਦ ਕਦੀ ਵੀ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿਸ ਪੈਣ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਬਦਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਉਹ ਸਮਾਂ ਯਾਦ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਗੋਭੀ ਸਿਰਫ਼ ਗੋਭੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵੇਚ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਅੱਜਕਲ੍ਹ ਗੋਭੀ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ

ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ, ਜਦ ਤਕ ਤੁਹਾਡਾ ਕੋਈ ਦਲਾਲ ਨਾ ਹੋਵੇ
 ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸਦਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨਾ ਦਿਓ। ਹੁਣ ਕੁਝ
 ਵੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਜਾਂ ਆਪਣਾ ਆਪ ਕਿਸੇ ਨੂੰ
 ਦੇਣ ਲਈ ਆਜ਼ਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅੱਜ ਕਲ੍ਹ ਮਲਿਕਾ, ਹਰ
 ਗੋਭੀ ਦਾ ਅਪਣਾ ਦੱਲਾ ਹੈ।

ਦੱਲੇ ਦੱਲੇ
 ਤੋਬਾ ਤੋਬਾ
 ਸਭ ਥਾਂ ਦੱਲਿਆਂ ਨੇ
 ਮੱਲੇ ਮੱਲੇ

ਕੰਮ ਕੀ ਕਰਦੇ ਕੁਛ ਵੀ ਨਹੀਂ
 ਕਾਰ ਕੀ ਕਰਦੇ ਕੁਛ ਵੀ ਨਹੀਂ
 ਖੜੇ ਖੜੋਤੇ ਨੋਟ ਲਿਜਾਂਦੇ
 ਨੋਟ ਲਿਜਾਂਦੇ ਬੱਲੇ ਬੱਲੇ

ਕਣਕ ਅਤੇ ਭੁੱਖਿਆਂ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਕੌਣ ਖਲੋਤਾ? ਦੱਲਾ
 ਪਾਣੀ ਤੇ ਸੁੱਕਿਆਂ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਕੌਣ ਖਲੋਤਾ? ਦੱਲਾ
 ਆਸ਼ਕ ਦੇ ਮਾਸ਼ੂਕ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਕੌਣ ਖਲੋਤਾ? ਦੱਲਾ
 ਰੱਬ ਤੇ ਮੇਰੀ ਹੁਕ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਕੌਣ ਖਲੋਤਾ? ਦੱਲਾ

ਦੇਖੋ ਜ਼ਰਾ ਬਚਾਇਓ ਤਾਰੇ
 ਸੂਰਜ ਚੰਦ ਨਛੱਤਰ ਤਾਰੇ
 ਨੀਲ-ਗਗਨ ਦੀ ਕਰਨ ਨੀਲਾਮੀ
 ਇਹ ਕੌਣ ਉਤਾਂਹ ਵੱਲ
 ਚੱਲੇ ਚੱਲੇ।
 ਦੱਲੇ ਦੱਲੇ।

ਮਲਿਕਾ : ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨ ਸਕਦੀ।
 ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਮਲਿਕਾ, ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਦੱਲਿਆਂ ਨੇ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਮੱਲ ਲਈ
 ਹੋ। ਉਹ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਉਹ ਕੁਝ ਬਣਾਉਂਦੇ
 ਨਹੀਂ। ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਓਥੇ ਖੜ੍ਹੇ ਰਹਿੰਦੇ ਨੇ ਤੇ ਆਪਣੀ ਕਾਟ
 ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਨੇ। ਇਸ ਨਾਲ ਹੀ ਸਭ ਕੁਝ ਬਦਲ ਗਿਆ। ਕਲ੍ਹ
 ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਇਹ ਗਲੀਆਂ 'ਚ ਗਾਉਂਦਾ ਗਵੱਈਆ ਵੀ
 ਗੀਤਾਂ ਦੇ ਦੱਲੇ ਨੂੰ ਉਸਦਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇਣ ਲੱਗ ਪਵੇ। ਸੱਚ
 ਦੱਸਾਂ, ਮਲਿਕਾ, ਅਸੀਂ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ
 ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਦੀਆਂ ਆਜ਼ਾਦ ਉਡਾਰੀਆਂ ਦਾ ਅੰਤ ਆ
 ਗਿਆ ਹੈ।

- ਮਲਿਕਾ : ਰਣਧੀਰ, ਕੀ ਇਹ ਠੀਕ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਏ ?
- ਪਿਆਰਾ : ਹਾਂ ਮਲਿਕਾ, ਮੈਨੂੰ ਦੁੱਖ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਠੀਕ ਹੀ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਏ।
- ਮਲਿਕਾ : ਈਸ਼ਾ, ਤੈਨੂੰ ਇਸ ਸਭ ਕੁਝ ਦਾ ਪਤਾ ਸੀ ?
- ਈਸ਼ਾ : ਮੈਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਏਨਾ ਪਤਾ ਕਿ ਲਾਗਲੇ ਹੋਟਲ ਦਾ ਦਰਬਾਨ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਮਰ ਗਿਆ ਹੈ।
- ਮਦਾਰੀ : ਮਲਿਕਾ, ਹਵਾ ਵੀ ਬਦਲ ਗਈ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਜੇ ਮੈਂ ਆਪਣੀਆਂ ਮਸ਼ਾਲਾਂ ਹਵਾ ਵਿਚ ਉੱਚੀਆਂ ਸੁੱਟ ਦਿਆਂ ਤਾਂ ਉਹ ਬੁਝ ਜਾਂਦੀਆਂ ਨੇ।
- ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਅਸਮਾਨ ਦਾ ਦੌਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੁਝਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
- ਫੁੱਲਾਂ ਵਾਲੀ : ਮੇਰੇ ਫੁੱਲ ਇਕ ਰਾਤ ਨਹੀਂ ਕੱਟਦੇ। ਉਹ ਮੁਰਝਾ ਜਾਂਦੇ ਨੇ।
- ਮਦਾਰੀ : ਤੁਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੁਣ ਕਬੂਤਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਉੱਡਦੇ।
- ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਉਹ ਉੱਡ ਸਕਦੇ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਉਹ ਤੁਰਦੇ ਹਨ।
- ਮਲਿਕਾ : ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਬੜੇ ਮੁਰਖ ਨੇ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਮੁਰਖ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਏਨੀ ਦੇਰ ਦੱਸਿਆ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ? ਤੁਸੀਂ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕਿਵੇਂ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਖੁਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਥੇ ਆਦਮੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦਾ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ? ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਕਾਇਰ ਹੋ? ਸਾਨੂੰ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਬੰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਖਹਿੜਾ ਛੁਡਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ।
- ਪਿਆਰਾ : ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਖਹਿੜਾ ਕਿਵੇਂ ਛੁਡਵਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ? ਉਹ ਬਹੁਤ ਤਕੜੇ ਹਨ।
(ਸਾਰਜੈਂਟ ਫੇਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ)
- ਮਲਿਕਾ : ਸਾਰਜੈਂਟ ਸਾਹਿਬ ਸਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨਗੇ।
- ਸਾਰਜੈਂਟ : ਕੌਣ? ਮੈਂ?
- ਈਸ਼ਾ : ਉਹ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਨ, ਮਲਿਕਾ, ਗੁੰਗਾ ਬੋਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਬੜੇ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਗੁੰਗਾ ਤੇ ਬੋਲਾ ਹੈ। (ਗੁੰਗਾ ਬੋਲਾ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਇਕ ਛੋਟਾ ਰਿਹਾ 'ਭਾਸ਼ਨ' ਕਰਦਾ ਹੈ।) ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅੰਨ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। (ਇਸ਼ਾਰਿਆਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਝਲਕਾਰਾ) ਉਹ ਸਾਰੇ ਮਸ਼ੀਨ ਦੇ ਪੁਰਜ਼ਿਆਂ ਵਾਂਗ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ।
- ਮਲਿਕਾ : ਇਹ ਤਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਾਰੀ ਮਸ਼ੀਨ ਨੂੰ ਟੋਏ ਵਿਚ ਸੁੱਟ ਦਿਆਂਗੇ।
- ਸਾਰਜੈਂਟ : ਇਹ ਏਨੀ ਸੌਖੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਮਲਿਕਾ, ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਿਰਝਾਂ ਵਰਗੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਕਦੀ ਅਵੇਸਲੇ ਨਹੀਂ ਦਬੋ

ਸਕਦੇ। ਇਹ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਹੋਰ ਦੇ ਹੋਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਨੇ। ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਉਦੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਜਾਸੂਸੀ ਦੇ ਮਹਿਕਮੇ ਵਿਚ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਫੜਦੇ ਓ ਤਾਂ ਉਹ ਟ੍ਰਸਟੀ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਟ੍ਰਸਟੀ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਫੜਦੇ ਓ ਤਾਂ ਉਹ ਆਨਰੇਰੀ ਮੀਤ-ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਰਜੈਂਟ ਨੂੰ ਫੜਦੇ ਓ ਤਾਂ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਉਸਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਫੜਦੇ ਓ ਤਾਂ ਉਹ ਪੁਲੀਸ ਦਾ ਚੀਫ਼ ਬਣ ਜਾਂਦਾ। ਅਤੇ ਏਨੇ ਚਿਰ ਨੂੰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਾਸੂਸੀ ਦੇ ਮਹਿਕਮੇ 'ਚੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਏ।

ਪਿਆਰਾ : ਮਲਿਕਾ, ਸਾਰਜੈਂਟ ਠੀਕ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਸਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਤੇ ਸਾਰਾ ਪੈਸਾ ਹੈ। ਤੇ ਅੱਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਲਾਲਚ ਹੈ।

ਮਲਿਕਾ : ਉਹ ਲਾਲਚੀ ਨੇ ਨਾ? ਫਿਰ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਦੋਸਤੋ, ਉਹ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਜੇ ਉਹ ਲਾਲਚੀ ਨੇ ਤਾਂ ਮੂਰਖ ਨੇ। ਜੇ ਉਹ ਲਾਲਚੀ ਨੇ, ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਚਿੰਤਾ ਨਾ ਕਰੋ। ਮੈਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਕਿ ਆਪਾਂ ਕੀ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਰਣਧੀਰ ਅੱਜ ਸ਼ਾਮ ਤੱਕ ਤੂੰ ਈਮਾਨਦਾਰ ਆਦਮੀ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਮਦਾਰੀ ਤੇਰੀਆਂ ਮਸ਼ਾਲਾਂ ਵੀ ਹਵਾ ਵਿਚ ਉਛਲ ਕੇ ਜਗਦੀਆਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ ਤੇ ਬੱਲੀ ਤੇਰੀ ਸ਼ਰਾਬ ਵੀ ਦੱਲਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚ ਨਿਕਲੇਗੀ। ਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਬਚ ਜਾਵੇਗੀ। ਚੱਲੋ, ਆਪਾਂ ਕੰਮ ਕਰੀਏ।

ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਓ?

ਮਲਿਕਾ : ਈਸ਼ਾ, ਤੇਰੇ ਘਰ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਤੋਲ ਹੈ?

ਈਸ਼ਾ : ਹਾਂ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ?

ਮਲਿਕਾ : ਹਾਂ, ਬੈਂਸ ਬੋਝਾ ਜਿਹਾ। ਕਿਸੇ ਗੰਦੀ ਬੋਤਲ ਵਿਚ, ਉਸ ਵਿਚ ਬੋਝਾ ਜਿਹਾ ਚਿੱਕੜ ਵੀ ਹੋਵੇ। ਬੋਝੀ ਜਿਹੀ ਮਾਰਸ ਦੀ ਦੁਆਈ, ਜੇ ਹੋਵੇ ਤਾਂ। (ਗੁੰਗੇ ਬੋਲੇ ਨੂੰ) ਗੁੰਗੇ ਦੇਵਤਾ, ਇਹ ਖਤ ਲੈ ਜਾ (ਈਸ਼ਾ ਇਸ਼ਾਰਿਆਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਸਮਝਾਉਂਦੀ ਹੈ)। (ਗਵੱਈਏ ਨੂੰ) ਗਾਇਕ ਤੂੰ ਉਮਾ ਨੂੰ ਲੱਭ ਕੇ ਲਿਆ। (ਈਸ਼ਾ ਅਤੇ ਗੁੰਗਾ ਬੋਲਾ ਜਾਂਦੇ ਹਨ)

ਗਵਈਆ : ਅੱਛਾ ਮਲਿਕਾ!

ਮਲਿਕਾ : ਉਸ ਨੂੰ ਕਹੀਂ ਦੇ ਵਜੇ ਮੇਰੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵੇ। ਮੈਂ ਤਹਿਮਾਨ 'ਚ ਉਹਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਾਂਗੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਕਹਿ ਦੇਈਂ ਅਸੀਂ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਸਾਰੇ ਕੋਈ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਉਹਦਾ ਪਹੁੰਚਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

- ਗਵਈਆ : ਬਹੁਤ ਅੱਛਾ, ਮਲਿਕਾ।
 ਮਲਿਕਾ : ਉਹਨੂੰ ਕਹੀ, ਬਾਨੋ ਨੂੰ ਵੀ ਨਾਲ ਲੈ ਆਵੇ। ਪਾਰੋ ਨੂੰ ਵੀ।
 ਤੈਨੂੰ ਪਤਾ ਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣਾ ਕਿਵੇਂ ਐਂ। ਦੋ ਵਾਰੀ
 ਘੰਟੀ ਵਜਾਈ, ਫਿਰ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਬਿੱਲੀ ਵਾਂਗ ਮਿਆਉਂ
 ਮਿਆਉਂ ਕਰੀ। ਤੈਨੂੰ ਮਿਆਉਂ ਮਿਆਉਂ ਕਰਨਾ ਆਉਂਦਾ
 ਏ ਨਾ ?
- ਗਵਈਆ : ਮੈਨੂੰ ਬਝੂ ਬਝੂ ਕਰਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅੱਛਾ ਆਉਂਦਾ ਏ।
 ਮਲਿਕਾ : ਤੂੰ ਰਾਹ ਵਿਚ ਮਿਆਉਂ ਮਿਆਉਂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਭਿਆਸ
 ਕਰਦਾ ਜਾਵੀਂ। ਨਾਲੇ ਸੁਣ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਗੀਤ ਪੂਰਾ
 ਆਉਂਦਾ। ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਾਈ ਆਪਾਂ ਉਹਨੂੰ ਪੁੱਛਾਂਗੇ।
- ਗਵਈਆ : ਅੱਛਾ, ਮਲਿਕਾ! (ਜਾਂਦਾ ਹੈ।)
 (ਈਸ਼ਾ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਇਕ ਅਤਰ ਵਾਲੀ ਸੀਸੀ ਵਿਚ ਤੇਲ
 ਦਾ ਘੋਲ ਲਿਆ ਕੇ ਮਲਿਕਾ ਨੂੰ ਪਕੜਾਉਂਦੀ ਹੈ)
- ਈਸ਼ਾ : ਅਹਿ ਲਓ, ਮਲਿਕਾ।
 ਮਲਿਕਾ : ਪੰਨਵਾਦ, ਈਸ਼ਾ (ਉਹ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਾਲੀ ਅਦਾ ਅਖਤਿਆਰ
 ਕਰ ਲੈਂਦੀ ਹੈ) ਗੁੰਗੇ ਦੇਵਤਾ, ਤੁਸੀਂ ਤਿਆਰ ਓ ?
 (ਈਸ਼ਾ ਸੰਕੇਤ-ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਉਲਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਬੱਲੀ ਫਾਈਲ
 ਲਿਆ ਕੇ ਟੇਬਲ ਉੱਤੇ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਗੁੰਗਾ ਬੋਲਾ ਬੈਠ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
 ਤੇ ਲਿਖਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ)
- ਈਸ਼ਾ : (ਗੁੰਗੇ ਬੋਲੇ ਦੀ ਤਰਫ਼) ਮੈਂ ਤਿਆਰ ਅਾਂ।
 ਮਲਿਕਾ : ਪਿਆਰੇ ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ... ਕੀ ਨਾਮ ਹੈ ਉਸਦਾ ? (ਈਸ਼ਾ ਸੰਕੇਤ-
 ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਗੁੰਗੇ ਬੋਲੇ ਨੂੰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਹ
 ਸੰਕੇਤ-ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਏਨੀ
 ਫੁਰਤੀ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੋਲਣ ਜਿੰਨਾ
 ਵਕਤ ਹੀ ਲਗਦਾ ਹੈ)
- ਈਸ਼ਾ : ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੀ ਹੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
 ਮਲਿਕਾ : ਪਿਆਰੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ ਤੇ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤਾ ਹੈ
 ਕਿ ਆਪਣੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਡੋਡੀ ਮੁੱਹਲੇ ਦੇ 21 ਨੰਬਰ ਘਰ ਵਿਚ
 ਤੇਲ ਧਰਤੀ ਵਿਚੋਂ ਆਪ ਮੁਹਾਰੇ ਉਪਰ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ
 ਘਰ ਵਿਚ ਅੱਜ ਕਲ੍ਹ ਇਕ ਹਿੱਲੇ ਹੋਏ ਦਿਮਾਗ ਵਾਲਾ
 ਸਨਮਾਨਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਏਸੇ ਕਰਕੇ, ਖੁਸ਼-
 ਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ ਇਹ ਖੋਜ ਹੁਣ ਤੱਕ ਭੇਤ ਹੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਜੇ
 ਤੁਸੀਂ ਤੇਲ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨਾ
 ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਪਤੇ ਉੱਤੇ ਅੱਜ ਤਿੰਨ ਵਜੇ
 ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲਤਾ ਕਰੋ। ਮੈਂ ਨਾਲ

- ਵੰਨਗੀ ਭੇਜ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਕੱਚੇ ਤੇਲ ਦੀ ਕੁਆਲਟੀ ਤੇ ਗਾੜ੍ਹੇਪਨ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰ ਸਕੋ। ਆਪ ਦਾ ਹਿੱਤ। ਰਣਧੀਰ, ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਏਥੇ ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ ਦੇ ਦਸਤਖ਼ਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ?
- ਪਿਆਰਾ : ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ?
- ਮਲਿਕਾ : ਇਕ ਜਾਅਲਸਾਜ਼ੀ ਦੁਸਰੀ ਜਾਅਲਸਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮਿਟਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। (ਪਿਆਰਾ ਦਸਤਖ਼ਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਗੁੰਗਾ ਬੋਲਾ ਸਰਨਾਵਾਂ ਟਾਈਪ ਕਰਦਾ ਹੈ)
- ਈਸ਼ਾ : ਚਿੱਠੀ ਕੌਣ ਦੇ ਕੇ ਆਵੇਗਾ ?
- ਮਲਿਕਾ : ਦਰਬਾਨ, ਹੋਰ ਕੌਣ ? ਆਪਣੇ ਸਾਈਕਲ ਉੱਤੇ। ਇੱਕ ਚਿੱਠੀ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਸਾਰ, ਤੁਸੀਂ ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵੋ ਤੇ ਉਸਨੂੰ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿਓ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਤਿੰਨ ਵਜੇ ਮੈਨੂੰ ਏਸ ਪਤੇ 'ਤੇ ਮਿਲੋ।
- ਮਾਲੀ : ਬਹੁਤ ਅੱਛਾ, ਮਲਿਕਾ !
- ਮਲਿਕਾ : ਮੈਂ ਹੁਣ ਜਾ ਰਹੀ ਆਂ। ਮੈਂ ਕਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੰਮ ਕਰਨੇ ਨੇ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਇਹ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਲਾਲ ਗਾਊਨ ਪੈਸ ਕਰਨਾ ਹੈ।
- ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਪਰ ਮਲਿਕਾ ਆਪਣੀ ਇਸ ਸਕੀਮ ਨਾਲ ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਦੋ ਜਣੇ ਹੀ ਭਗਤਣਗੇ।
- ਮਲਿਕਾ : ਫਿਰ ਜਦੋਂ ਇਕ ਆਏਗਾ, ਬਾਕੀ ਉਸਦੇ ਮਗਰੋਂ ਆਉਣਗੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਆਪਣੇ ਜਾਲ ਵਿਚ ਆ ਜਾਣਗੇ। ਮੇਰਾ ਸੌਰੰਗਾ ਦੁਪੱਟਾ ?
- ਮਾਲੀ : ਉਹ ਜਿਹੜਾ ਚੋਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਮਲਿਕਾ ?
- ਮਲਿਕਾ : ਹਾਂ ਓਹੀ, ਜਿਹੜਾ ਖਣਿਜ ਖੋਜੀ ਨੇ ਚੁਰਾ ਲਿਆ ਸੀ।
- ਮਾਲੀ : ਉਹ ਅਜੇ ਮਿਲਿਆ ਨਹੀਂ, ਮਲਿਕਾ, ਪਰ ਕੋਈ ਫੁਲਕਾਰੀ ਛੱਡ ਗਿਆ ਹੈ।
- ਮਲਿਕਾ : ਬਾਗ਼ ਕਿ ਫੁਲਕਾਰੀ ?
- ਮਾਲੀ : ਫੁਲਕਾਰੀ।
- ਮਲਿਕਾ : ਫੁਲਕਾਰੀ ਤੇ ਘੱਗਰਾ ਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਇਕ ਦੂਜੇ ਲਈ ਬਣੇ ਹਨ। ਲਿਆਓ, ਮੈਂ ਦੇਖਦੀ ਹਾਂ।
- ਮਾਲੀ : ਅੱਛਾ, ਮਲਿਕਾ !
- ਮਲਿਕਾ : ਰਣਧੀਰ, ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਚੱਲੋ। ਤੁਹਾਡਾ ਚਿਹਰਾ ਅਜੇ ਤੀਕ ਪੀਲਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਪੁਰਾਣੇ ਅਰਕ ਦੀ ਸ਼ੀਸ਼ੀ ਹੈ- ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਉਹ ਠੀਕ ਰਹੇਗਾ।
- ਪਿਆਰਾ : ਮਲਿਕਾ, ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਕੰਮ ਦੱਸੋ।
- ਮਲਿਕਾ : ਤੇਰੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਹੁਤ ਕੰਮ ਨੇ। ਜਿਸ ਕਮਰੇ 'ਚ ਕੋਈ

ਆਦਮੀ ਵੀਹ ਸਾਲ ਤੋਂ ਨਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਵਿਚਕਰਨ
ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਕੰਮ।

ਬੜੇ ਕੰਮ ਪਏ ਨੇ ਤੇਰੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ

ਸੀ ਬੁਹਾ ਵੀ ਲੱਗਿਆ ਤੇ ਬਾਰੀ ਵੀ ਢੋਈ
ਨ ਸੀ ਮਰਦ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਜਿਸ ਘਰ 'ਚ ਕੋਈ
ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਹੀ ਦੁਖ ਨੇ ਤੇਰੇ ਜਰਨ ਵਾਲੇ
ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਹੀ ਖੱਪ ਤੇਰੇ ਡਰਨ ਵਾਲੇ

ਉਹ ਬਾਰੀ ਤੇ ਠੋਕੀ ਪਲਾਈ ਨੂੰ ਪੁੱਟਣਾ
ਤਦੇ ਪੁਪ ਨੇ ਆਉਣਾ ਤਦੇ ਸਿੱਲ੍ਹ ਕੇ ਸੁੱਕਣਾ
ਤੇ ਸੇਕਣਗੇ ਪੁੱਪਾਂ ਤੇਰੇ ਠਰਨ ਵਾਲੇ

'ਲਮਾਰੀ ਦੇ ਪੱਲੇ ਤੋਂ ਸੀਸਾ ਵੀ ਲਾਹੁਣਾ
ਤੇ ਸੀਸੇ 'ਚ ਵਸਦੀ ਬਲਾ ਨੂੰ ਭਜਾਉਣਾ
ਤੇਰੇ ਬਿਨ ਤਾਂ ਘਰ 'ਚ ਨੇ ਸਭ ਡਰਨ ਵਾਲੇ

ਬੜੇ ਕੰਮ ਪਏ ਨੇ ਤੇਰੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ।

(ਆਪਣੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨੂੰ) ਸਾਰੇ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਤੇ
ਪਹੁੰਚੋ, ਦੋਸਤੋ, ਆਪਾਂ ਫੇਰ ਮਿਲਦੇ ਹਾਂ। (ਦਰਬਾਨ ਫੁਲਕਾਰੀ
ਮਲਿਕਾ ਦੇ ਮੋਢੇ 'ਤੇ ਰੱਖਦਾ ਹੈ) ਧੰਨਵਾਦ। (ਕਲਾਕ ਇੱਕ
ਵਜਾਉਂਦਾ ਹੈ) ਆਓ ਪ੍ਰੀਤਮ।

ਪਿਆਰਾ : ਪ੍ਰੀਤਮ ?

ਮਲਿਕਾ : ਹੁਣੇ ਇਕ ਵੱਜਿਆ ਹੈ। ਇਕ ਵਜੇ ਸਾਰੇ ਬੰਦੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਬਣ
ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਪਿਆਰਾ : ਚਲੋ।

ਮਲਿਕਾ : ਵਿਸ਼ਾਲ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਬੜਾ ਫ਼ਰਕ ਹੈ। ਪਰ
ਇੰਨੀ ਕੁ ਚੋਟ ਦਾ ਹੱਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੈ।
(ਉਹ ਬੜੀ ਸ਼ਾਨ ਨਾਲ ਪਿਆਰੇ ਨਾਲ ਚਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
ਈਸ਼ਾ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਵੀ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।)

ਈਸ਼ਾ : (ਟੇਬਲ ਸਾਫ਼ ਕਰਦੀ ਹੋਈ) ਮੈਨੂੰ ਬਦਸੂਰਤੀ ਤੋਂ ਨਫ਼ਰਤ ਹੈ,
ਮੈਂ ਮੁਬਸੂਰਤੀ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦੀ ਹਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਕਮੀਨਗੀ ਨਾਲ
ਨਫ਼ਰਤ ਹੈ। ਮੈਂ ਕੋਮਲਤਾ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦੀ ਹਾਂ। ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ
ਇਕ ਹੋਟਲ ਵਿਚ ਵੇਟਰ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਭਾਵੇਂ ਬਹੁਤੇ
ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ਾਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਨਾ ਲੱਗੇ, ਪਰ ਮੈਨੂੰ
ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਹੈ। ਇਕ ਵੇਟਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ

ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦੀ ਹਾਂ। ਪਰ
ਮੈਂ ਕਦੀ ਕਿਸੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ
ਪਿਆਰ ਕਰਦੀ ਹਾਂ। ਆਦਮੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੈਂ ਇਹ
ਕਹਾਂ... ਪਰ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਚੇਤੰਨ ਰਹਿੰਦੀ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਕਦੇ ਨਹੀਂ
ਕਹਿੰਦੀ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦੀ ਹਾਂ।

(ਉਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਦੇਖਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥਰ ਪਿਆਰਾ ਗਿਆ ਹੈ,
ਬੜੀ ਧੀਮੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ) ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਪਿਆਰ
ਕਰਦੀ ਹਾਂ।

(ਪਰਦਾ)

SIKHBOOKCLUB.COM

ਅੰਕ ਦੂਜਾ

ਮਲਿਕਾ ਦੇ ਘਰ ਦਾ ਤਹਿਸ਼ਾਨਾ। ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਚ ਇਕ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਭੋਰਾ, ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਦੀਵਾਰਾਂ ਨੌਸ ਉਸਾਰੀ ਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੁਝ ਇੱਟਾਂ ਕੁਝ ਵੱਡੇ ਚੌਰਸ ਪੱਥਰ ਕਾਈਦਾਰ, ਸਿੱਲ੍ਹੇ। ਦੀਵਾਰ ਦੀ ਚੌੜਾਈ। ਮੱਧਕਾਲੀ ਤੌਰ ਦੀ ਪੌੜੀ, ਗਲੀ ਦੇ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਉਪਰ ਜਾਂਦੀ, ਅੱਧੀ ਕੁ ਥੱਲੇ ਉਤਰਦੀ। ਤਹਿਸ਼ਾਨੇ ਦੇ ਕੋਨਿਆਂ ਵਿਚ ਇਕ ਦੂਜੇ ਉਪਰ ਟਿਕਾਏ ਪੀਪੇ, ਡੱਬੇ, ਪੰਛੀਆਂ ਦੇ ਪਿੰਜਰੇ ਤੇ ਹੋਰ ਨਿਕਸ਼ਕ, ਸਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸਮੁੱਚਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬੜਾ ਵਿਚਿੱਤਰ, ਬਿਲਕੁਲ ਅਲੌਕਿਕ। ਇਸ ਵਿਸ਼ਾਲ ਜ਼ਮੀਨਦੋਜ ਕਮਰੇ ਦੇ ਵਿਚ ਕੁਝ ਫਰਨੀਚਰ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕੁਝ ਸਦੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀ ਬੈਠਕ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਪਵਿੱਤਰ ਸੁੱਖਆਸਣ ਜਿਸ 'ਤੇ ਗੱਦੀਆਂ ਪਈਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਬੜੀਆਂ ਸ਼ਿਖ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਤਿੰਨ ਆਰਾਮ-ਕੁਰਸੀਆਂ, ਇਕ ਮੇਜ਼ ਜਿਸ ਉਪਰ ਇਕ ਤੇਲ-ਲੈਂਪ ਹੈ ਤੇ ਇਕ ਚੌੜਾ ਗੁਲਦਾਨ। ਇਕ ਖੁੱਬੜ ਜਿਹਾ ਗਲੀਚਾ। ਉਸੇ ਹੀ ਦਿਨ ਦੇ ਦੋ ਵੱਜੇ ਹਨ।

ਮਲਿਕਾ ਕਿਸੇ ਕਪੜੇ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ-ਇਕ ਆਰਾਮ-ਕੁਰਸੀ 'ਤੇ ਬੈਠੀ ਹੋਈ। ਈਸ਼ਾ ਉਤਰਾਈ ਤੋਂ ਪੁਕਾਰਦੀ ਹੈ।)

- ਈਸ਼ਾ : ਮਲਿਕਾ, ਜਮਾਂਦਾਰ ਆ ਗਿਆ।
 ਮਲਿਕਾ : ਹੱਥ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰ ਏ, ਈਸ਼ਾ! ਉਸ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਭੇਜ (ਜਮਾਂਦਾਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੂਟ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਫੜੇ ਹੋਏ ਹਨ।) ਜਮਾਂਦਾਰ ਕੀ ਹਾਲ ਐ? (ਜਮਾਂਦਾਰ ਸਿਰ ਖੁਕਾਉਂਦਾ ਹੈ।) ਇਹ ਬੂਟ ਪੈਰਾਂ 'ਚ ਪਾਉਣ ਦੀ ਥਾਂ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਕਿਉਂ ਫੜੇ ਹੋਏ ਨੇ?
- ਜਮਾਂਦਾਰ : ਅਦਬ ਅਦਾਬ ਵਜੋਂ ਹੀ ਫੜੇ ਹੋਏ ਨੇ, ਮਲਿਕਾ।
 ਮਲਿਕਾ : ਅਦਬ ਅਦਾਬ ਵੱਲੋਂ ਤਾਂ ਤੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਹੀ ਬਣ ਗਿਆਂ। ਮੈਂ ਸੁਣਿਆਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਜੇ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਦਸਤਾਨੇ ਪਾ ਕੇ ਹੱਥ ਮਿਲਾਉਣ ਤਾਂ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਮਾਫ਼ੀ ਮੰਗਦੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਦਮੀ ਦੇ ਹੱਥ ਦੀ ਚਮੜੀ ਲੋਲੇ ਦੀ ਚਮੜੀ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਚੰਗੀ ਹੁੰਦੀ ਹੋਵੇ। ਮਾਸ ਕਰਕੇ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਨੂੰ ਘਸੀਨਾ ਆਉਂਦਾ ਹੋਵੇ।

- ਜਮਾਂਦਾਰ : ਮੇਰੇ ਪੈਰਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਪਸੀਨਾ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਮਲਿਕਾ।
 ਮਲਿਕਾ : ਬੜੀ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਐ। ਪਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਏਥੇ ਮੂਰਤ ਬਣ ਕੇ ਨਾ ਖੜੇ ਹੋਵੋ। ਹੁਣ ਪੈਰੀਂ ਪਾ ਲਵੋ।
- ਜਮਾਂਦਾਰ : (ਆਗਿਆ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ।) ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਮਲਿਕਾ।
 ਮਲਿਕਾ : (ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਜਮਾਂਦਾਰ ਬੂਟ ਪਾ ਰਿਹਾ ਹੈ) ਮੈਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਉੱਚੇ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ ਤੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਬੜੇ ਮਾੜੇ ਹੋਣਗੇ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਲੋਕ ਤੇਰੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਕੂੜਾ ਕਰਕਟ ਸੁਟਦੇ ਨੇ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਗੱਲ ਹੈ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਆਪਣਾ ਕੂੜਾ ਕਰਕਟ ਸਾੜ ਕੇ ਉਹਦੀ ਸੁਆਹ ਸੁੱਟਦੀ ਆਂ। ਸਾੜਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮੈਂ ਸਿਰਫ਼ ਫੁੱਲ ਸੁੱਟਦੀ ਆਂ। ਅੱਜ ਸਵੇਰੇ ਤੂੰ ਇਕ ਗੁਲਾਬ ਤਰਦਾ ਦੇਖਿਆ ਹੋਵੇਗਾ, ਉਹ ਮੇਰਾ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਤੂੰ ਦੇਖਿਆ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ।
- ਜਮਾਂਦਾਰ : ਅਸੀਂ ਹੇਠਾਂ ਮਲਿਕਾ, ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਦੇਖਦੇ ਆਂ, ਤੁਸੀਂ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲਾ ਸਕਦੇ, ਕਿੰਨਾ ਕੁਝ। ਤੁਸੀਂ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਜਾਓਗੇ ਸੁਣ ਕੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿੰਨਾ ਕੁਝ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਨੂੰ ਕਿੰਨਾ ਕੁਝ ਹੇਠਾਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸ਼ਾਇਦ ਸਾਡੇ ਲਈ ਹੀ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ। ਕਦੀ ਨਵਾਂ ਨਕੋਰ ਬੂਟਾਂ ਦਾ ਬੁਰਸ਼, ਕਦੇ ਕੋਈ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੀ ਕਿਤਾਬ... ਗੁਲਾਬ ਦੇ ਫੁੱਲ ਲਈ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਪੰਨਵਾਦ, ਮਲਿਕਾ। ਕਿੰਨੀ ਮੁਬਸੂਰਤ ਸੋਚ ਹੈ-ਜਮਾਂਦਾਰ ਲਈ ਗੁਲਾਬ ਦਾ ਫੁੱਲ।
- ਮਲਿਕਾ : ਕੱਲ੍ਹ ਨੂੰ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਚੰਬੇਲੀ ਭੇਜਾਂਗੀ-ਖ਼ੈਰ ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਇਕ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਐਂ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੋ ਗੱਲਾਂ ਪੁੱਛਣੀਆਂ ਨੇਂ।
- ਜਮਾਂਦਾਰ : ਪੁੱਛੋ ਮਲਿਕਾ।
 ਮਲਿਕਾ : ਪਹਿਲੀ-ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਤਾਲੂਕ ਸਾਡੇ ਮਸਲੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ-ਉੱਜ ਹੀ ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਖੁਤਖੁਤੀ ਲੱਗੀ ਰਹੀ ਹੈ-ਮੈਨੂੰ ਦੱਸ ਕੀ ਇਹ ਸੱਚੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਪਾਤਾਲ ਵਿਚ ਗਿਠਮੁਠੀਆਂ ਦੀ ਸਲਤਨਤ ਹੈ?
- ਜਮਾਂਦਾਰ : ਮਲਿਕਾ, ਇਹ ਵੀ ਸਮਝੋ ਇਕ ਪਰੀ-ਕਹਾਣੀ ਹੈ। ਲਗਦਾ ਹੈ, ਲਿਖਾਰੀ ਲੋਕ ਸਾਡੇ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਸੋਚਦੇ ਨੇਂ। ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਟੁੰਬਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਬੜੀ ਭੇਤ-ਭਰੀ ਚੀਜ਼ ਲਗਦੇ ਹਾਂ ਤੇ ਸਾਰੇ ਬਾਰੇ ਸੋਚਦਿਆਂ ਉਹ ਬਚਪਨ ਵਿਚ ਸੁਣੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਗੁਆਚ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕਿਆ ਕਿਆ ਕਮਾਲ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ

ਉਹ ਸਾਡੇ ਬਾਰੇ ਕਰਦੇ ਨੇ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਹੇਠਾਂ ਪਤਾਲ ਵਿਚ ਅੰਨ੍ਹੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਦੀ ਇਕ ਨਸਲ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਕਦੀ ਦਿਨ ਦੀ ਲੋਅ ਨਹੀਂ ਦੇਖੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਕੁੜੀਆਂ ਸਜਧਜ ਕੇ ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ ਰਾਤ ਨਿਕਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਮੋਮਬੱਤੀ-ਆਂਦੀ ਲੰਏ ਡੰਗਰਲੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਨੇ-ਪਤਾਲ ਦੇ ਗਿਠ-ਮੁਠੀਏ ਵੀ ਸਿਰਾਂ ਤੇ ਨਿੱਕੀਆਂ ਨਿੱਕੀਆਂ ਗਠੜੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ। ਿਆ ਕਦੀ ਕਦਾਈਂ ਸੁੰਦਰਤਾ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਨੇ। ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਜਲਪਰੀ ਨੂੰ ਤਾਜ ਪਹਿਨਾਉਂਦੇ ਨੇ।

- ਮਲਿਕਾ : ਮੈਨੂੰ ਤੇਰੀ ਗੱਲ ਤੇ ਪੂਰਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ। ਹੁਣ ਦੱਸ, ਤੈਨੂੰ ਯਾਦ ਹੈ ਇਕ ਰਾਤ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਤਹਿਮਾਨੇ ਵਿਚ ਆਇਆ ਸੀ, ਤੇਰਾ ਰੰਗ ਪੀਲਾ ਝੂਕ ਹੋਇਆ ਪਿਆ ਸੀ, ਸੱਚਮੁੱਚ ਤੂੰ ਅੱਧਮੋਇਆ ਜਿਹਾ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਬਰਾਂਡੀ ਦਾ ਘੁੱਟ ਪਿਲਾਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਸਰੀਰ 'ਚ ਜ਼ਹਾ ਜਾਨ ਪਈ ਸੀ।
- ਜਮਾਂਦਾਰ : ਹਾਂ, ਮਲਿਕਾ ਯਾਦ ਹੈ।
- ਮਲਿਕਾ : ਉਸ ਰਾਤ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਲੋੜ ਪਈ ਤਾਂ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਸਭ ਕੁਝ ਦਾ ਭੇਤ ਦੱਸੋਗਾ।
- ਜਮਾਂਦਾਰ : ਉਠਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪੱਥਰ ਦਾ ਭੇਤ ?
- ਮਲਿਕਾ : ਹਾਂ, ਹੁਣ ਮੈਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ।
- ਜਮਾਂਦਾਰ : ਸਿਰਫ਼ ਜਮਾਂਦਾਰਾਂ ਦਾ ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹ ਹੀ ਇਹ ਭੇਤ ਜਾਣਦਾ ਹੈ।
- ਮਲਿਕਾ : ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਪੱਕਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ। ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਭੇਤ ਜਾਣਦੀ ਆਂ। ਦਰਅਸਲ, ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਤਿੰਨ ਜਾਦੂ ਦੇ ਲਫ਼ਜ਼ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਕੋਈ ਵੀ ਐਸਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੋਲ੍ਹ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਲਫ਼ਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਖੁੱਲ੍ਹ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਆਵਾਜ਼ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਲਹਿਜਿਆਂ ਵਿਚ ਅਜਮਾ ਚੁੱਕੀ ਹਾਂ। ਲਗਦਾ ਹੈ ਉਹ ਲਫ਼ਜ਼ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ। ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਮੌਤ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ।
- ਜਮਾਂਦਾਰ : ਦੇਖੋ, ਮਲਿਕਾ, (ਉਹ ਉਸਾਰੀ 'ਚੋਂ ਇਕ ਇੱਟ ਢੂੰਡ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਧੱਕਦਾ ਹੈ-ਇਕ ਪੱਥਰ ਦਾ ਵੱਡਾ ਸਾਰਾ ਟੁਕੜਾ ਘੁੰਮਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਕ ਥੰਮ੍ਹ ਵਰਗੀ ਚੱਟਾਨ ਨੰਗੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਘੁੰਮਦੀ ਹੋਈ ਇਕ ਪੱਤੀ ਧਰਤੀ ਦੀਆਂ ਆਂਤੜੀਆਂ ਵਿਚ ਉਤਰਦੀ ਹੈ।)
- ਮਲਿਕਾ : ਵਾਹ। ਕਮਾਲ। ਇਹ ਪੱਤੀਆਂ ਕਿੱਥੇ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ?
- ਜਮਾਂਦਾਰ : ਕਿਤੇ ਵੀ ਨਹੀਂ।

- ਮਲਿਕਾ : ਪਰ ਇਹ ਕਿਤੇ ਤਾਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ?
- ਜਮਾਂਦਾਰ : ਇਹ ਸਿਰਫ ਹੇਠਾਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।
- ਮਲਿਕਾ : ਆਓ, ਉਤਰ ਕੇ ਦੇਖਦੇ ਆਂ।
- ਜਮਾਂਦਾਰ : ਨਹੀਂ ਮਲਿਕਾ, ਦੁਬਾਰਾ ਕਦੀ ਨਹੀਂ। ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਸਾਂ, ਓਦੋਂ ਮਸੀਂ ਬਚਿਆ ਸਾਂ। ਮੈਂ ਹੇਠਾਂ ਉਤਰਦਾ ਗਿਆ, ਉਤਰਦਾ ਗਿਆ ਇਕ ਘੰਟਾ, ਇਕ ਸਾਲ, ਪਤਾ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਤ ਨਹੀਂ। ਮਲਿਕਾ, ਇਕ ਵਾਰ ਤੁਸੀਂ ਉਤਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿਓ ਤਾਂ ਰੁਕ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਤੁਹਾਡਾ ਸਿਰ ਘੁੰਮਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ-ਤੁਸੀਂ ਗੁਆਚ ਜਾਂਦੇ ਹੋ-ਜੇ ਇਕ ਵਾਰ ਤੁਸੀਂ ਹੇਠਾਂ ਉਤਰਨ ਲਗ ਪਵੋ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਪਰ ਵਾਪਸੀ ਸ਼ਤਮ।
- ਮਲਿਕਾ : ਪਰ ਤੂੰ ਉਪਰ ਆ ਗਿਆ।
- ਜਮਾਂਦਾਰ : ਮੈਂ-ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਅਲੱਗ ਹੈ-ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਮੇਰੇ ਅੱਜ਼ਾਰ ਸਨ, ਗੱਸਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾਲੇ ਮੈਂ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਰੁਕ ਗਿਆ।
- ਮਲਿਕਾ : ਤੂੰ ਚਿੱਲਾਇਆ ਕਿਉਂ ਨਾ? ਬੋਰ ਕਿਉਂ ਨਾ ਪਾਇਆ?
- ਜਮਾਂਦਾਰ : ਭਾਵੇਂ ਮੈਂ ਤੋਪ ਦਾ ਗੋਲਾ ਚਲਾ ਦਿੰਦਾ ਤਾਂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਸੁਣਨਾ ਸੀ।
- ਮਲਿਕਾ : ਇਹ ਅਜੀਬ ਪੌੜੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਕਿਸਨੇ ?
- ਜਮਾਂਦਾਰ : ਆਪਣਾ ਸ਼ਹਿਰ ਪੁਰਾਣਾ ਹੈ, ਮਲਿਕਾ, ਬਹੁਤ ਪੁਰਾਣਾ।
- ਮਲਿਕਾ : ਕੋਈ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਤੇਲ ਹੋਵੇ ?
- ਜਮਾਂਦਾਰ : ਹੇਠਾਂ ਸਿਰਫ ਮੌਤ ਹੈ।
- ਮਲਿਕਾ : ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸਾਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਬਹੁਤ ਤੇਲ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਜਾਂ ਸੋਨੇ ਦੀ ਖ਼ਾਣ ਜਾਂ ਹੀਰੇ ਪੈਨੇ। ਤੈਨੂੰ ਪੱਕਾ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ?
- ਜਮਾਂਦਾਰ : ਚਹੇ ਵੀ ਨਹੀਂ।
- ਮਲਿਕਾ : ਇਸ ਪੱਥਰ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਹਿਲਾਉਣਾ ਹੈ ?
- ਜਮਾਂਦਾਰ : ਬਹੁਤ ਸੌਖਾ ਹੈ, ਮਲਿਕਾ, ਖੋਲਣ ਲਈ ਏਥੋਂ ਦੱਬਣਾ ਤੇ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਓਥੋਂ ਪੱਕਣਾ (ਉਹ ਇੱਟ ਨੂੰ ਦਬਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇੱਟ ਹੇਠਾਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ) ਹੁਣ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ 'ਚ ਸਿਰਫ ਅਸੀਂ ਦੋ ਹਾਂ ਜੋ ਇਹ ਰਾਜ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ।
- ਮਲਿਕਾ : ਮੈਂ ਇਸ ਰਾਜ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਹੀ ਭੁੱਲ ਜਾਵਾਂਗੀ। ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਵੇਲੇ ਜਾਦੂ ਦੇ ਲਫਜ਼ ਬੋਲ ਦਿਆਂ ਕੀਸਾ ਰਹੇਗਾ ?
- ਜਮਾਂਦਾਰ : ਬਹੁਤ ਠੀਕ ਰਹੇਗਾ।
- ਈਸ਼ਾ : ਪਾਰੇ ਤੇ ਗੁਲਬਾਨੋ ਆ ਗਈਆਂ ਨੇ ਮਲਿਕਾ।
- ਮਲਿਕਾ : ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਲੈ ਆ ਈਸ਼ਾ। ਜਮਾਂਦਾਰ, ਤੇਰਾ ਬਹੁਤ

- ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ।
- ਜਮਾਂਦਾਰ : ਉਹ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਮੇਰੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਦਿਨ ਰਾਤ ਚਲਦੇ ਭਾਫ਼ ਦੇ ਧੋਬੀ-ਖ਼ਾਨੇ ਬਾਰੇ ਕਹਾਣੀ ਹੈ ਨਾ, ਉਸ ਕਹਾਣੀ ਵਾਂਗ... ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਕੀਨ ਦੁਆ ਸਕਦਾ ਹਾਂ... ਉਥੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤੇਲ ਨਾ ਸੋਨਾ...
- ਮਲਿਕਾ : (ਉਸ ਨੂੰ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਵੱਲ ਜਾਣ ਲਈ ਕੂਹਟੀ ਮਾਰਦੀ ਹੋਈ) ਤੇਰਾ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ।
- ਜਮਾਂਦਾਰ : ਕੋਰੀ ਕਲਪਨਾ ਹੈ। ਉਥੇ ਦਿਨ ਰਾਤ ਚੱਲਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਧੋਬੀ-ਖ਼ਾਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।
(ਉਹ ਬੜੇ ਅਦਬ ਨਾਲ ਝੁਕਦਾ ਤੇ ਚਲੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)
- ਪਾਰੋ : (ਪਾਰੋ ਤੇ ਗੁਲਬਾਨੋ ਨਜ਼ਾਕਤ ਨਾਲ ਹੇਠਾਂ ਉਤਰੀਆਂ ਹਨ)
ਰਾਣੀ ਮੈਨੂੰ ਪੱਕਾ ਪਤਾ ਤੇਰਾ ਸੋ ਰੰਗਾ ਦੁਪੱਟਾ ਅਜੇ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਅਮਰ ਨੇ ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਮੈਨੂੰ ਯਕੀਨ ਸੀ ਇਕ ਦਿਨ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰੇਗਾ।
- ਮਲਿਕਾ : ਪਾਰੋ ਕੀ ਹਾਲ ਹੈ? (ਬਾਨੋ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ)
ਤੇਰਾ ਕੀ ਹਾਲ ਐ ਬਾਨੋ?
- ਬਾਨੋ : ਅੜੀਏ ਅੱਜ ਤੈਨੂੰ ਉੱਚੀ ਬੋਲਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਅੱਜ ਬੁੱਧਵਾਰ ਐ। ਬੁੱਧਵਾਰ ਮੈਨੂੰ ਬਿਝਕੁਲ ਠੀਕ ਸੁਣਦਾ ਹੁੰਦਾ।
- ਪਾਰੋ : ਪਰ ਅੱਜ ਤਾਂ ਵੀਰਵਾਰ ਐ
- ਬਾਨੋ : ਚਲ ਕੋਈ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਵਾਗੀ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਛੋਟ ਦੇ ਦੋਂਦੀ ਆਂ।
- ਪਾਰੋ : (ਇਕ ਕਲਪਿਤ ਕੁੱਤਾ ਜੋ ਪੰਝੀਆਂ ਤੇ ਰੁਕ ਗਿਆ ਹੈ) ਆ ਜਾ, ਡਿੱਕੀ ਆ ਜਾ। ਡਿੱਕਣਾ ਬੰਦ ਕਰ। ਕਿਉਂ ਤੂੰ ਤਹਿਖ਼ਾਨਾ ਸਿਰ 'ਤੇ ਚੁੱਕਿਆ ਹੋਇਆ? ਆ ਜਾ, ਆ ਜਾ, ਦੇਖ ਆਪਾਂ ਏਥੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਸੁਹਣਾ ਦੁਪੱਟਾ ਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਸੁਹਣਾ ਆਦਮੀ ਦੇਖਣ ਆਏ ਆਂ। ਆ ਜਾ।
- ਮਲਿਕਾ : ਪਾਰੋ ਅੱਜ ਮਸਲਾ ਨਾ ਤਾਂ ਦੁਪੱਟੇ ਦਾ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਵਿਚਾਰੇ ਅਮਰ ਦਾ। ਅੱਜ ਮਸਲਾ ਹੈ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਦਾ।
- ਪਾਰੋ : ਤੇਰਾ ਖ਼ਿਆਲ ਐ ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਭਵਿੱਖ ਹੈ?
- ਮਲਿਕਾ : ਮਜ਼ਾਕ ਛੱਡ। ਬੈਠ ਜਾ ਤੇ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣ। ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਇਕ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਮਾਨਵਤਾ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਬਦਲ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- ਪਾਰੋ : ਅਸੀਂ ਮਾਨਵਤਾ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਕੱਲ੍ਹ ਨਹੀਂ ਬਦਲ ਸਕਦੇ? ਅੱਜ ਮੈਂ ਕੱਪੜੇ ਧੋਣ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਡਿੱਕੀ, ਪਲੀਜ਼ ਚੁਪ ਕਰ।

- ਮਲਿਕਾ : ਅਸੀਂ ਇਕ ਪਲ ਦੀ ਜਾਇਆ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਤੇਜੋ ਕਿਥੇ ਐ? ਅਸੀਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਦੇ ਆਂ, ਤਦ ਤੱਕ ਚਾਹ ਪੀ ਲੈਂਦੇ ਆਂ, ਜਦ ਨੂੰ ਤੇਜੋ ਆਵੇ....
- ਬਾਨੋ : ਤੇਜੋ ਬਾਹਰ ਭਵਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੇ ਬੈਂਚ 'ਤੇ ਬੈਠੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਬਾਹਰ ਆਉਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਉਹ ਨੇ ਅੱਜ ਹਰ ਹਾਲਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਹੈ।
- ਪਾਰੋ : ਡਿੱਕੀ!
- ਮਲਿਕਾ : ਓਹ! (ਉਹ ਨਾਲ ਦੇ ਮੇਜ਼ ਤੋਂ ਚਾਹ ਦਾ ਪਾਣੀ ਚੁੱਕਦੀ, ਕੱਪ ਵਿਚ ਚਾਹ ਪਾਉਂਦੀ, ਕੋਕ ਤੇ ਸ਼ਹਿਦ ਵਰਤਾਉਂਦੀ ਹੈ) ਤੇਜੋ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਬੜੀ ਮੌਦਦ ਹੋਣੀ ਸੀ। ਉਸਦਾ ਦਿਮਾਗ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ ਹੈ।
- ਪਾਰੋ : ਚਲੋ ਗੱਲ ਦੱਸੋ, ਅਸੀਂ ਸੁਣਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ। (ਡਿੱਕੀ ਨੂੰ) ਕੀ ਗੱਲ ਐ ਡਿੱਕੀ, ਮਲਿਕਾ ਆਂਟੀ ਦੀ ਗੋਦੀ ਵਿਚ ਬੈਠਣਾ? ਜਾਹ ਛਾਲ ਮਾਰ ਕੇ ਬੈਠ ਜਾ।
- ਮਲਿਕਾ : ਪਾਰੋ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਤੈਨੂੰ ਬੜਾ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਆਂ, ਤੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੀ ਐ ਤੇ ਡਿੱਕੀ ਨੂੰ ਵੀ। ਪਰ ਇਹ ਬੜਾ ਗੰਭੀਰ ਮਸਲਾ ਹੈ। ਇਕ ਦਿਨ ਲਈ ਤਾਂ ਬਚਪਨਾ ਛੱਡ ਦੇਈਏ।
- ਪਾਰੋ : ਕੀ ਮਤਲਬ ਤੁਹਾਡਾ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ, ਦੱਸੋਗੇ ਜਰਾ?
- ਮਲਿਕਾ : ਮੇਰਾ ਮਤਲਬ ਡਿੱਕੀ ਤੋਂ ਹੈ। ਤੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਡਿੱਕੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਬਾਰੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਬਖੇੜਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਜਿਉਂਦਾ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਇਕ ਪਵਿੱਤਰ ਯਾਦ ਹੈ ਤੇ ਅਸੀਂ ਦੁਨੀਆਂ ਵਾਲੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਦੀ ਜ਼ਖਮੀ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੇ। ਪਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਉਸਨੂੰ ਇਸ ਵੇਲੇ ਮੇਰੀ ਗੋਦੀ ਵਿਚ ਨਾ ਸੁੱਟ ਜਦ ਕਿ ਮੈਂ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਰਹੀ ਹਾਂ। ਕੌਨੇ ਵਿਚ ਉਹਦੀ ਟੋਕਰੀ ਪਈ ਹੈ ਤੇ ਉਹਨੂੰ ਪਤਾ ਕਿੱਥੇ ਪਈ ਹੈ, ਉਹ ਜਾ ਕੇ ਉਸ ਵਿਚ ਬੈਠ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- ਪਾਰੋ : ਸੋ ਤੂੰ ਵੀ ਡਿੱਕੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਹੈਂ, ਤੂੰ ਵੀ?
- ਮਲਿਕਾ : ਪਾਰੋ, ਮੈਂ ਡਿੱਕੀ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਖਿਲਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਡਿੱਕੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪਸੰਦ ਕਰਦੀ ਆਂ। ਪਰ ਮੈਂ ਵੀ ਜਾਣਦੀ ਹਾਂ ਤੇ ਤੂੰ ਵੀ ਕਿ ਡਿੱਕੀ ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਕ ਰਸਮ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਬੜੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਰਸਮ ਹੈ, ਪਰ ਇਸਦਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਭੌਂਕੀ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ। ਦੁਜੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਤੂੰ ਹੀ ਉਸਨੂੰ ਵਿਗਾੜਦੀ ਹੈਂ। ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਪਿੱਛੋਂ ਜਿਹੇ ਆਪਣੀ ਭਾਣਜੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਗਈ ਸੀ ਤੇ

ਡਿੱਕੀ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਛੱਡ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਸਾਡੀ ਬੜੀ ਅੱਛੀ ਨਿਭੀ ਸੀ। ਇਹ ਨਾ ਤਾਂ ਭੌਂਕਿਆ ਸੀ, ਨਾ ਏਨੇ ਚੀਜ਼ਾਂ ਪਾੜੀਆਂ। ਏਨੇ ਤਾਂ ਖਾਧਾ ਵੀ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਰ ਜਦ ਤੂੰ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀ ਏਂ ਤਾਂ ਬੰਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕੰਮ ਕਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਮੈਂ ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਗੋਦੀ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਬਿਠਾਉਣਾ। ਭਾਵੇਂ ਕੁਝ ਹੋ ਜਾਏ। ਥੱਸ ਮੈਂ ਕਾਂਹ ਦਿੱਤਾ।

- ਬਾਨੋ : (ਬੜੀ ਮਧੁਰਤਾ ਨਾਲ) ਪਾਰੋ ਲਿਆ ਮੈਂ ਡਿੱਕੀ ਨੂੰ ਗੋਦੀ 'ਚ ਬਿਠਾ ਲੈਂਦੀ ਆਂ। ਮੇਰੀ ਗੋਦੀ ਬਹਿ ਕੇ ਵੀ ਬੜਾ ਖੁਸ਼ ਰਹਿੰਦਾ ਇਹ। ਕਿਉਂ ਡਿੱਕੀ ?
- ਪਾਰੋ : ਤੂੰ ਬਹੁਤੀ ਦੇਵੀ ਬਣਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾ ਕਰ, ਬਾਨੋ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦੀ ਆਂ। ਤੇਰੇ ਵਰਗੇ ਮਿੱਠਬੋਲੇ ਦਿਲ ਦੇ ਮਾੜੇ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਨੇ। ਮੈਂ ਕਿੰਨੀ ਵਾਰ ਤੇਰੀ ਖਾਤਰ ਝੁਠ ਬੋਲਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਡਿੱਕੀ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਹੋ ਜਦ ਕਿ ਮੈਂ ਉਹਨੂੰ ਘਰ ਛੱਡ ਕੇ ਆਈ ਹੁੰਦੀ ਹਾਂ ਤੇ ਤੂੰ ਉਹਨੂੰ ਪੁਚ ਪੁਚ ਕਰਕੇ ਪਲੋਸ ਰਹੀ ਹੁੰਦੀ ਐਂ।
- ਬਾਨੋ : ਮੈਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰ ਕਰਦੀ ਆਂ।
- ਪਾਰੋ : ਜੇ ਤੂੰ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦੀ ਹੈਂ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਨਾ ਪਲੋਸਿਆ ਕਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਏਥੇ ਹੁੰਦੇ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਵੀ ਇਕ ਕਿਸਮ ਦਾ ਪਖੰਡ ਹੈ।
- ਮਲਿਕਾ : ਪਾਰੋ, ਬਾਨੋ ਨੂੰ ਏਨਾ ਹੱਕ ਤਾਂ ਹੈ ਈ ਪਈ....
- ਪਾਰੋ : ਬਾਨੋ ਨੂੰ ਇਹ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਜੋ ਉਹ ਕਰਦੀ ਐ। ਤੈਨੂੰ ਪਤਾ ਇਹ ਕੀ ਕਰਦੀ ਐ ? ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਚਾਹ ਪੀਣ ਨੂੰ ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਲੈਂਦੀ ਆ। ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ। ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਸਿਰਫ਼ ਇਹਦੀ ਕਲਪਨਾ ਵਿਚ ਹੀ ਹੈ।
- ਮਲਿਕਾ : ਤੇਰਾ ਕੀ ਖ਼ਿਆਲ ਹੈ, ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਹੋਂਦ ਕੋਈ ਹੋਂਦ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ?
- ਬਾਨੋ : ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਉਂਦੀ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਆ ਜਾਂਦੇ ਨੇ।
- ਪਾਰੋ : ਤੂੰ ਸਾਡੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣ ਪਹਿਚਾਣ ਤਾਂ ਕਰਵਾ ਦਿਆ ਕਰ
- ਮਲਿਕਾ : ਜੇ ਤੂੰ ਸਮਝਦੀ ਏਂ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਕਲਪਿਤ ਹੀ ਨੇ, ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣ ਪਹਿਚਾਣ ਦਾ ਕੀ ਫਾਇਦਾ ?
- ਪਾਰੋ : ਹਾਂ ਉਹ ਕਲਪਿਤ 'ਯੀ ਨੇ। ਪਰ ਉਹ ਕਲਪਿਤ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਝਾਕੀ ਜਾਣ, ਕੌਣ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕਰੇਗਾ ? ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਓਪਰੇ ਹੋਣ

- ਬਾਨੋ : ਉਹ ਬਹੁਤ ਚੰਗੇ ਲੋਕ ਹਨ....
- ਪਾਰੋ : ਅੱਛਾ, ਮੈਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਗੱਲ ਦੱਸ-ਹੁਣ ਉਹ ਏਥੇ ਨੇ ?
- ਮਲਿਕਾ : ਮੈਨੂੰ ਕੁਝ ਕਹਿਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ ? ਜਾਂ ਕਿ ਅੱਜ ਵੀ ਪਾਰੋ ਦੀ ਬਿੱਲੀ ਨੂੰ ਲੋਦਾ ਲਵਾਉਣ ਦੀ ਬਹਿਸ ਵਾਂਗ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜਿਸ ਦੇ ਲੋਦਾ ਲੁਆਉਣਾ ਸੀ ਉਹ ਹੱਥ ਹੀ ਨਾ ਆਈ ?
- ਪਾਰੋ : ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ, ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ। ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਸਹਿਮਤ ਹੋਵਾਂਗੀ (ਡਿੱਕੀ ਨੂੰ) ਪਿਆਰੇ ਡਿੱਕੀ ਮੈਂ ਕਦੀ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿਆਂਗੀ। ਨਹੀਂ, ਨਹੀਂ, ਨਹੀਂ (ਉਹ ਝੁਸਕਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੀ ਹੈ)
- ਮਲਿਕਾ : ਓ ਮੇਰਿਆ ਰੱਬਾ। ਲਉ ਹੁਣ ਇਹਨੇ ਅੱਖਾਂ ਭਰ ਲਈਆਂ। ਅਜੀਬ ਇਨਸਾਨ ਐ ਇਹ ਵੀ। ਓਧਰ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਅੱਧ ਵਿਚਕਾਰ ਲਟਕ ਰਹੀ ਐ ਤੇ ਏਧਰ ਇਹ। ਅੱਛਾ ਠੀਕ ਐ, ਬਾਬਾ ਰੋ ਨਾ। ਲਿਆ ਮੈਂ ਬਿਠਾ ਲੈਂਦੀ ਆਂ ਗੋਦੀ ਵਿਚ ਡਿੱਕੀ ਨੂੰ। ਆ ਡਿੱਕੀ, ਆ ਜਾ।
- ਪਾਰੋ : ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ ਉਹ ਹੁਣ। ਤੁਸੀਂ ਏਨੀਆਂ ਬੇਰਹਿਮ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹੋ ? ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੀਆਂ ਹੋ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਡਿੱਕੀ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ। ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰਾ ਜੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਉਹ ਜਿਉਂਦਾ ਜਾਗਦਾ ਜੱਤਲ ਜਿਹਾ ਕਲੋਲ ਕਰਦਾ ਫਿਰੋ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਕਰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ? ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਤੇਰਾ ਅਮਰ ਐ। ਬਾਨੋ ਕੋਲ ਉਹਦੇ ਪੰਛੀ ਹਨ। ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਸਿਰਫ਼ ਡਿੱਕੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸੋਚਦੀਆਂ ਓ ਮੈਂ ਏਨੀ ਮੁਰਖ ਆਂ ਕਿ ਐਵੇਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਦੀ ਆਂ। ਉਸ ਬਾਰੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੋਗ ਰਚਦੀ ਹਾਂ ਤਾਂ ਹੀ ਜਾ ਕੇ ਉਹ ਕਦੀ ਕਦਾਈਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਸੱਚਮੁੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਅੱਗੋਂ ਤੋਂ ਮੈਂ ਕਦੀ ਉਸ ਨੂੰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਲੈ ਕੇ ਆਵਾਂਗੀ।
- ਮਲਿਕਾ : ਚਲੋ ਛੱਡੋ, ਅਸੀਂ ਐਵੇਂ ਮਾਮੂਲੀ ਜਿਹੀ ਗੱਲ ਪਿੱਛੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋਈ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਾਂ-ਏਧਰ ਆ ਡਿੱਕੀ, ਈਸ਼ਾ ਤੈਨੂੰ ਘੁਮਾਉਣ ਲੈ ਜਾਵੇਗੀ (ਉਹ ਘੰਟੀ ਵਜਾਉਂਦੀ ਹੈ) ਈਸ਼ਾ। (ਈਸ਼ਾ ਪੌੜੀਆਂ 'ਤੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ)
- ਪਾਰੋ : ਨਹੀਂ ਉਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਤੇ ਅਸਲੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਐ ਕਿ, ਅੱਜ ਮੈਂ ਉਹਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਆਈ।
- ਮਲਿਕਾ : ਬਹੁਤ ਅੱਛਾ, ਫੇਰ ਈਸ਼ਾ ਪਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਨੂੰ ਤਾਲਾ ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਏ ?
- ਈਸ਼ਾ : ਹਾਂ, ਮਲਿਕਾ (ਈਸ਼ਾ ਜਾਂਦੀ ਹੈ)

- ਪਾਰੋ : ਕੀ ਮਤਲਬ? ਤਾਲਾ ਕਿਉਂ? ਕੌਣ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ?
- ਮਲਿਕਾ : ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦੋਦੀਆਂ ਤਾਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਭ ਕੁਝ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ। ਇਕ ਬਹੁਤ ਭਿਆਨਕ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ ਹੈ। ਅੱਜ, ਸਿਖਰ ਦੁਪਹਿਰੇ।
- ਪਾਰੋ : (ਪਿਘਲ ਕੇ) ਓ!
- ਮਲਿਕਾ : ਚੁਪ ਕਰੋ। ਅੱਜ, ਸਿਖਰ ਦੁਪਹਿਰੇ, ਰੱਬ ਭਲਾ ਕਰੇ ਇਕ ਜਵਾਨ ਮੁੰਡੇ ਦਾ ਜੋ ਨਦੀ ਵਿਚ ਡੁੱਬ ਕੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ਸੀ... ਓ ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚਦੀ ਆਂ ਤਾਂ- ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਗੀਤ ਯਾਦ ਐ... ਬਲੀ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣੀ ਨਦੀ ਦਾ ਨੀਰ ਮੋੜਿਆ- ਡੁੱਬੀ ਨਾ ਵੇ ਸਹੁਣਿਆ ਬੜੀ ਹੀ ਤੇਰੀ ਲੋੜ ਆ
- ਪਾਰੋ : ਹਾਂ
- ਮਲਿਕਾ : ਸੁਣਾ ਸਕਦੀ ਏਂ? ਹੁਣੇ?
- ਪਾਰੋ : ਹਾਂ, ਮਲਿਕਾ
- ਮਲਿਕਾ : ਸਾਰਾ?
- ਪਾਰੋ : ਹਾਂ, ਮਲਿਕਾ, ਪਰ ਦੱਸ ਹੁਣ ਅਸਲੀ ਗੱਲ ਵਿਚ ਵਿਘਨ ਕੌਣ ਪਾ ਰਿਹਾ?
- ਮਲਿਕਾ : ਤੂੰ ਠੀਕ ਕਹਿੰਦੀ ਏਂ। ਹਾਂ ਮੈਂ ਦੱਸ ਰਹੀ ਸਾਂ ਅੱਜ ਸਿਖਰ ਦੁਪਹਿਰੇ ਮੈਨੂੰ ਇਕ ਬੜੀ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਾ। ਕੁਝ ਬੰਦਿਆਂ ਦੀ ਜੁਡਲੀ ਸਾਰੇ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਪੁੱਟ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਐ।
- ਪਾਰੋ : ਬੱਸ ਏਨੀ ਗੱਲ ਐ?
- ਬਾਨੋ : ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ, ਬੰਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਪੁੱਟਣਾ ਕਿਉਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਨੇ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪ ਤਾਂ ਇਹਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਸੀ।
- ਮਲਿਕਾ : ਤੂੰ ਬਹੁਤ ਭੋਲੀ ਏਂ, ਮੇਰੀ ਬਾਨੋ। ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਕੁਝ ਐਸੇ ਲੋਕ ਨੇ ਜੋ ਸਭ ਕੁਝ ਤਬਾਹ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਨੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹੀ ਦਾ ਸੁਖਾਰ ਚੜ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਕੁਝ ਉਸਾਰਨ ਦਾ ਪਖੰਡ ਕਰਦੇ ਨੇ, ਉਦੋਂ ਵੀ ਦਰਅਸਲ ਉਹ ਤਬਾਹ ਹੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਇਕ ਨਵੀਂ ਇਮਾਰਤ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਦੋ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਢਾਹ ਦਿੰਦੇ ਨੇ। ਉਹ ਸ਼ਹਿਰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਨੇ ਤਾਂ ਜੋ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਦੇਣ। ਉਹ ਟੈਲੀਫੋਨਾਂ ਨਾਲ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਦੇ ਨੇ ਤੇ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਮੇਂ ਨੂੰ। ਇਨਸਾਨ ਇਸ ਵੇਲੇ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਤੇ ਤੁਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੋਂ ਮਰਦਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੀ ਹਾਂ।

- ਬਾਨੋ : (ਚੌਕ ਕੇ) ਓਹ.....!
- ਪਾਰੋ : ਤੂੰ ਬਾਨੋ ਸਾਹਮਣੇ ਮਰਦਾਂ ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਨੀ ਸੀ ?
- ਮਲਿਕਾ : ਸਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਨੇ ਮਰਦਾਂ ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਜਿਨਸੀ ਫ਼ਰਕ ਨੂੰ।
- ਪਾਰੋ : ਮਲਿਕਾ, ਬਾਨੋ ਕੁਆਰੀ ਹੈ।
- ਮਲਿਕਾ : ਓਹ ! ਇਹ ਬੇਨੀ ਬੋਲੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਇਹਨੇ ਕਬੂਤਰ ਰੱਖੇ ਹੋਏ ਨੇ।
- ਬਾਨੋ : ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਤੂੰ ਮਰਦਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਕੁਝ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੀ ਬੇਰਹਿਮ ਹੈਂ, ਮਲਿਕਾ। ਮਰਦ ਬੜੇ ਵੱਡੇ ਤੇ ਸੁਹਣੇ ਹੁੰਦੇ ਨੇ। ਤੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਹੁੰਦੇ ਨੇ। ਮੈਂ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਕਰਾਉਣਾ ਚਾਹਿਆ, ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਪਰ ਮੇਰੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸਹੇਲੀਆਂ ਨੇ ਮਰਦਾਂ ਨੂੰ ਕੋਲੋਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਮਰਦਾਂ ਬਾਰੇ ਬੜੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਾਈਆਂ ਨੇ।
- ਮਲਿਕਾ : ਮੇਰੀ ਪਿਆਰੀ ਬਾਨੋ, ਤੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਖ਼ਾਬ ਵਿਚ ਜੀ ਰਹੀ ਐਂ। ਕਿਸੇ ਦਿਨ ਤੂੰ ਵੀ ਜਾਗੋਗੀ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਂ ਜਾਗੀ ਆਂ, ਫਿਰ ਤੈਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਹੋ ਕੀ ਰਿਹਾ ਏ। ਸਭ ਕੁਝ ਉਲਟ ਪੁਲਟ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਬਾਨੋ। ਪੁਰਸ਼ ਦੁਬਾਰਾ ਪਸ਼ੂ ਬਣ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪਤਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਇਹ ਗੱਲ ਛੁਪਾਉਂਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਕਦੀ ਅਦਬ ਆਦਾਬ ਨਾਂ ਦੀ ਇਕ ਚੀਜ਼ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਭੁੱਖ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਉਹ ਸੰਗਦਾ ਫੁਲਕਾ ਚੁੱਕਣ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇਰ ਲਗਾਉਂਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਹੁਣ ਉਹ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਲੁਕੋਂਦੇ। ਜ਼ਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਦੇਖੋ ਤਾਂ ਸਹੀ-ਉਹ ਸੂਰਾਂ ਵਾਂਗ ਤਰੀ ਸੜਾਕਦੇ ਨੇ, ਚੀਤਿਆਂ ਵਾਂਗ ਮੀਟ ਪਾੜਦੇ ਨੇ, ਮਗਰਮੱਛਾਂ ਵਾਂਗ ਸਲਾਦ ਕਰੀਚਦੇ ਨੇ। ਅਜਕਲ ਕੋਈ ਮਰਦ ਤੁਹਾਡਾ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਫੜਦਾ, ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਪੰਜਾ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ।
- ਪਾਰੋ : ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਬੇਨਾ ਦੁੱਖ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਸ਼ੂ ਬਣ ਗਏ ਨੇ। ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਲੱਗੀ ਐਂ।
- ਬਾਨੋ : ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਸ਼ੂ ਬਣੇ ਦੇਖਣਾ ਬੜਾ ਚੰਗਾ ਲੱਗੇਗਾ। ਕਿੰਨੇ ਪਿਆਰੇ ਲੱਗਣਗੇ ਉਹ
- ਪਾਰੋ : ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਇਬ ਮਾਨਵਜਾਤ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਹੋ ਜਾਵੇ।
- ਮਲਿਕਾ : (ਪਾਰੋ ਨੂੰ) ਤੂੰ ਤਾਂ ਸੁਹਣੀ ਖਰਗੋਸ਼ਣੀ ਬਣੋਗੀ। ਨਹੀਂ ?
- ਪਾਰੋ : ਮੈਂ ?

- ਮਲਿਕਾ : ਹਾਂ ਤੂੰ। ਤੂੰ ਇਹ ਨਾ ਸੋਚ ਕੇ ਸਿਰਫ਼ ਮਰਦ ਹੀ ਬਦਲਣਗੇ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਨਾਲ ਹੀ ਬਦਲੋਗੀਆਂ। ਪਤੀ ਤੇ ਪਤਨੀਆਂ ਇਕੱਠੇ। ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਇਕੋ ਨਸਲ ਹਾਂ, ਤੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ?
- ਪਾਰੋ : ਸਚਮੁਚ ਤੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੋਚਦੀ ਹੈਂ? ਜੇ ਮੇਰਾ ਘਰ ਵਾਲਾ ਜਿਉਂਦਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਖ਼ਰਗੋਸ਼ ਬਣਨਾ ਪੈਣਾ ਸੀ।
- ਮਲਿਕਾ : ਤੈਨੂੰ ਉਹਦੇ ਮੁਹਰਲੇ ਦੇਂਦ ਯਾਦ ਨੇ? ਜਦੋਂ ਉਹ ਪੱਤ ਗੋਭੀ ਨੂੰ ਮੂੰਹ ਮਾਰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।
- ਪਾਰੋ : ਮੈਨੂੰ ਏਸ ਗੱਲ ਦੀ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਉਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਵੀ ਯਾਦ ਨਹੀਂ। ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਯਾਦ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਵਾਰ ਇਕ ਸਨਿਆਸੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਪਾਰਕ ਵਿਚ ਗਲੱਵਕੜੀ ਪਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ।
- ਮਲਿਕਾ : ਹਾਂ, ਹਾਂ, ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ? ਇਸ ਵਿਚ ਕੀ ਸ਼ੱਕ ਹੈ?
- ਪਾਰੋ : ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਤੇਰਾ ਕੀ ਮਤਲਬ?
- ਮਲਿਕਾ : ਬੱਸ ਏਹੀ ਕਿ ਤੂੰ ਸਾਡੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਝਾਕ ਕੇ ਸੱਚ ਸੱਚ ਦੱਸ ਕਿ ਇਹ ਗੱਲ ਸੱਚੀ ਵਾਪਰੀ ਸੀ ਜਾਂ ਤੂੰ ਕਿਸੇ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹੀ ਸੀ?
- ਪਾਰੋ : ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਬੇਇਜ਼ਤੀ ਕਰ ਰਹੀ ਏਂ।
- ਮਲਿਕਾ : ਅਸੀਂ ਤੈਨੂੰ ਸੱਚੇ ਦਿਲੋਂ ਯਕੀਨ ਦਿਵਾਉਂਦੀਆਂ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਫੇਰ ਤੋਂ ਤੇਰੀ ਗੱਲ ਤੇ ਯਕੀਨ ਕਰ ਲਵਾਂਗੀਆਂ। ਨਹੀਂ ਬਾਨੋ? ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਸੱਚ ਦੱਸ ਦੇ ਇਕ ਵਾਰ।
- ਪਾਰੋ : ਤੂੰ ਮੇਰੀਆਂ ਯਾਦਾਂ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ੁੱਰਅਤ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ? ਮੰਨ ਲਉ ਮੈਂ ਕਹਿ ਦਿਆਂ ਕਿ ਤੇਰੇ ਮੋਤੀ ਝੂਠੇ ਸਨ ਫੇਰ?
- ਮਲਿਕਾ : ਉਹ ਝੂਠੇ ਹੀ ਸਨ
- ਪਾਰੋ : ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪੁੱਛ ਰਹੀ ਉਹ ਕੀ ਸਨ, ਮੈਂ ਪੁੱਛ ਰਹੀ ਹਾਂ ਉਹ ਕੀ ਹਨ? ਉਹ ਝੂਠੇ ਹਨ ਕਿ ਸੱਚੇ?
- ਮਲਿਕਾ : ਹਰ ਕੋਈ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦ ਕੋਈ ਸੁੱਚਾ ਬੰਦਾ ਝੂਠੇ ਮੋਤੀ ਵੀ ਪਹਿਨ ਲਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਸੁੱਚੇ ਤੇ ਅਸਲੀ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
- ਪਾਰੋ : ਯਾਦਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਮੋਤੀਆਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ?
- ਮਲਿਕਾ : ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਹੋਰ ਵਕਤ ਜਾਇਆ ਨਾ ਕਰੀਏ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸ ਰਹੀ ਸਾਂ....
- ਪਾਰੋ : ਮੇਰਾ ਮਿਆਲ ਹੈ ਮਰਦਾਂ ਬਾਰੇ ਬਾਨੋ ਦੀ ਗੱਲ ਬਿਲਕੁਲ ਠੀਕ ਹੈ। ਅਜੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹੈਗੇ ਨੇ ਜੋ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਬਦਲੇ। ਇਕ ਰਿਟਾਇਰਡ ਜੱਜ ਰੋਜ਼ ਬਾਨੋ ਕੋਲੋਂ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਸਿਰ ਝੁਕਾ ਕੇ ਲੇਖਦਾ ਹੈ।

- ਬਾਨੋ : ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸੱਚੀ ਗੱਲ ਹੈ ਮਲਿਕਾ। ਉਹ ਰੋਜ਼ ਬੱਚੇ ਦਾ ਖਾਲੀ ਪੈਮ ਲੈ ਕੇ ਲੰਘਦਾ ਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਰੁਕ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਸਿਰ ਝੁਕਾਉਂਦਾ ਹੈ।
- ਮਲਿਕਾ : ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆਈਦਾ ਬਾਨੋ। ਇਹ ਸਭ ਮਨਘੜਤ ਗੱਲਾਂ ਨੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਨਘੜਤ ਮਰਦਾਂ ਕੋਲੋਂ ਅਸੀਂ ਕੀ ਆਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਮਨਘੜਤ ਚੀਜ਼। ਅਸਲੀ ਆਦਮੀ ਸਾਨੂੰ ਕੀ ਦੋਂਦੇ ਨੇ-ਪੱਥਰਾਂ ਦਾ ਬਣਿਆ ਪਾਊਡਰ, ਬੂਰੇ ਦੀਆਂ ਚਟਣੀਆਂ, ਲਿੱਦ ਦਾ ਮਸਾਲਾ, ਇਹ ਅਸਲੀਲ ਦੰਡ ਹੈ। ਅੱਜਕਲ ਨੇਕੀ, ਸੱਚਾਈ ਤੇ ਖੁਲ੍ਹਦਿਲੀ ਦੇ ਭੇਸ ਵਿਚ ਕੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦੋਂਦੀ ਆ ਬਾਨੋ! ਉਸ ਖਾਲੀ ਪੈਮ ਵਾਲੇ ਜੱਜ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਅੱਖੀਂ ਘੱਟਾ ਨਾ ਪਾਉਣ ਦੇਵੀਂ।
- ਬਾਨੋ : ਉਹ ਤਾਂ ਅਦਬ-ਆਦਾਬ ਦੀ ਸਿਖਰ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਉਹ ਬਹੁਤ ਡਰਾ ਆਦਮੀ ਲਗਦਾ।
- ਮਲਿਕਾ : ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਸਭ ਤੋਂ ਬੁਰੇ ਹੁੰਦੇ ਨੇ, ਬਾਨੋ ਤੂੰ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਰਹੀਂ। ਉਹ ਦਿਲ ਵਿਚ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਤੈਨੂੰ ਕਿੱਥੇ ਕਿੱਥੇ ਲਿਜਾਣਾ ਸੋਚਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੇਰੇ ਤਾਂ ਸੋਚ ਕੇ ਹੀ ਹੱਥ ਪੈਰ ਠੰਢੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਨੇ।
- ਬਾਨੋ : ਤੂੰ ਸੋਚਦੀ ਏਂ ਉਸਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਭਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਨੇ?
- ਮਲਿਕਾ : ਤੇ ਹੋਰ ਕੀ? ਮਰਦਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਾਰੀ ਨਫ਼ਾਸਤ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਏ। ਉਹ ਸਾਰੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਘਿਨਾਉਣੇ ਨੇ। ਕਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮੀਂ ਹੋਟਲ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਦੇਖਿਆ ਕਰੋ। ਘੰਟਿਆਂ ਬੱਧੀ ਇਕੱਠੇ ਬਹਿ ਕੇ ਤੀਲਿਆਂ ਨਾਲ ਦੰਦਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਰਲਾਂ ਫੋਲਦੇ-ਭੁੱਜਿਆ ਹੋਇਆ ਮੁਰਗਾ, ਪਿਆਜ਼ ਤੇ ਬੱਕਰੇ ਦਾ ਮਾਸ ਕੱਢਦੇ।
- ਪਾਰੋ : ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਕੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਦਾ ਕੀ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਦੇ ਨੇ।
- ਮਲਿਕਾ : ਫੇਰ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਨੂੰ ਅੰਦਰੋਂ ਦੁਹਰੀਆਂ ਦੁਹਰੀਆਂ ਕੁੰਡੀਆਂ ਕਿਉਂ ਲਾਉਂਦੀ ਏਂ? ਆਪਣੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਕਿਹਾ ਏ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਮਿਆਉਂ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੋਲ੍ਹੁੰਗੀ। ਬੜਾ ਮਜ਼ੇਦਾਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਬਣੇ ਜੇ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਦੋਸਤ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਤੇਰੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਤੇ ਮਿਆਉਂ ਮਿਆਉਂ ਕਰੀਏ। ਜਿਵੇਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਬਿੱਲੀਆਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਬੋਲ ਰਹੀਆਂ ਹੋਣ।
- ਪਾਰੋ : ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕੁਰਲਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ, ਇਕ ਹੀ ਕਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਤਾ ਕਿ ਮੈਂ

- ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਉਂ ਕਰਵਾਉਂਦੀ ਆਂ। ਉਹ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਹਤਿਆਰੇ ਨੇ
- ਮਲਿਕਾ : ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਬਿਲਕੁਲ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਕਿ ਹਤਿਆਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਵਾਂਗ ਮਿਆਉਂ ਮਿਆਉਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਕੌਣ ਰੋਕ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਹਤਿਆਰੇ ਹਨ ਹੀ ਕਿਉਂ ?
- ਪਾਰੋ : ਕਿਉਂ ? ਕਿਉਂਕਿ ਚੋਰ ਹਨ।
- ਮਲਿਕਾ : ਤੇ ਚੋਰ ਕਿਉਂ ਹਨ ? ਸਾਰੇ ਪਾਸੇ ਚੋਰ ਹੀ ਚੋਰ ਕਿਉਂ ਹਨ ?
- ਪਾਰੋ : ਕਿਉਂਕਿ ਪੈਸੇ ਦੀ ਪੂਜਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਪੈਸਾ ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹ ਹੈ।
- ਮਲਿਕਾ : ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਇਆ ਦੇ ਰਾਜ-ਕਾਲ ਵਿਚ ਜੀ ਰਹੇ ਹਾਂ ਬਾਨੋ, ਤੂੰ ਕਦੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ? ਮਰਦ ਹੁਣ ਸ਼ਰੇਆਮ ਮਾਇਆ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਦੇ ਹਨ
- ਬਾਨੋ : ਕਿੰਨੀ ਭਿਆਨਕ ਗੱਲ ਐ। ਕੀ ਕਿਸੇ ਨੇ ਹਾਕਮਾਂ ਤੱਕ ਇਹ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਈ ?
- ਮਲਿਕਾ : ਹਾਕਮ ਆਪ ਏਹੀ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਨੇ ਬਾਨੋ।
- ਬਾਨੋ : ਕਿਸੇ ਨੇ ਮੰਦਿਰਾਂ ਦੇ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ?
- ਮਲਿਕਾ : ਅੱਜਕਲ ਮੰਦਿਰ ਦੇ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਪੈਸਾ ਹੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਏਸੇ ਲਈ ਅੱਜ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਏਥੇ ਬੁਲਾਇਆ ਹੈ। ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਮੱਤ ਟਿਕਾਣੇ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਨਾ ਕੀਤਾ ਦੁਨੀਆਂ 'ਤੇ ਪਰਲੋ ਝੁੱਲ ਪਵੇਗੀ। ਪਾਰੋ ਤੂੰ ਕੋਈ ਤਰੀਕਾ ਦੱਸ।
- ਪਾਰੋ : ਮੈਂ ਜਾਣਦੀ ਆਂ ਇਕ ਤਰੀਕਾ ਜਿਹੜਾ ਮੈਂ ਇਹ ਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਰਤਦੀ ਹਾਂ।
- ਮਲਿਕਾ : ਹਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਖਤ।
- ਪਾਰੋ : ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਉਹੋ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂ ਕਹਿੰਦੀ ਹਾਂ।
- ਮਲਿਕਾ : ਕਦੀ ਤੈਨੂੰ ਉਸਨੇ ਖਤ ਦਾ ਜਵਾਬ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ?
- ਪਾਰੋ : ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣੀ ਆਂ ਕਿ ਉਹ ਖਤ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਾ ਦੇਵੇ। ਐਵੇਂ ਪੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਡਾਰਾਂ ਬਣ ਜਾਂਦੀਆਂ ਨੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੈਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਖਤ ਨਹੀਂ ਲਿਖਦੀ, ਕਦੀ ਕਦੀ ਮੈਂ ਤਾਰ ਦੇ ਦੋਂਦੀ ਆਂ। ਪਿਛਲੀ ਵਾਰੀ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਪੁਰਾਣੇ ਟਰਾਂਸਫਾਰਮਰ ਬਾਰੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤਾਰ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਹੀ ਨਵਾਂ ਆ ਗਿਆ ਸੀ।
- ਮਲਿਕਾ : ਸੁਣਿਆ ਉਸ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਬਾਨੋ, ਤੇਰਾ ਕੀ ਸੁਝਾਅ ਐ ?

- ਪਾਰੋ : ਲਉ, ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਤਦ ਤੱਕ ਕੁਝ ਦੱਸ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਦ ਤੱਕ ਇਹ ਆਪਣੀਆਂ ਗੁਪਤ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਨਾ ਕਰ ਲਵੇ।
- ਬਾਨੋ : ਮੈਂ ਹੁਣ ਘਰ ਜਾਂਦੀ ਆਂ, ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਕਰਦੀ ਹਾਂ ਤੇ ਆਪਾਂ ਰਾਤ ਦੇ ਖਾਣੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫੇਰ ਮਿਲ ਸਕਦੇ ਆਂ।
- ਮਲਿਕਾ : ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਏਨਾ ਵਕਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਤੇਰੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਕੋਈ ਅਸਲ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਤਾਂ ਹੈ ਨਹੀਂ।
- ਬਾਨੋ : (ਗੁੱਸੇ ਨਾਲ ਭੜਕ ਕੇ) ਤੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੀ ਜੁਰਅਤ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ?
- ਮਲਿਕਾ : ਤੇਰੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਕਿੱਥੋਂ ਨੇ? ਅਜੇ ਵੀ ਤੇਰੀ ਸਿਲਾਈ ਮਸ਼ੀਨ ਚੋਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਨੇ?
- ਬਾਨੋ : ਨਹੀਂ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ। ਹੁਣ ਉਹ ਮੇਰੀ ਗਰਮ ਪਾਣੀ ਦੀ ਬੋਤਲ ਵਿਚ ਚਲੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਹੁਣ ਉਹ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਚਹਿਕਦੀਆਂ ਨਹੀਂ। ਗੜ ਗੜ ਕਰਦੀਆਂ ਨੇ। ਪਰ ਕੁਝ ਚਿਰ ਤੋਂ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਤੀ ਰਹਿਮਦਿਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰਹੀਆਂ। ਕੱਲ੍ਹ ਰਾਤ ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਏਹੀ ਕਹਿੰਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ: ਪੰਛੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇ, ਜਾਣ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ, ਛੱਡ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ, ਆਜ਼ਾਦ ਕਰ ਦੇ ਤੂੰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ?
- ਪਾਰੋ : ਮੈਂ ਪਿੰਜਰਾ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤਾ, ਪੰਛੀ ਗਏ ਨਹੀਂ।
- ਬਾਨੋ : ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੀ। ਚੀਜ਼ਾਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੀਆਂ ਨੇ, ਹਰ ਕੋਈ ਜਾਣਦਾ। ਇਕ ਫੋਨੋਗ੍ਰਾਫ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ। ਪਰ ਕਿਸੇ ਗਰਮ-ਪਾਣੀ ਦੀ ਬੋਤਲ ਤੋਂ ਸਲਾਹ ਲੈਣੀ ਤਾਂ ਮੁਰਖਤਾ ਹੈ। ਇਕ ਗਰਮ ਪਾਣੀ ਦੀ ਬੋਤਲ ਕੀ ਜਾਣਦੀ ਹੈ? ਨਹੀਂ, ਏਥੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਸੋਚ-ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਕਰਨੀ ਐਂ।
- ਪਾਰੋ : ਠੀਕ ਹੈ, ਦੱਸ ਫਿਰ ਕੀ ਕਰਨਾ ਐਂ? ਕਿਉਂਕਿ ਤੂੰ ਸਾਨੂੰ ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਪੁੱਛ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੂੰ ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ।
- ਮਲਿਕਾ : ਹ, ਮੈਂ ਸਭ ਕੁਝ ਸੋਚਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਿਰਫ ਇਹ ਜਾਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਛੂਤ ਦਾ ਸੋਮਾ ਕੀ ਹੈ? ਅੱਜ ਮੈਂ ਲੱਭ ਲਿਆ ਹੈ?
- ਪਾਰੋ : ਕਿੱਥੇ ਐ?
- ਮਲਿਕਾ : ਤੁਸੀਂ ਹੁਣੇ ਦੇਖ ਲਉਂਗੀਆਂ। ਮੈਂ ਇਕ ਕੁੜਿੱਕੀ ਲਾਈ ਹੈ। ਕੁਝ ਮਿੰਟਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਚੁਹੇ ਪਹੁੰਚ ਜਾਣਗੇ।

- ਬਾਨੋ : (ਤੁਭਕ ਕੇ) ਚੂਹੇ ?
- ਮਲਿਕਾ : ਡਰ ਨਾ, ਅਜ ਉਹ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਮੇ ਵਿਚ ਹੀ ਨੇ।
- ਬਾਨੋ : ਰੱਬ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰ ਐ। ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕਰਨਾ ਕੀ ਐ ?
- ਮਲਿਕਾ : ਏਹੀ ਸੋਚਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਐ। ਮੰਨ ਲਉ ਉਹ ਸਾਰੇ ਕਮੀਨੇ ਬੰਦੇ ਹੁਣੇ ਏਥੇ ਆ ਜਾਣ ਤੇ ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਮੈਨੂੰ ਹੱਕ ਐ ?
- ਬਾਨੋ : ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਨੋਂ ਮਾਰਨ ਦਾ ?
(ਮਲਿਕਾ ਸਿਰ ਹਿਲਾਉਂਦੀ ਹੈ)
- ਪਾਰੋ : ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀਆਂ। ਤੈਨੂੰ ਇਸਦਾ ਜਵਾਬ ਕਿਸੇ ਸਿਆਣੇ ਕੋਲੋਂ ਪੁੱਛਣਾ ਪਵੇਗਾ।
- ਮਲਿਕਾ : ਮੈਂ ਪੁੱਛਿਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਸਾਡਾ ਸਾਡਾ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਕਮੀਨੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿਚ ਇਕ ਗੁਪਤ ਇੱਛਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ: "ਜ਼ਰੂਰ, ਮੇਰੀ ਬੱਚੀ, ਤੇ ਜਦ ਤੂੰ ਇਹ ਕਰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਵੇਂਗੀ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇਕ ਖੋਤੇ ਦੀ ਹੜਥ ਦੇ ਦਿਆਂਗਾ।
- ਪਾਰੋ : ਇਹ ਸਭ ਜ਼ਬਾਨੀ ਕਲਾਮੀ ਗੱਲਾਂ ਨੇ। ਤੂੰ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਲਿਖ ਕੇ ਦੇ।
- ਬਾਨੋ : ਤੇਰੀ ਕੀ ਸਕੀਮ ਐ, ਮਲਿਕਾ ?
- ਮਲਿਕਾ : ਅਜੇ ਇਹ ਇਕ ਰਾਜ ਐ।
- ਪਾਰੋ : ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਏਨਾ ਆਸਾਨ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਚਲੋ ਮੰਨ ਲਉ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਗੰਧਕ ਦੇ ਤੇਜ਼ਾਬ ਦਾ ਭਰਿਆ ਇਕ ਤਲਾਬ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਤਿਆਰ। ਪਰ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚ ਸੁੱਟੇਗੀ ਕਿਵੇਂ ? ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਮਰਦ ਕੋਲੋਂ ਕੁਝ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੋ ਤਾਂ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਅੜੀਅਲ ਚੀਜ਼ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।
- ਮਲਿਕਾ : ਇਹ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਤੇ ਛੱਡ ਦਿਓ।
- ਪਾਰੋ : ਪਰ ਜੇ ਉਹ ਮਾਰੇ ਗਏ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਨਹੀਂ ਲੱਭਣਗੇ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਜੁਰਮਾਨਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅੱਜਕਲ ਨਿੱਕੀ ਨਿੱਕੀ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਠੋਕ ਦਿੰਦੇ ਨੇ।
- ਮਲਿਕਾ : ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਬਾਨੋ : ਕਿਤੇ ਤੇਜੇ ਏਥੇ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ। ਉਹਦਾ ਜੀਜਾ ਵਕੀਲ ਐ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਸਭ ਕੁਝ ਜਾਣਦੀ ਐ।
- ਮਲਿਕਾ : ਜਦ ਕੋਈ ਬੀਮਾਰੀ ਹਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਦੀ ਉਸਦੀ ਘਾਟ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ? ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਰਾਸੀਮਾਂ ਦੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਰਕੇ ਬੀਮਾਰੀ ਆਈ ? ਜਦੋਂ ਦੁਨੀਆਂ ਨੇ ਬਰ ਨੇ ਹੋ ਗਈ

- ਤਾਂ ਕੀ ਤੁਹਾਡਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਬੀਮਾਰੀ ਦਾ ਹੋਰਵਾ ਸਤਾਵੇਗਾ? ਨਹੀਂ ਇਹ ਤਾਂ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਤਾਂ ਅੰਗੜਾਈ ਲਵੇਗੀ ਤੇ ਮੁਸਕਰਾਏਗੀ। ਬੱਸ ਏਨੀ ਗੱਲ ਆ।
- ਪਾਰੋ : ਇਕ ਮਿੰਟ, ਬਾਨੋ, ਉਹ ਹੁਣ ਏਥੇ ਨੇ ਨਾ? ਬੱਸ ਹਾਂ ਜਾਂ ਨਾ ਕਹੀਂ।
- ਮਲਿਕਾ : ਹੁਣ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੀ ਹੋਇਆ?
- ਪਾਰੋ : ਮੈਂ ਸਿਰਫ਼ ਬਾਨੋ ਨੂੰ ਪੁੱਛ ਰਹੀ ਸਾਂ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਦੋਸਤ ਹੁਣ ਇਸ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਜਾਨਣ ਦਾ ਹੱਕ ਐ।
- ਬਾਨੋ : ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ।
- ਪਾਰੋ : ਤੂੰ ਨਾ ਦੱਸ, ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ, ਉਹ ਏਥੇ ਹੀ ਨੇ। ਮੈਨੂੰ ਇਸਦਾ ਪੱਕਾ ਯਕੀਨ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤੂੰ ਏਨੇ ਮੂੰਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬਣਾਉਣੇ।
- ਮਲਿਕਾ : ਕੀ ਮੈਂ ਪੁੱਛ ਸਕਦੀ ਆਂ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਕੀ ਫ਼ਰਕ ਪੈਂਦਾ ਕਿ ਉਸਦੇ ਦੋਸਤ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਹਨ ਕਿ ਨਹੀਂ।
- ਪਾਰੋ : ਸਿਰਫ਼ ਏਨਾ ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਏਥੇ ਹਨ ਤਾਂ ਮੈਂ ਅਗਲਾ ਲਫਜ਼ ਮੂੰਹੋਂ ਨਹੀਂ ਕੱਢਾਂਗੀ। ਕਿਸੇ ਤੀਸਰੀ ਧਿਰ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿਚ ਭਾਵੇਂ ਉਸਦੀ ਹੋਂਦ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਮੈਂ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ।
- ਬਾਨੋ : ਮੇਰੇ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਨਾਲ ਇਹ ਕੋਈ ਚੰਗਾ ਸਲੂਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।
- ਮਲਿਕਾ : ਪਾਰੋ ਤੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਪਾਗਲ ਹੋ ਗਈ ਐਂ। ਤੂੰ ਏਨੀ ਮੂਰਖ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਏਂ ਕਿ ਤੂੰ ਇਹ ਸੋਚੋ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਏਸੇ ਲਈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਕੱਲੇ ਆਂ-ਤਾਂ ਏਥੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਕੀ ਤੂੰ ਸਾਨੂੰ ਏਨੀਆਂ ਬੇਰਿੰਗ ਤੇ ਬਦਸੂਰਤ ਸਮਝਦੀ ਏਂ ਕਿ ਪੁਲਾੜ ਵਿਚ ਟੋਂਗ ਲੈਂਦੀਆਂ ਫਿਰਦੀਆਂ ਲੱਖਾਂ ਕਰੋੜਾਂ ਕਲਪਿਤ ਜਾਂ ਅਸਲੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਵੀ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਸਮਾਂ ਗੁਜ਼ਾਰਨ ਦਾ ਮਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਉਠਾਏਗੀ? ਇਸਦੇ ਉਲਟ, ਅੜੀਏ, ਮੇਰਾ ਘਰ ਤਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਰਹਿੰਦਾ। ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਵਿਚ ਇਕ ਥਾਂ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਇਕੱਲਤਾ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਕਦੀ ਵੀ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜੀ ਆਇਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਏਗਾ। ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਮਦ ਨਾਲ ਬੜੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹੁੰਦੀ ਐ।
- ਬਾਨੋ : ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਮਲਿਕਾ।
- ਪਾਰੋ : ਮਲਿਕਾ ਤੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦੀ ਏਂ ਕਿ ਇਸ ਪਲ ਸਾਰੀ ਕਾਇਨਾਤ ਸਾਨੂੰ ਸੁਣ ਰਹੀ ਐ ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਲਫਜ਼ ਅਸੀਂ ਬੋਲਦੇ ਆਂ ਉਹ ਦੂਰ ਦਿਆਂ ਸਿਤਾਰਿਆਂ ਵਿਚ ਗੂੰਜਦਾ

- ਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਪਖੰਡ ਹੋਵੇਗਾ।
- ਪਾਰੋ : ਫਿਰ ਤੂੰ ਸਭਨਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੇਰੀ ਬੇਇਜ਼ਤੀ ਕਿਉਂ ਕਰਦੀ
 ਏ? ਮੈਂ ਕਮੀਨੀ ਨਹੀਂ, ਸੰਗਾਊ ਹਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਖੁੰਡ
 ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਡਰ ਲਗਦਾ ਏ।
 ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਏਨੀ ਹੀ ਬੁਰੀ ਤੇ
 ਮੁਰਖ ਸਮਝਦੀ ਏਂ ਤਾਂ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਹੀ ਕਿਉਂ?
- ਮਲਿਕਾ : ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦੱਸਦੀ ਆਂ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦੱਸਦੀ ਆਂ ਕਿਉਂ, ਮੈਂ ਜਦੋਂ
 ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਵੰਡਦੀ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਤੈਨੂੰ
 ਦਿੰਦੀ ਆਂ। ਭਾਵੇਂ ਤੂੰ ਕਿੰਨੀ ਝਗੜਾਲੂ ਏਂ ਤਾਂ ਵੀ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ
 ਜ਼ਰੂਰ ਬੁਲਾਉਂਦੀ ਆਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਆਉਂਦੀ ਏਂ ਹਮੇਸ਼ਾ
 ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਹੁੰਦਾ ਏ- ਮੇਰਾ ਭਾਵ ਡਿੱਕੀ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਏ-
 ਮੇਰਾ ਮਤਲਬ ਕੋਈ ਕੁੜੀ ਜਿਸਦੀ ਸ਼ਕਲ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਭੈਣਾਂ
 ਵਾਂਗ ਮਿਲਦੀ ਏ-ਸਿਰਫ ਉਹ ਤੇਰੇ ਨਾਲੋਂ ਜਵਾਨ ਤੇ ਸੁਹਣੀ
 ਏ ਤੇ ਉਹ ਬੜੀ ਬੀਬੀ ਬਣ ਕੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਬੈਠ ਜਾਂਦੀ ਏ।
 ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਦੇਖ ਕੇ ਕੁਲਾ ਕੁਲਾ ਮੁਸਕਰਾਉਂਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਏ
 ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਤੂੰ ਮੂੰਹੋਂ ਨਹੀਂ ਬੋਲਦੀ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਕੇਕ
 ਦਾ ਵੱਡਾ ਟੁਕੜਾ ਦਿੰਦੀ ਆਂ ਜਿਹੜਾ ਤੂੰ ਡਕਾਰ ਜਾਨੀ
 ਏ। ਉਸ ਕੁੜੀ ਕਰਕੇ ਹੀ ਤੂੰ ਅੱਜ ਏਥੇ ਐਂ। ਅਤੇ ਇਸ
 ਨਾਜ਼ਕ ਮੌਕੇ ਤੇ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਉਸਦੀ ਰਾਏ ਲੈ ਕੇ ਦੇਣ ਲਈ
 ਕਹਿ ਰਹੀ ਹਾਂ, ਤੇਰੀ ਨਹੀਂ, ਤੇਰੀ ਰਾਏ ਦੀ ਮੇਰੇ ਲਈ ਕੋਈ
 ਅਹਿਮੀਅਤ ਨਹੀਂ
- ਪਾਰੋ : ਮੈਂ ਜਾ ਰਹੀ ਆਂ।
- ਮਲਿਕਾ : ਡਲੀਮਾਟਸ ਹੋ ਕੇ ਬੈਠ ਜਾ, ਮੈਂ ਅਜੇ ਉਹਨੂੰ ਜਾਣ ਨਹੀਂ
 ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ।
- ਪਾਰੋ : (ਪੌੜੀਆਂ ਵੱਲ ਜਾਂਦੀ ਹੋਈ) ਨਹੀਂ, ਬਹੁਤ ਹੋ ਗਈ ਏ ਮੇਰੇ
 ਨਾਲ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਨਾਲ ਲਿਜਾ ਰਹੀ ਆਂ।
 (ਈਸ਼ਾ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦੀ ਏ)
- ਈਸ਼ਾ : ਮਲਿਕਾ, ਤੇਜੋ ਆ ਗਈ
- ਮਲਿਕਾ : ਹੱਥ ਦਾ ਸੁਕਰ ਐ
- ਬਾਨੋ : ਅਸੀਂ ਬਚ ਗਈਆਂ।
 (ਤੇਜੋ, ਸ਼ਾਨ ਨਾਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਵੇਸ਼ ਭੂਸ਼ਾ ਸ਼ਾਹੀ ਤੇ
 ਧਾਰਮਿਕ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਜਿਹੇ ਹੈ)
- ਤੇਜੋ : ਮੇਰੀਓ ਪਿਆਰੀਓ ਸਹੇਲੀਓ, ਅੱਜ ਫੇਰ ਮੈਂ ਪੰਡਿਤ ਜਵਾਹਰ
 ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਉਡੀਕ ਕੀਤੀ ਪਰ ਉਹ ਬਾਹਰ
 ਨਹੀਂ ਆਏ।

- ਮਲਿਕਾ : ਤੈਨੂੰ ਅਜੇ ਹੋਰ ਬੜੇ ਸਾਲ ਉਡੀਕ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ 1965 ਵਿਚ ਪੰਡਿਤ ਨਹਿਰੂ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਦੇਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ
- ਤੇਜੋ : ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਵਕਤ ਹੈ।
- ਮਲਿਕਾ : ਕੋਈ ਹੋਰ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਵਕਤ ਦੀ ਫਜ਼ੂਲ ਖਰਚੀ ਬੜੀ ਬਚਗਾਨੀ ਲੱਗਣੀ ਸੀ। ਪਰ ਤੇਰੇ ਵਰਗੀ ਸੂਝ ਬੂਝ ਵਾਲੀ ਔਰਤ ਬਾਰੇ ਇਹ ਗੱਲ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੀ। ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਲਾਜ਼ਮੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਤੂੰ ਕਿਉਂ ਇਕ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈਂ ਜਿਸਨੂੰ ਜਿਉਂਦੇ ਜੀ ਕਿਸੇ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ। ਫਿਲਹਾਲ ਸਾਡਾ ਇਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਸਲਾ ਹੱਲ ਕਰ। ਮੰਨ ਲਓ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਹਤਿਆਰੇ ਇਸ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਆ ਜਾਣ। ਤੇ ਮੰਨ ਲਓ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕੀ ਤੈਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਹੋਵੇਗਾ?
- ਤੇਜੋ : ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ?
- ਮਲਿਕਾ : ਬਿਲਕੁਲ ਮੇਰੇ ਵਾਲਾ ਨੁਕਤਾ
- ਬਾਨੋ : ਪਰ ਪਾਰੋ ਏਨੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਤਿਆਰੇ।
- ਤੇਜੋ : ਜਿੰਨਾ ਨਹਾਕੇ ਓਨਾ ਪੁੰਨ। ਜਿੰਨੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਣਗੇ ਓਨੇ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਆਪਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਵਾਂਗੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਫਿਰ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਨਿੱਜੀ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ, ਗੈਰਸ਼ਖ਼ਸੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਏਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਢੋਜੀ ਰੰਗਤ ਲੈ ਲਵੇਗਾ। ਇਹ ਲੜਾਈ ਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਦੁਸ਼ਮਣ ਇਕ ਥਾਂ ਇਕੱਠੇ ਕਰ ਲਵੋ-ਤੇ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਮਾਰ ਦਿਓ। ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੱਲੇ ਕੱਲੇ ਨੂੰ ਘਰ ਘਰ ਜਾਂ ਦਫ਼ਤਰ ਦਫ਼ਤਰ ਲੱਭਣਾ ਪਿਆ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਥੱਕ ਜਾਓਗੇ। ਅੱਜ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕੱਲ੍ਹ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਅੱਪਵਾਟੇ ਹੀ ਛੱਡ ਦਿਓਗੇ। ਮੇਰਾ ਯਕੀਨ ਹੈ ਮਲਿਕਾ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਬਹੁਤ ਵਿਹਾਰਕ ਹੈ। ਮੈਂ ਹੈਰਾਨ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੀ ਇਸ ਦਾ ਖ਼ਿਆਲ ਕਿਉਂ ਨਾ ਆਇਆ?
- ਬਾਨੋ : ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸੋਚਦੀਆਂ ਓ ਕਿ ਇਹ ਕਰਨਾ ਠੀਕ ਹੈ ਤਾਂ.....
- ਤੇਜੋ : ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਠੀਕ ਐ।
- ਪਾਰੋ : ਅਸੀਂ ਹਤਿਆਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲੜਨ ਦਾ ਵੀ ਪੂਰਾ ਮੌਕਾ ਦਿਆਂਗੇ, ਮੈਂ ਤਾਂ ਏਹੀ ਸਮਝਦੀ ਹਾਂ। ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਖ਼ਿਆਲ ਐ?

- ਮਲਿਕਾ : ਮੁਕੱਦਮਾ ?
 ਤੇਜੋ : ਕੀਨਨ। ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਮਾਰ ਸਕਦੇ। ਇਹ ਤਾਂ ਬੜੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਜਿਹੀ ਗੱਲ ਐ। ਕਿਸੇ ਸ਼ਖ਼ਸ ਕੋਲੋਂ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਢੁਕਵੀਂ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ, ਆਜ਼ਾਦੀ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ ਖੋਹੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।
- ਮਲਿਕਾ : ਪਰ ਉਹ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਤਾਂ ਖੋਹ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।
 ਤੇਜੋ : ਇਹ ਕੋਈ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ। ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਲੱਗਾ। ਜਿਸ ਤੋਂ ਦੋਸ਼ ਲੱਗਾ ਹੋਵੇ ਉਸ ਆਦਮੀ, ਔਰਤ ਜਾਂ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜੱਜਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੀ ਸਫ਼ਾਈ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਏਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪਸ਼ੂਆਂ ਪੰਛੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਾਦ ਹੋਵੇਗਾ ਜਲਪਰਲੋਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਨੂਹ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਪ੍ਰਾਣੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਬੋਲਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ। ਹਜ਼ਰਤ ਨੂਹ ਥਥਲਾ ਗਏ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੀ ਹੈ ਫਿਰ ਕੀ ਹੋਇਆ।
- ਮਲਿਕਾ : ਪਰ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰਾ ਵੀ ਸ਼ੱਕ ਪੈ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਮੇਰੇ ਹੱਥੋਂ ਨਿਕਲ ਜਾਣਗੇ।
 ਤੇਜੋ : ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਇਕ ਸਿੱਧਾ ਜਿਹਾ ਤਰੀਕਾ ਹੁੰਦਾ ਐ। ਤੁਸੀਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਬੁਲਾਉਂਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੋ ਤਾਂ ਇਹ ਬੁਲਾਉਣ ਦਾ ਅਮਲ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਉਹ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਹੋਣ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਇਕ ਮੁਖ਼ਤਾਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੁਖ਼ਤਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲੜ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇਨ ਐਬਸੈਂਸੀਆ ਯਾਨੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿਚ। ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇਨ ਕੌਂਟ੍ਰੋਲੀਓ। ਯਾਨੀ ਹੁਕਮ-ਅਦੂਲੀ ਦੀ ਵਜ਼ਹ ਕਰਕੇ।
- ਮਲਿਕਾ : ਪਰ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਮੁਖ਼ਤਾਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੀ ਤੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਸਿਰਫ਼ ਦਸ ਮਿੰਟ ਨੇ।
 ਗਾਨੋ : ਜਲਦੀ ਕਰੋ, ਪਾਰੋ ਜਲਦੀ ਕਰੋ।
 ਤੇਜੋ : ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਹੰਗਾਮੀ ਸੂਰਤ ਵਿਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਰਾਹਗੁਜ਼ਰ ਨੂੰ ਵਕੀਲ ਸਫ਼ਾਈ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਈਸ਼ਾ ਨੂੰ ਕਹੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਹ ਜਾਂਦੇ ਨੂੰ ਲੈ ਆਵੇ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ।
- ਮਲਿਕਾ : ਗੁੰਗਾ-ਬੋਲਾ ?

- ਤੇਜੋ : ਖੈਰ, ਇਹ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਮੋਟੀ ਛਾਨਣੀ ਲਾਉਣ ਵਰਗੀ ਗੱਲ ਐ। ਇਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਤਾਂ ਫਿਰ ਅਪੀਲ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਐ
- ਮਲਿਕਾ : (ਪੁਕਾਰਦੀ ਹੈ) ਈਸ਼ਾ! ਪੁਲੀਸ ਸਾਰਜੈਂਟ ਬਾਰੇ ਕੀ ਖਿਆਲ ਐ ?
- ਤੇਜੋ : ਉਹ ਨਹੀਂ ਚਲੇਗਾ। ਉਸ ਨੇ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਪੱਖ ਲੈਣ ਦੀ ਸਹੁੰ ਖਾਧੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
(ਈਸ਼ਾ ਆਉਂਦੀ ਹੈ) ਹਾਂ ਮਲਿਕਾ ਸਾਹਿਬਾ।
- ਮਲਿਕਾ : ਬਾਹਰ ਕੌਣ ਐ,
- ਈਸ਼ਾ : ਸਾਡੇ ਸਾਰੇ ਦੋਸਤ, ਮਲਿਕਾ, ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ ਐ ਤੇ....
- ਮਲਿਕਾ : ਰੱਦੀ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਭੇਜ
- ਪਾਰੋ : ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਆਲ ਵਿਚ ਕੀ ਇਹ ਜਾਇਜ਼ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਇਕ ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ ਬੰਦਾ ਕਰੋੜਪਤੀਆਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰੇ ?
- ਤੇਜੋ : ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਚੋਣ। ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਓਹੀ ਕਰਦੇ ਨੇ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ ਹੁੰਦੇ ਨੇ। ਕਾਤਲਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਉਹ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕੀੜੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਾਰ ਸਕਦਾ। ਬਲਾਤਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਬਹਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸਭਾ ਦਾ ਕੋਈ ਮੈਂਬਰ ਕਰਦਾ ਐ। ਤਜਰਬੇ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਰੀ ਹੋਣ ਦਾ ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗਾ ਤਰੀਕਾ ਹੈ।
- ਮਲਿਕਾ : ਪਰ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੋਵੇਗਾ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ।
- ਤੇਜੋ : ਇਨਸਾਫ਼ ਤਾਂ ਇਨਸਾਫ਼ ਹੈ, ਮਲਿਕਾ।
(ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ ਹੇਠਾਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਸਦੇ ਪਿੱਛੇ ਹੋਰ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਹੋਰ ਲੋਕ ਹਨ)
- ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਆਦਾਬ ਮਲਿਕਾ, ਨਮਸਕਾਰ ਦੇਵੀਓ। ਮੇਰਾ ਦਿਲੀ ਸਤਿਕਾਰ ਕਬੂਲ ਕਰੋ।
- ਮਲਿਕਾ : ਈਸ਼ਾ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਏ ?
- ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਉਸਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਕਿਹਾ ਏ
- ਮਲਿਕਾ : ਤੈਨੂੰ.... ਮਾਫ਼ ਕਰਨਾ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੁਖਤਾਰ, ਵਕੀਲ ਸਫ਼ਾਈ ਮੁਕੱਰਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਏ।
- ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਡਿਅੰਕਰ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਤਹਿ ਦਿਲੋਂ ਸ਼ੁਕਰ ਗੁਜ਼ਾਰ ਹਾਂ।
- ਮਲਿਕਾ : ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਓ ਕਿ ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਉਤੇ ਕਿੰਨਾ ਕੁਝ ਮੁਨੱਸਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ?

ਤੇਜੋ : ਤੁਸੀਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਯਾਨੀ ਮੁਦਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਏਨੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ
 ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲੜ ਸਕੇ।
 ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਦੇ ਥੱਲੇ ਤੱਕ ਜਾਣਦਾ। ਮੈਂ
 ਰੋਜ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਕਰਕਟ ਨੂੰ ਫੋਲਦਾ।
 ਪਾਰ : ਓਥੋਂ ਤੈਨੂੰ.... ਨਹੀਂ ਸੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੀ ਮਿਲਦਾ ?
 ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਰਕੇ ਫੁੱਲ।
 ਥਾਨੋ : ਇਹ ਸੱਚੀ ਗੱਲ ਹੈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਕਿ ਅਮੀਰ
 ਆਦਮੀ ਫੁੱਲਾਂ ਵਿਚ ਘਿਰੇ ਰਹਿੰਦੇ ਨੇ।
 ਪਾਰ : ਵਾਹ! ਕਿੰਨੀ ਖੂਬਸੂਰਤ ਥਾਤ ਐ!
 ਮਲਿਕਾ : ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਰਫ਼ਦਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ
 ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ?
 ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਨਹੀਂ ਮਲਿਕਾ ਨਹੀਂ।
 ਮਲਿਕਾ : ਅਸੀਂ ਬਿਲਕੁਲ ਨਿਰਪੱਖ ਵਕੀਲ ਸਫ਼ਾਈ ਚਾਹੁੰਦੇ ਆ।
 ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਇਸ ਵਿਚ ਕੀ ਸ਼ੱਕ ਹੈ, ਮਲਿਕਾ! ਮੈਨੂੰ ਇਕ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ
 ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿਓ
 ਮਲਿਕਾ : ਤੂੰ ਸਦਾਰਤ ਕਰੋਗੀ ਪਾਰੋ ?
 ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਕੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਵਕੀਲ ਦੇ ਤੌਰ
 ਤੇ ਬੋਲਣ ਦੀ ਥਾਂ ਮੁਦਾਲੇ ਯਾਨੀ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਹੀ ਬੋਲਾਂ।
 SIKH ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮੰਨਣਯੋਗ ਹੋ ਜਾਏਗਾ। ਮੈਂ ਵੀ
 ਇਸ ਵਿਚ ਹੋਰ ਖੁੱਭ ਜਾਵਾਂਗਾ।
 ਤੇਜੋ : ਕਮਾਲ ਦਾ ਖਿਆਲ ਐ। ਤਜਵੀਜ਼ ਮਨਜ਼ੂਰ।
 ਮਲਿਕਾ : ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤਾ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵੀ ਨਾ ਕਰੀ, ਸਮਝੋ ?
 ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਨਿਰਪੱਖ ਰਹਾਂਗਾ, ਮਲਿਕਾ, ਨਿਰਪੱਖ।
 ਤੇਜੋ : ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਕੇਸ ਤਿਆਰ ਕਰ ਲਿਆ ?
 ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਮੈਂ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਅਮੀਰ ਆਂ ?
 ਤੇਜੋ : ਲੱਖਾਂਪਤੀ, ਕਰੋੜਾਂਪਤੀ
 ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਇਹ ਏਨਾ ਪੈਸਾ ਮੈਨੂੰ ਕਿੱਥੋਂ ਮਿਲਿਆ ? ਚੋਰੀ ? ਕਤਲ ?
 ਗਬਨ ?
 ਮਲਿਕਾ : ਬਹੁਤੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਗਬਨ।
 ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਮੇਰੀ ਪਤਨੀ ਹੈ ? ਰਖੇਲ ਹੈ ?
 ਮਲਿਕਾ : ਸਭ ਕੁਛ ਹੈ।
 ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਠੀਕ ਹੈ, ਮੈਂ ਤਿਆਰ ਹਾਂ।
 ਥਾਨੋ : ਚਾਹ ਪੀਓਗੇ ?
 ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਠੀਕ ਰਹੇਗੀ ?
 ਪਾਰ : ਹਾਂ। ਆਵਾਜ਼ ਲਈ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਹੁੰਦੀ ਏ।

- ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਠੀਕ ਹੈ, ਚਾਹ ਪੀਆਂਗਾ
 ਤੇਜੋ : (ਰੱਦੀ ਵਾਲੇ ਦੇ ਨਾਲ ਆਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ) ਆਓ ਆਓ, ਸਾਰੇ ਬੈਠ ਜਾਓ। ਇਹ ਲੋਕ ਅਦਾਲਤ ਹੈ। (ਉਹ ਸਭ ਪੌੜੀਆਂ ਉਤੇ ਤੇ ਹੋਰ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਥਾਂ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਬੈਠ ਜਾਂਦੇ ਹਨ) ਆਪਣੀ ਘੰਟੀ ਮੈਨੂੰ ਦੇ ਦੇ ਮਲਿਕਾ।
- ਮਲਿਕਾ : ਪਰ ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਘੰਟੀ ਮਾਰ ਕੇ ਈਸ਼ਾ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪਈ ?
- ਤੇਜੋ : ਈਸ਼ਾ ਏਥੇ ਬੈਠੇਗੀ, ਮੇਰੇ ਲਾਗੇ। ਜੇ ਤੂੰ ਉਹਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣਾ ਹੋਇਆ ਉਹ ਆਪੇ ਹੀ ਘੰਟੀ ਮਾਰ ਲਏਗੀ ਆਪਣੇ ਲਈ। (ਸਾਰਜੈਂਟ ਤੇ ਸਿਪਾਹੀ ਨੂੰ) ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਕਟਹਿਰੇ ਵਿਚ ਲੈ ਕੇ ਆਓ (ਅਫਸਰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਕਟਹਿਰੇ ਤੱਕ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦੇ ਨੇ ਜੋ ਕਿ ਇਕ ਬੁਲਾ-ਕੁਰਸੀ ਤੇ ਡੱਬੇ ਦਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਡੱਬੇ ਉਤੇ “ਕੱਚ ਦਾ ਸਾਮਾਨ” ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਰੱਦੀਵਾਲਾ ਡੱਬੇ ਉਪਰ ਖੜਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਪਾਠੇ ਘੰਟੀ ਮਾਰਦੀ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।) ਵਕੀਲੇ-ਸਫ਼ਾਈ ਤੁਸੀਂ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕੋ
- ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਮੈਂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਹਾਜ਼ਰ ਨਾਜ਼ਰ ਜਾਣ ਕੇ ਸਹੁੰ ਖਾਂਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਜੋ ਕਹਾਂਗਾ ਸੱਚ ਕਹਾਂਗਾ ਤੇ ਸੱਚ ਦੇ ਸਿਵਾਏ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਹਾਂਗਾ।
- ਤੇਜੋ : ਬਕਵਾਸ ਬੰਦ। ਤੂੰ ਕੋਈ ਗਵਾਹ ਬੋਲੀ ਹੈਂ। ਤੂੰ ਵਕੀਲ ਸਫ਼ਾਈ ਹੈ ਤੇਰਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਖੂਠ ਬੋਲਣਾ, ਅਸਲੀਅਤ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣਾ, ਤੋੜਨਾ, ਮਰੋੜਨਾ ਤੇ ਹਰ ਇਕ 'ਤੇ ਤੁਹਮਤ ਲਾਉਣੀ।
- ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਠੀਕ ਐ। ਮੈਂ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਖੂਠ ਬੋਲਾਂਗਾ, ਅਸਲੀਅਤ ਨੂੰ ਛੁਪਾਵਾਂਗਾ, ਤੋੜਾਂ ਮਰੋੜਾਂਗਾ ਤੇ ਹਰ ਇਕ ਤੇ ਤੁਹਮਤ ਲਾਵਾਂਗਾ। (ਪਾਰੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਘੰਟੀ ਮਾਰਦੀ ਹੈ)
- ਤੇਜੋ : ਚੁੱਪ, ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੋ।
- ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਜੀ ਹਜ਼ੂਰ, ਇਸ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ...
- ਮਲਿਕਾ : ਖੁਸ਼ਾਮਦ ਕਰਨ ਦਾ ਤੈਨੂੰ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਏਨਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ। ਸਫ਼ਾਈ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਜਿਰ੍ਹਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।
- ਮਲਿਕਾ : ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ, ਤੁਹਾਡੇ ਉਤੇ ਕੀ ਇਲਜ਼ਾਮ ਹੈ ?
- ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਇਲਜ਼ਾਮ ? ਮੇਰੇ ਤਾਂ ਮਾਥ ਖ਼ਿਆਲ ਵਿਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦਾ। ਮੇਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਕਿਤਾਬ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਮੇਰੀਆ

- ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਜਾਣਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਬੰਨ੍ਹ ਹਾਂ। ਕਲਾ ਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸਰਪ੍ਰਸਤ। ਮੇਰਾ ਦਾਮਨ ਬੇਦਾਗ਼ ਹੈ।
- ਮਲਿਕਾ : ਕਿੰਨਾ ਕਰੂਰ ਝੂਠ । ਏਦੀ ਸ਼ਕਲ ਦੇਖੋ।
 ਪਾਰੋ : ਤੂੰ ਉਸ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਨਾ ਕਰ। ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਹੀ ਝੂਠ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।
- ਮਲਿਕਾ : ਚੁੱਪ ਕਰ ਪਾਰੋ, ਤੈਨੂੰ ਗੱਲ ਦੀ ਸਮਝ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ।
 (ਰੱਦੀ ਵਾਲੇ ਨੂੰ) ਤੁਹਾਡੇ ਸਿਰ ਦੌਲਤ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਹੈ
- ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਦੌਲਤ ਦੀ ਪੂਜਾ? ਮੈਂ?
 ਤੇਜੋ : ਤੁਸੀਂ ਦੋਸ਼ ਮੰਨਦੇ ਹੋ ਜਾਂ ਨਹੀਂ?
 ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਯੂਅਰ ਐਨਰ, ਕਿਉਂ....
 ਤੇਜੋ : ਹਾਂ ਜਾਂ ਨਹੀਂ?
 ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਹਾਂ ਜਾਂ ਨਹੀਂ? ਨਹੀਂ। ਮੈਂ ਦੌਲਤ ਦੀ ਪੂਜਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਨਹੀਂ ਹਰਗਿਜ਼ ਨਹੀਂ। ਬਲਕਿ ਦੌਲਤ ਮੇਰੀ ਪੂਜਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਆਰਾਧਨਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਮੇਰਾ ਪਿੱਛਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੀ। ਇਹ ਲਾਅਨਤੀ ਮੈਨੂੰ ਬੜਾ ਤੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਏਹੀ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹਾਂ।
- ਤੇਜੋ : ਜ਼ਹਾ ਜ਼ਬਾਨ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਗੱਲ ਕਰੋ।
 ਮਲਿਕਾ : ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਦੱਸੋ ਦੌਲਤ ਤੁਸੀਂ 'ਕੱਠੀ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ?'
 ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਜਦੋਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਦੌਲਤ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆਈ, ਮੈਂ ਅਜੇ ਮੁੰਡਾ ਜਿਹਾ ਹੀ ਸਾਂ। ਇਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਘੁੰਗਰਾਲੇ ਵਾਲਾਂ ਵਾਲਾ ਬੱਚਾ, ਆਪਣੇ ਘਰ ਦਿਆਂ ਦਾ ਲਾਡਲਾ। ਇਹ ਅਚਾਨਕ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆਈ ਇਕ ਸ਼ਨੇ ਦੀ ਇੱਟ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜਿਹੜੀ ਮੈਂ ਪੇਡਦਾ ਪੇਡਦਾ ਭੋਲੇ ਭਾ ਇਕ ਕੂੜਾਦਾਨ ਵਿਚੋਂ ਚੁੱਕ ਲਿਆਇਆ। ਮੈਂ ਡਰ ਗਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਕਲਪਨਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਉਂ। ਮੈਂ ਫਟਾ ਫਟ ਇਸ ਤੋਂ ਖਹਿੜਾ ਛੁਡਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਮੈਂ ਜੱਦੀ ਬਰਾਨੀ ਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਥੱਲੇ ਇਸਨੂੰ ਦੱਬ ਦਿੱਤਾ। ਪਰ ਮੇਰਾ ਤ੍ਰਾਹ ਕੱਢਣ ਲਈ ਉਹ ਭੈੜੀ ਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸੋ ਗੁਣਾ ਮਹਿੰਗੇ ਮੁੱਲ ਤੇ ਵਿਕ ਗਈ। ਇੱਟ ਫਿਰ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਰਹਿ ਗਈ। ਉਸ ਦੌਲਤ ਤੋਂ ਖਹਿੜਾ ਛੁਡਾਉਣ ਦੀ ਸਿਰਤੋੜ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਮੈਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਖਰੀਦਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਡਿਸਟਿਲਰੀ, ਤੇਲ ਦੀ ਗੀਫਾਇਨਰੀ, ਬੰਦੂਕਾਂ ਦੀ ਫੈਕਟਰੀ, ਹੁਣ ਮੈਂ ਫਸ ਗਿਆ ਹਾਂ- ਇਹ ਮੇਰੀ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਹੈ- ਪਰ ਹੁਣ ਮੈਂ ਰੱਬ ਦਾ ਭਾਣਾ ਮੰਨ ਲਿਆ

- ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਹਮਦਰਦੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ - ਤੁਹਾਡੇ ਤਰਸ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਮੈਂ ਸਿਰਫ਼ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਸਾਂਝੇ ਮਨੁੱਖੀ ਮੇਲ ਮਿਲਾਪ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹਾਂ.... (ਰੋਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ)
- ਮਲਿਕਾ : ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਇਤਰਾਜ਼ ਹੈ। ਇਹ ਕਮੀਨਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਜਜ਼ਬਿਆਂ ਨਾਲ ਖੇਡਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।
- ਤੇਜੋ : ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕੋਈ ਜਜ਼ਬਾਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ।
- ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਹਰ ਕੋਈ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਗਰੀਬ ਆਪਣੀ ਗਰੀਬੀ ਲਈ ਆਪ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪ ਹੀ ਭੁਗਤਣੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਮੀਰ ਵੀ ਆਪਣੀ ਅਮੀਰੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਆਪ ਹੀ ਭੁਗਤਦੇ ਹਨ।
- ਮਲਿਕਾ : ਆਪਣੇ ਹੁੰਝੂ ਪੁੰਝੇ। ਤੁਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਧੋਖਾ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਫਰਮਾਇਆ, ਆਪਣੀ ਦੋਲਤ ਹੱਥੋਂ ਏਨੇ ਹੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਓ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਹੱਥੋਂ ਇਕ ਵੀ ਧੋਲਾ ਛੱਡਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ?
- ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਮੈਂ ?
- ਫੇਰੀ ਵਾਲਾ : ਤੁਸੀਂ ਹੱਥੋਂ ਮੋਈ ਮੱਖੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੇ।
- ਮਦਾਰੀ : ਤੁਸੀਂ ਗੁੰਗੇ ਬੋਲੇ ਨੂੰ ਵੀ ਇਕ ਪੈਸਾ ਦੇਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ।
- ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਮੈਂ ਪੈਸਾ ਦੇਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ? ਕਿੱਡੀ ਵੱਡੀ ਤੁਹਮਤ। ਕਿੰਨੀ ਵੱਡਾ ਅਨਿਆ। ਇਸ ਸਤਿਕਾਰ ਯੋਗ, ਉੱਚੀ ਸ਼ਾਨ ਵਾਲੀ ਮਹਾਨ ਅਦਾਲਤ ਸਾਹਮਣੇ ਮੈਨੂੰ ਕਹੋ ਜਾਣ ਕਾਲੇ ਕਿਹੋ ਜਿਹੇ ਲਫ਼ਜ਼! ਮੈਂ ਪੈਸਾ ਛੱਡਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ? ਮੈਂ ਤਾਂ ਪੈਸਾ ਖਰਚਣ ਤੇ ਆਪਣਾ ਪੁਰਾ ਸਮਾਂ ਖਰਚ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਜੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਨਸਵਾਰੀ ਬੂਟ ਹੋਣ, ਮੈਂ ਨਾਲੇ ਖਰੀਦਣ ਤੁਰ ਪੈਂਦਾ। ਜੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲ ਹੋਵੇ ਮੈਂ ਕਾਰ ਲੈਣ ਤੁਰ ਪੈਂਦਾ। ਜੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਇਕ ਪਤਨੀ ਹੋਵੇ ਮੈਂ.....
- ਤੇਜੋ : (ਘੰਟੀ ਵਜਾਉਂਦੀ ਹੈ) ਔਰਡਰ, ਔਰਡਰ
- ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਮੈਂ ਇਕ ਫੁੱਲਾਂ ਦਾ ਗੁਲਦਸਤਾ ਲੈਣ ਲਈ ਜਾਵਾ ਨੂੰ ਜਹਾਜ਼ ਭੇਜਿਆ। ਮੈਂ ਖਜੂਰਾਂ ਦੀ ਇਕ ਟੋਕਰੀ ਲੈਣ ਲਈ ਮਿਸਰ ਨੂੰ ਸਟੀਮਰ ਭੇਜਿਆ। ਆਈਸਕਰੀਮ ਦਾ ਇਕ ਕੋਠ ਖਰੀਦਣ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਨਿਊਯੋਰਕ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਭੇਜਿਆ। ਮੈਂ ਕੁਝ ਵੀ ਕਰੀ ਜਾਵਾਂ, ਦੋਲਤ ਮੇਰਾ ਖਹਿੜਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੀ।
- ਪਾਰੋ : ਇਹ ਠੀਕ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਏ।

- ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਆਹ! ਦੇਖਿਆ? ਆਖਰਕਾਰ ਏਥੇ ਕੋਈ ਹੈ, ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਸਮਝਦਾ
 ਏ। ਕੋਈ ਹੈ, ਜੋ ਸਿਰਫ਼ ਖੂਬਸੂਰਤ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੋ ਬੇਮਿਸਾਲ ਤੌਰ
 ਤੇ ਕੌਮਲ-ਦਿਲ ਤੇ ਅਕਲਮੰਦ ਵੀ ਹੈ।
- ਮਲਿਕਾ : ਮੈਨੂੰ ਇਤਰਾਜ਼ ਹੈ।
 ਤੇਜੋ : ਇਤਰਾਜ਼ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ।
 ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਫੁੱਲ ਭੇਜਣੇ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ, ਮਿੱਸ-ਮੈਂ ਬਰੀ ਹੋ
 ਗਿਆ ਹਾਂ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਹੜੇ ਫੁੱਲ ਪਸੰਦ ਨੇ?
- ਪਾਰੋ : ਗੁਲਾਬ।
 ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਪੰਜਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਰ ਸਵੇਰ
 ਗੁਲਾਬ ਦੇ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਭਰੀ ਟੋਕਰੀ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਰੇਗੀ। ਪੈਸੇ
 ਦੀ ਮੇਰੇ ਲਈ ਕੋਈ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।
- ਪਾਰੋ : ਤੇ ਰਜਨੀਗੰਧਾ।
 ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਮੈਂ ਇਹ ਨਾਂ ਨੋਟ ਕਰ ਲਵਾਂਗਾ (ਆਪਣੇ ਬਹੁਤ ਸਰੋਦੀ
 ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿਚ) ਦੇਵੀਓ ਤੇ ਸੱਜਣੇ, ਇਹ ਮੁਹਤਰਮਾ ਬਹੁਤ
 ਸੁਝ ਬੁਝ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਮੁਰਖ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਨੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇਖੀ
 ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਜਾਣਦੀ ਹੈ ਕੀ ਕੀ ਹੈ। ਜੇ ਮੈਂ ਗੁੰਗੇ ਬੋਲੇ ਨੂੰ ਇਕ
 ਰੁਪਿਆ ਦੇ ਦਿਆਂ, ਵੀਹ ਰੁਪਏ ਦੇ ਦਿਆਂ, ਵੀਹ ਲੱਖ ਰੁਪਏ
 ਦੇ ਦਿਆਂ ਮੇਰੇ ਚਾਲੀ ਜਰਬੇ ਹਜ਼ਾਰ ਚਾਲੀ ਹਜ਼ਾਰ ਲੱਖ
 ਰੁਪਿਆਂ ਦੀ ਦੌਲਤ ਨੂੰ ਇਕ ਚਿੱਥ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪਏਗਾ, ਜਿਸ
 ਦੌਲਤ ਤੋਂ ਮੈਂ ਏਨਾ ਪੀੜਿਤ ਹਾਂ। ਠੀਕ ਹੈ ਨਾ ਮੁਹਤਰਮਾ?
- ਪਾਰੋ : ਠੀਕ।
 ਤੇਜੋ : ਕਾਰਵਾਈ ਅੱਗੇ ਤੌਰੇ
 ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਸਟਾਕ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਲਓ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸਟਾਕ
 ਖਰੀਦਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਉਹ ਸਾਅਲ ਦੀ ਡੋਰੀ ਦੇ ਲਾਟੂ ਵਾਂਗ ਇਕ
 ਦਮ ਡੁਬ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਜੇ ਮੈਂ ਇਕ ਸਟਾਕ ਖਰੀਦਦਾ ਹਾਂ
 ਤਾਂ ਉਹ ਘੁਕਦਾ ਹੈ ਤੇ ਬਾਜ਼ ਵਾਂਗ ਉਪਰ ਚੜ੍ਹ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
 ਜੇ ਮੈਂ 33 ਰੁਪਏ ਦਾ ਖਰੀਦਦਾ ਹਾਂ....
- ਪਰਚੁਨ ਵਾਲਾ : ਤਾਂ ਉਹ ਹਜ਼ਾਰ ਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
 ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਵੀਹ ਹਜ਼ਾਰ ਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਂ ਆਪਣੀਆਂ
 ਬਾਰਾਂ ਹਵੇਲੀਆਂ ਖਰੀਦੀਆਂ 20 ਕੋਠੀਆਂ, 234 ਫ਼ਾਰਮ
 ਖਰੀਦੇ। ਬਾਰਾਂ ਰਖੇਲਾਂ ਰੱਖੀਆਂ।
- ਫੁਲੋਰਨ : ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਰੋਜ਼ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹਰ ਪਲ ਬੇਵਫ਼ਾਈ
 ਕਰਦੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।
 ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਬੇਵਫ਼ਾਈ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ?
 ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਰਲ ਕੇ ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਬੇਵਫ਼ਾਈ ਕਰ

- ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਵੀ ਮੇਰੇ ਖਰੀਦੇ ਹੋਏ ਹਨ -ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਿਸਮ ਤੋਂ ਰੁਹਾਂ ਵੀ। ਇਹ ਤਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਮੇਰੇ ਪੈਰ ਦੇ ਅੰਗੂਠੇ ਨਾਲ ਰਲ ਕੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਥੋੜ੍ਹਾ ਥੋੜ੍ਹਾ ਕਰੇ।
- ਪਾਰੋ : ਤੂੰ ਨਾ ਸੁਣ, ਬਾਨੋ, ਇਹ ਗੱਲਾਂ। ਤੂੰ ਅਜੇ ਕੁਆਰੀ ਏ।
- ਬਾਨੋ : ਕੀ ਨਾ ਸੁਣਾਂ ?
- ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਈਰਖਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਸਾਰੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ, ਇੱਕ ਹੀ ਗੱਲ ਐ। ਮੋਟੀਆਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਮੱਛੀਆਂ ਦੇ ਅਚਾਰ ਨਾਲ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ, ਪਤਲੀਆਂ ਨੂੰ ਮੋਤੀਆਂ ਨਾਲ
- ਮਲਿਕਾ : ਸੋ ਤੁਸੀਂ ਸਮਝਦੇ ਹੋ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਔਰਤ ਇਖਲਾਕ ਵਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ
- ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਜਿਉਂ ਪੌੜੀ ਤੋਂ ਰਿੜਦੀਆਂ ਭੱਬਿਆਂ ਦੀਆਂ ਡਾਰਾਂ ਮੇਰੇ ਪਿੱਛੇ ਭਜਦੀਆਂ ਇਉਂ ਸੁੰਦਰ ਨਾਰਾਂ ਆਪਸ ਵਿਚ ਮਿਲਾ ਦਿਆਂ ਇਖਲਾਕ ਤੇ ਸੋਨਾ ਮੇਰੇ ਵਰਗਾ ਕੀਮੀਆਗਰ ਕਿਹੜਾ ਹੋਣਾ ਅੱਗ ਬਲੇ ਵਿਦਰੋਹ ਦੀ, ਵਿਚ ਮੋਤੀ ਪਾਵਾਂ ਅਗਨੀ ਭੜਕੇ ਅਣਖ ਦੀ ਸੁਟ ਨੋਟ ਬੁਝਾਵਾਂ ਮੇਰੀ ਇਕ ਗਲਵੱਕੜੀ ਹੈ ਹਾਰ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਮੇਰੀ ਇਕ ਮੁਸਕਾਣ ਵਿਚ ਨੌ ਮੋਟਰ ਕਾਰਾਂ ਹੀਰੇ ਦੇਖ ਸੁਹਾਗ ਆਪਣਾ ਭੁੱਲਣ ਨਾਰਾਂ।
- ਪਾਰੋ : ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੀ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਜਾ ਰਹੇ ?
- ਮਲਿਕਾ : ਦੇਖ ਲਓ ਪੈਸਾ ਕਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਏ।
- ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਇਸ ਵਿਚ ਕੀ ਸ਼ੱਕ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਪੈਸਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਕੋਈ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਕੋਈ ਤੁਹਾਡਾ ਇਤਬਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਕੋਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਧਨਵਾਨ ਹੋਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਗੁਣਵਾਨ ਹੋਣਾ, ਨੇਕ ਹੋਣਾ, ਸੁਹਣਾ ਹੋਣਾ, ਹਾਜ਼ਰ ਜਵਾਬ ਹੋਣਾ। ਗਰੀਬ ਹੋਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਬਦਸੂਰਤ ਹੋਣਾ, ਬਰਿਗ ਹੋਣਾ, ਮੁਰਖ ਹੋਣਾ ਤੇ ਬੇਅਰਥ ਹੋਣਾ।
- ਮਲਿਕਾ : ਬੱਸ ਆਖਰੀ ਸਵਾਲ, ਮੰਨ ਲਉ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਤੋਲ ਦੇ ਖੂਹ ਮਿਲ ਜਾਣ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤੁਸੀਂ ਤਲਾਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਰੋਗੇ ?
- ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਮੈਂ ਜੇਗ ਕਰਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਲਵਾਂਗਾ।
- ਮਲਿਕਾ : ਤੁਸੀਂ ਸਫਾਈ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਸੁਣ ਲਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਵੀ ਹਨ, ਮੈਂ ਇਸ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹਾਂ।

- ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹੋ? ਸਜਾ? ਮੇਰੇ ਲਈ? ਮੈਂ ਕੋਈ ਮੁਜਰਿਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਮੈਨੂੰ ਕਦੀ ਸਜਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦੀ।
- ਤੇਜੋ : ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੁੱਪ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੀ ਹਾਂ
- ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਮੈਂ ਕਦੀ ਚੁੱਪ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।
- ਤੇਜੋ : ਚੁੱਪ! ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ।
- ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਮੈਂ ਕਾਨੂੰਨ ਹਾਂ। ਜੇ ਵੀ ਮੈਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ, ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਠੁੱਡ ਦਿਖਾਵਾਂ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮੁਸਕਰਾਓ ਇਹੀ ਸਲੀਕਾ ਹੈ, ਆਦਰ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਬੁੱਲ੍ਹ ਛੁਹਾਓ ਇਹ ਹੀ ਸਲੀਕਾ ਹੈ-ਇਹ ਸਲੀਕੇ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਹੈ-ਇਹ ਇਕ ਪਿਆਰਾ ਕੌਮੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਵਿਧਾਨ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।
- ਤੇਜੋ : ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਹੱਤਕ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਤਮ।
- ਮਲਿਕਾ : ਤੇ ਫੈਸਲਾ?
- ਸਾਰੇ : ਕਸੂਰਵਾਰ।
- ਤੇਜੋ : ਸਜਾ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ।
- ਮਲਿਕਾ : ਹੁਣ ਮੈਨੂੰ ਮੁਕੱਮਲ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਸਜਾ ਦੇਵਾਂ?
- ਸਾਰੇ : ਹਾਂ
- ਮਲਿਕਾ : ਮੈਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦੇਵਾਂ?
- ਸਾਰੇ : ਹਾਂ
- ਤੇਜੋ : ਅਦਾਲਤ ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
- ਮਲਿਕਾ : (ਰੱਦੀ ਵਾਲੇ ਨੂੰ) ਮੁਬਾਰਕ ਰੱਦੀ ਵਾਲੇ! ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸਫ਼ਾਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ, ਬਿਲਕੁਲ ਨਿਰਪੱਖ।
- ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਬਿਹਤਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸਾਂ। ਮੈਂ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਭਾਸ਼ਨ ਤਿਆਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸਾਂ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਂ ਓਦੋਂ ਕਰਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਕੱਪੜੇ ਧੋਣ ਵਾਲਾ ਜਾਦੂ ਮਾਰਕਾ ਪਾਊਡਰ ਵੇਚਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।
- ਤੇਜੋ : ਉਸ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਤੂੰ ਮੈਕੇ ਤੇ ਹੀ ਬੜਾ ਚੰਗਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਤੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਓਹੀ ਲਗਦਾ ਸੈਂ ਤੇ ਤੇਰਾ ਅੰਦਾਜ਼ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਤੇਰਾ ਭਵਿੱਖ ਬਹੁਤ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਅੱਛਾ ਮਲਿਕਾ ਅਲਵਿਦਾ। ਮੈਂ ਥਾਨੋਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾ ਰਹੀ ਹਾਂ।
- ਪਾਰੋ : ਮੈਂ ਜ਼ਰਾ ਦਰਿਆ ਦੇ ਕੰਢੇ ਸੈਰ ਕਰਾਂਗੀ (ਡਿੱਕੀ ਨੂੰ) ਡਿੱਕੀ ਤੂੰ ਆ ਗਿਆ ਵਾਪਿਸ? ਤੇਰੇ ਕੰਨ 'ਚੋਂ ਤਾਂ ਖੂਨ ਨਿਕਲ ਰਿਹਾ ਏ। ਫੇਰ ਕਿਸੇ ਕੁੱਤੇ ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਕਰਕੇ ਆਇਆ ਏਂ?

50

ਮਲਿਕਾ : (ਰੱਦੀ ਵਾਲੇ ਨੂੰ) ਸੁਣ, ਇਹਨੂੰ ਸਹੀ ਸਲਾਮਤ ਘਰ ਪਹੁੰਚਾ ਦੇਈ, ਠੀਕ ਐ ? ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਰਾਹ ਵਿਚ ਗੁਆ ਜਾਂਦੀ ਐ। ਅਜੀਬ ਗਰੀਬ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ। ਕਿਤਾਬ ਮੀਟ ਵਾਲੇ ਦੀ ਦੁਕਾਨ 'ਤੇ ਸਮੀਝ ਮੰਦਰ ਵਿਚ।

ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : (ਬੁਕਦਾ ਹੈ ਤੇ ਆਪਣੀ ਬਾਂਹ ਉਸ ਵੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ) ਆਉ ਮੈਡਮ।

ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਮਲਿਕਾ, ਮੇਰਾ ਗੀਤ ਯਾਦ ਹੈ ?

ਮਲਿਕਾ : ਓ, ਹਾਂ, ਤੇਜੋ, ਠਹਿਰ ਇਕ ਮਿੰਟ (ਗਵਈਏ ਨੂੰ) ਹਾਂ, ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ।

ਗਵੱਈਆ : (ਗਾਉਂਦਾ ਹੈ)
ਜੁਗਨੀ ਉਹਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਫੱਬੇ
ਜਿਹਨੂੰ ਅੱਗ ਇਸ਼ਕ ਦੀ ਲੱਗੇ

ਪਾਰੋ : ਅੱਛਾ, ਜੁਗਨੀ ? ਇਹ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਸਾਰੀ ਆਉਂਦੀ ਐ....
(ਗਾਉਂਦੀ ਹੈ)
ਜੁਗਨੀ ਉਹਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਫੱਬੇ
ਜਿਹਨੂੰ ਅੱਗ ਇਸ਼ਕ ਦੀ ਲੱਗੇ
ਭਾਵੇਂ ਕਾਲਿਓ ਹੋ ਗਏ ਬੱਗੇ
ਉਹਦੇ ਅੰਦਰ ਭਾਂਬੜ ਦੱਬੇ
ਓ ਵੀਰ ਮੇਰਿਆ ਵੇ ਜੁਗਨੀ ਸੁਹਣੀ ਆ
ਓਹ ਸਭਨਾਂ ਦੇ ਮਨਮੋਹਣੀ ਆ

ਗਵੱਈਆ : ਲਉ, ਮੇਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਣ ਗਈ

ਤੇਜੋ : (ਦੁਬਾਰਾ ਪੌੜੀਆਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦੀ ਐ)
ਜੁਗਨੀ ਜਿੱਧਰ ਝਾਤੀ ਮਾਰੇ
ਖਿੜਦੇ ਫੁੱਲ ਚਮਕਦੇ ਤਾਰੇ
ਕਰਦੇ ਅੱਲ੍ਹਾ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰੇ
ਰੱਬਾ ਰੋਗ ਇਸ਼ਕ ਦੇ ਭਾਰੇ
ਓ ਵੀਰ ਮੇਰਿਆ ਵੇ ਜੁਗਨੀ ਮਹਿਰਮ ਆ
ਉਹਦੀ ਤੱਕਣੀ ਦੇ ਵਿਚ ਮੱਲ੍ਹਮ ਆ
(ਬਾਨੋ ਦੁਬਾਰਾ ਆਉਂਦੀ ਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਰਲ ਕੇ ਇਕ ਬੰਦ ਗਾਉਂਦੀ ਹੈ)
ਜੁਗਨੀ ਹੱਸ ਹੱਸ ਤੀਰ ਚਲਾਉਂਦੀ
ਮੁੜ ਕੇ ਆਪੇ ਮਲਮਾਂ ਲਾਉਂਦੀ

ਮੁਖੜਾ ਮੋੜ ਕੇ ਰਾਤਾਂ ਪਾਉਂਦੀ
ਬਿਰਹੋਂ ਸਹਿੰਦੀ ਹਿਜਰ ਹੰਢਾਉਂਦੀ

- ਓ ਵੀਰ ਮੇਰਿਆ ਜੁਗਨੀ ਛੇੜਦੀ ਏ
ਨਿੱਤ ਲੁਕਣ ਮੀਟੀ ਖੇਡਦੀ ਏ
- ਤੇਜ਼ : ਏਨਾ ਮਜ਼ਾ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਆਇਆ
(ਉਹ ਨੱਚਦੇ ਨੱਚਦੇ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ)
- ਈਸ਼ਾ : ਮਲਿਕਾ ਸਾਹਿਬਾ, ਤੁਸੀਂ ਹੁਣ ਕੁਝ ਚਿਰ ਸੌ ਲਵੋ
ਮਲਿਕਾ : ਮੰਨ ਲਉ ਉਹ ਆ ਗਏ ਈਸ਼ਾ ?
ਈਸ਼ਾ : ਮੈਂ ਬਾਹਰ ਖੜ੍ਹੀ ਹੋ ਕੇ ਦੇਖਦੀ ਰਹਾਂਗੀ।
ਮਲਿਕਾ : ਸਾਖਾਬ ਜੀਉਂਦੀ ਰਹਿ। ਖੁਸ਼ੀ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਥੱਕ ਗਈ ਹਾਂ।
(ਖੁਸ਼ਕਹਾਉਂਦੀ ਹੈ) ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ
ਦੇਂਦਾ ਖੁਸ਼ੀ ਖੁਸ਼ੀ ਮੁੱਕਦਾ ਦੇਖਿਆ ?
- ਈਸ਼ਾ : ਲੋਟ ਜਾਓ ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਬੰਦ ਕਰ ਲਓ।
(ਮਲਿਕਾ ਆਰਾਮ-ਕੁਰਸੀ 'ਤੇ ਲੋਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਅੱਖਾਂ ਬੰਦ
ਕਰ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਈਸ਼ਾ ਪੱਖਾਂ ਭਾਰ ਤੁਰ ਕੇ ਬਾਹਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
ਉਸੇ ਪਲ ਪਿਆਰਾ ਮਲਕਕੇ ਮਲਕਕੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਸਦੇ
ਹੱਥ ਵਿਚ ਸੌਰੰਗਾ ਦੁਪੱਟਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਰਾਮ-ਕੁਰਸੀ ਦੇ ਕੋਲ
ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ, ਸੁੱਤੀ ਹੋਈ ਅੱਰਤ ਨੂੰ ਕੋਮਲਤਾ ਨਾਲ ਦੇਖਦਾ
ਹੋਇਆ। ਫਿਰ ਗੋਡਿਆਂ ਭਾਰ ਬੈਠ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸਦਾ ਹੱਥ
ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਲੈਂਦਾ ਹੈ)
- ਮਲਿਕਾ : (ਅੱਖਾਂ ਬੰਦ ਕੀਤਿਆਂ ਹੋ) ਤੂੰ ਹੈਂ, ਅਮਰ ?
ਪਿਆਰਾ : ਮੈਂ ਪਿਆਰਾ ਹਾਂ
ਮਲਿਕਾ : ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਬੂਠ ਨਾ ਬੋਲ ਅਮਰ। ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਹੱਥ ਪਛਾਣਦੀ ਹਾਂ।
ਤੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਗੱਲਾਂ ਉਲਟਾਉਂਦਾ ਕਿਉਂ ਰਹਿੰਦਾ ਏਂ ? ਸੱਚ
ਕਹਿ ਦੇ ਨਾ ਤੂੰ ਓਹੀ ਹੈਂ।
- ਪਿਆਰਾ : ਹਾਂ ਮੈਂ ਓਹੀ ਆਂ
ਮਲਿਕਾ : ਜੇ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਆਸ਼ੂ ਕਹਿ ਕੇ ਬੁਲਾਵੇਂ ਤਾਂ ਤੇਰਾ ਕੀ ਘਟ
ਜਾਏਗਾ ?
- ਪਿਆਰਾ : ਆਸ਼ੂ, ਮੈਂ ਓਹੀ ਆਂ।
ਮਲਿਕਾ : ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਕਿਉਂ ਛੱਡ ਗਿਆ ਸੈਂ ਅਮਰ ? ਕੀ ਏਨੀ ਪਿਆਰੀ
ਐ ਤੇਰੀ ਨਿਮੀ ?
- ਪਿਆਰਾ : ਨਹੀਂ ਤੂੰ ਉਹਦੇ ਨਾਲੋਂ ਹਜ਼ਾਰ ਗੁਣਾ ਵਧ ਪਿਆਰੀ ਏਂ।
ਮਲਿਕਾ : ਪਰ ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲੋਂ ਚਲਾਕ ਸੀ
ਪਿਆਰਾ : ਮੁਰਖ ਸੀ।
ਮਲਿਕਾ : ਤਾਂ ਫਿਰ ਕੀ ਇਹ ਉਸਦੀ ਰੁਝ ਸੀ ਜੋ, ਤੈਨੂੰ ਖਿੱਚ ਕੇ ਲੈ
ਗਈ ਸੀ ? ਜਦ ਤੂੰ ਉਸ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਝਾਕਦਾ ਸੈਂ ਤਾਂ

- ਪਿਆਰਾ : ਤੈਨੂੰ ਕੋਈ ਹੋਰ ਹੀ ਜਹਾਨ ਦਿਸਦਾ ਸੀ, ਸਾਇਦ।
ਮਲਿਕਾ : ਮੈਨੂੰ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਦਿਸਦਾ ਸੀ।
- ਪਿਆਰਾ : ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਕਰਦੇ ਨੇ ਮਰਦ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਲਈ
ਮਲਿਕਾ : ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਨੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਖੂਬਸੂਰਤ ਓ, ਸਮਝਦਾਰ
ਓ, ਬਹੁਤ ਜਜ਼ਬਾਤੀ ਓ, ਪਰ ਪਹਿਲਾ ਹੀ ਮੈਂਕਾ ਮਿਲਣ ਤੇ
ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਆਮ ਜਿਹੀ, ਅਹਿਸਾਸਾਂ ਤੋਂ ਸੱਖਣੀ.
ਬੇਰੁਹ ਔਰਤ ਦੀ ਖ਼ਾਤਰ ਛੱਡ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ
ਕਿਉਂ ਹੋਦਾ ਹੈ ਅਮਰ ? ਕਿਉਂ ?
- ਪਿਆਰਾ : ਮਲਿਕਾ
ਮਲਿਕਾ : ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਉਹ ਕੋਈ ਅਮੀਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਦ ਮੈਂ ਸਬਜ਼ੀ ਦੀ
ਦਕਾਨ ਤੇ ਦੇਖਿਆ, ਉਹ ਮੇਰੇ ਦੇਖਦੇ ਦੇਖਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਸੁਹਣਾ
ਖ਼ਰਬੂਜਾ ਖਰੀਦ ਕੇ ਲੈ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਮੇਰੀ ਨਜ਼ਰ ਸੀ,
ਉਦੋਂ ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਪਿਆਰੇ ਦੋਸਤ, ਓਹਦੀ ਕਮੀਜ਼ ਦੇ
ਕਛ ਬਿਲਕੁਲ ਛਿੱਜੇ ਹੋਏ ਸਨ।
- ਪਿਆਰਾ : ਹਾਂ, ਉਹ ਗ਼ਰੀਬ ਸੀ
ਮਲਿਕਾ : ਗ਼ਰੀਬ "ਸੀ" ? ਕੀ ਉਹ ਮਰ ਗਈ ਹੈ ? ਜੇ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਹੁਣ
ਇਸ ਲਈ ਆਇਆ ਏਂ ਕਿ ਉਹ ਮਰ ਗਈ ਏ ਤਾਂ ਤੂੰ ਚਲਾ
ਜਾ। ਮੈਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਉਤਾਰ ਨਹੀਂ ਪਹਿਨਣੇ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ
ਅਪਨਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੀ ਆਂ....
- ਪਿਆਰਾ : ਨਹੀਂ ਉਹ ਬਿਲਕੁਲ ਜਿਉਂਦੀ ਜਾਗਦੀ ਐ।
ਮਲਿਕਾ : ਤੇਰੇ ਹੱਥ ਅਜੇ ਤੱਕ ਉਹੋ ਜਿਹੇ ਹਨ, ਅਮਰ। ਤੇਰੀ ਛੁਹ
ਜਵਾਨ ਤੇ ਨਿੱਗਰ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਤੇਰਾ ਏਹੀ ਹਿੱਸਾ ਮੇਰੇ ਨਾਲ
ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਹਿੱਸਾ ਮੈਂਬੋਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਚਲਾ ਗਿਆ ਹੈ।
ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਏ ਤਾਂ ਹੀ ਤੂੰ, ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਜਾਗਦੀ ਹੁੰਦੀ ਆਂ, ਮੇਰੇ
ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਤੂੰ ਸਿਆਣਾ ਹੋ ਗਿਆ ਏਂ।
- ਪਿਆਰਾ : ਹਾਂ ਮੈਂ ਬੁੱਢਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹਾਂ।
ਮਲਿਕਾ : ਪਰ ਮੈਂ ਨਹੀਂ, ਮੈਂ ਜਵਾਨ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਜਵਾਨੀ ਹੋਢਾਈ
ਨਹੀਂ ਤੇਰੇ ਵਾਂਗ। ਇਹ ਅਜੇ ਤਕ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਹੈ ਸੱਜਰੀ ਅਤੇ
ਸੁਹਣੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਾਂਗ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਬਾਰਾਂਦਰੀ ਵਿਚ ਨਿਮੀ
ਨਾਲ ਘੁੰਮਦਾ ਏਂ, ਮੈਨੂੰ ਪੱਕਾ ਪਤਾ.....
- ਪਿਆਰਾ : ਹੁਣ ਓਥੇ ਕੋਈ ਬਾਰਾਂਦਰੀ ਨਹੀਂ ਰਹੀ।
ਮਲਿਕਾ : ਕੀ ਅਜੇ ਬਾਗ਼ ਹੈ ? ਮੈਂ ਮੁੜ ਕੇ ਕਦੀ ਦੇਖਣ ਨਹੀਂ ਗਈ।
ਪਰ ਮੈਂ ਸੋਚਦੀ ਹਾਂ, ਜੇ ਉਹ ਤੁਰ ਸਕਦੇ ਤਾਂ ਦਰਖਤ ਜਰੂਰ
ਗਿਲਾਨੀ ਨਾਲ ਉਸ ਦਿਨ ਉਥੋਂ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਜਿਸ ਦਿਨ ਤੂੰ
ਨਿਮੀ ਨਾਲ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਓਥੇ ਗਿਆ ਸੈਂ।

- ਪਿਆਰਾ : ਉਹ ਚਲੇ ਗਏ, ਬਹੁਤ ਥੋੜ੍ਹੇ ਬਚੇ ਨੇ।
ਮਲਿਕਾ : ਤੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਫਿਲਮ ਦੇਖਣ ਵੀ ਜਾਂਦਾ ਏ, ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਹੈ।
- ਪਿਆਰਾ : ਅੱਜਕਲ ਸਿਨਮਾ ਹਾਲ 'ਚ ਕੋਈ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇਖਣ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ।
- ਮਲਿਕਾ : ਫਿਲਮ ਤੋਂ ਮੁੜਦਿਆਂ ਹੀ, ਅਮਰ, ਮੈਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਤੇਰੀ ਬਾਂਹ ਵਿਚ ਬਾਂਹ ਪਾਈ ਸੀ। ਬੜੀ ਠੰਢੀ ਹਵਾ ਵਗਦੀ ਸੀ ਤੇ ਰਾਤ ਵੀ ਕਾਫ਼ੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਸ ਸੜਕ ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖੇ। ਮੈਂ ਦੂਜੇ ਰਸਤਿਆਂ ਆਉਂਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹਾਂ। ਦੂਜੇ ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਬਰਸਾਤ ਦੇ ਦਿਨੀਂ ਪਾਣੀ ਖੜਾ ਹੁੰਦਾ। ਬੜਾ ਤਿਲਕ ਵੀ ਸਕਦਾ। ਮੈਂ ਅਕਸਰ ਤਿਲਕ ਜਾਂਦੀ ਆਂ।
- ਪਿਆਰਾ : ਓ ਮੇਰੀ ਜਾਨ, ਮੈਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰ ਦੇ।
ਮਲਿਕਾ : ਨਹੀਂ, ਕਦੀ ਨਹੀਂ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਕਦੀ ਮਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੀ। ਇਹ ਕਿੰਨੀ ਕਮੀਨੀ ਗੱਲ ਹੈ ਨਿੰਮੀ ਨੂੰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣਾ ਜਿੱਥੇ ਆਪਾਂ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਸੀ।
- ਪਿਆਰਾ : ਕੁਝ ਵੀ ਹੈ, ਮੈਂ ਕਸਮ ਖਾਂਦਾ ਹਾਂ, ਮਲਿਕਾ....
ਮਲਿਕਾ : ਕਸਮ ਨਾ ਖਾ। ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਤੂੰ ਕੀ ਕੀਤਾ। ਤੂੰ ਉਹਨੂੰ ਓਹੀ ਫੁੱਲ ਦਿੱਤੇ। ਤੂੰ ਉਹਨੂੰ ਓਹੀ ਸੈਂਟ ਲੈ ਕੇ ਦਿੱਤੇ। ਪਰ ਕੀ ਉਸ ਨੇ ਕੁਝ ਸੋਚਿਆ? ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਅਜੇ ਤੱਕ ਤੇਰੇ ਦਿੱਤੇ ਸਾਰੇ ਫੁੱਲ ਨੇ। ਸੈਂਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ੀਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਓਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ। ਨਹੀਂ, ਮੈਂ ਜੀਉਂਦੇ ਜੀ ਤੈਨੂੰ ਕਦੀ ਮਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੀ।
- ਪਿਆਰਾ : ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪਿਆਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਮਲਿਕਾ।
ਮਲਿਕਾ : ਕੀਤਾ ਸੀ? ਕੀ ਤੂੰ ਵੀ ਮਰ ਚੁੱਕਾ ਏ?
ਪਿਆਰਾ : ਨਹੀਂ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪਿਆਰ ਕਰਾਂਗਾ।
- ਮਲਿਕਾ : ਹਾਂ, ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਐ। ਮੈਨੂੰ ਓਸੇ ਪਲ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਚਲਾ ਗਿਆ ਸੈਂ ਅਮਰ? ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਹੁਣ ਕੁਝ ਵੀ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਨਿੰਮੀ ਬੇਸ਼ੱਕ ਉਸਦੀਆਂ ਬਾਹਾਂ ਵਿਚ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਤੂੰ ਉਸਨੂੰ ਕਦੀ ਪਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਤੇਰਾ ਕੀ ਖਿਆਲ ਹੈ ਮੈਂ ਇਸ ਫ਼ਜ਼ੂਲ ਕਹਾਣੀ ਤੇ ਯਕੀਨ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਿੰਮੀ ਹੱਡੀਆਂ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਨਾਲ ਦੋੜ ਗਈ ਐ? ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤੂੰ ਉਸਨੂੰ ਪਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸੈਂ, ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਇਕੱਠੇ ਰਹੋ। ਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਵਾਪਸ ਆਈ, ਤਾਂ ਮੈਂ

- ਸੁਣਿਆ ਉਹ ਕਿਸੇ ਪਟਵਾਰੀ ਨਾਲ ਚਲੀ ਗਈ। ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ, ਇਹ ਗੱਲ ਵੀ ਸੱਚੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਤੂੰ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਕਦੀ ਖਹਿੜਾ ਨਹੀਂ ਛੁਡਾ ਸਕਦਾ, ਅਮਰ, ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।
- ਪਿਆਰਾ : ਮੈਨੂੰ ਤੇਰੀ ਹਮਦਰਦੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਮਲਿਕਾ, ਤੇਰੇ ਪਿਆਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਮੈਨੂੰ ਕਦੀ ਭੁੱਲੀ ਨਾ।
- ਮਲਿਕਾ : ਅਲਵਿਦਾ, ਅਮਰ, ਅਲਵਿਦਾ, ਹੁਣ ਮੇਰਾ ਹੱਥ ਛੱਡ ਦੇ ਤੇ ਪਿਆਰੇ ਨੂੰ ਫੜਾ ਦੇ।
(ਪਿਆਰਾ ਉਸਦਾ ਹੱਥ ਛੱਡਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਕ ਪਲ ਬਾਅਦ ਫਿਰ ਫੜ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਮਲਿਕਾ ਅੱਖਾਂ ਖੋਲਦੀ ਹੈ) ਪਿਆਰੇ, ਤੂੰ ਹੋ? ਉਹ ਚਲਾ ਗਿਆ?
- ਪਿਆਰਾ : ਹਾਂ, ਮਲਿਕਾ।
- ਮਲਿਕਾ : ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਜਾਣ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਜਾਈਦਾ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਈਦਾ। ਇਹ (ਉਹ ਸੌਰਗਾ ਦੁਪੱਟਾ ਦੇਖਦੀ ਹੈ) ਤੈਨੂੰ ਕਿੱਥੇ ਮਿਲਿਆ?
- ਪਿਆਰਾ : ਅਲਮਾਰੀ ਵਿਚ ਪਿਆ ਸੀ, ਇਕ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਦੇ ਪਿੱਛੇ।
- ਮਲਿਕਾ : ਏਦੇ ਨਾਲ ਇਕ ਜਾਮਨੀ ਰੰਗ ਦਾ ਬੈਲਾ ਵੀ ਸੀ?
- ਪਿਆਰਾ : ਹਾਂ।
- ਮਲਿਕਾ : ਤੇ ਇਕ ਬੱਚੀ ਦਾ ਕਸੀਦੇ ਵਾਲਾ ਡੱਬਾ?
- ਪਿਆਰਾ : ਨਹੀਂ ਮਲਿਕਾ।
- ਮਲਿਕਾ : ਉਹ ਹੁਣ ਡਰ ਗਏ ਨੇ। ਉਹ ਮਰਨ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਥਰ ਥਰ ਕੰਬ ਰਹੇ ਹਨ। ਤੂੰ ਦੇਖ ਹੁਣ ਉਹ ਕੀ ਕਰ ਰਹੇ ਐ। ਉਹ ਚੁਪ-ਚਾਪ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਮੋੜ ਰਹੇ ਨੇ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚੁਰਾਈਆਂ ਸਨ। ਮੈਂ ਕਦੀ ਅਲਮਾਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹਦੀ ਉਸ ਬੁੱਚੀ ਔਰਤ ਕਰਕੇ ਜੋ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ ਹਨ। ਅਲਮਾਰੀ ਵਿਚ ਕੀ ਹੈ, ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਉਸਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ। ਅੱਜ ਸਵੇਰ ਤੱਕ ਉਹ ਅਲਮਾਰੀ ਖਾਲੀ ਸੀ। ਤੇ ਹੁਣ ਦੇਖ ਲੈ। ਇਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਬੱਚੀ ਦੇ ਕਸੀਦੇ ਵਾਲੇ ਡੱਬੇ ਦਾ ਮੈਨੂੰ ਬੜਾ ਵਿਗੋਚਾ ਰਿਹਾ। ਇਹ ਡੱਬਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਦੋਂ ਚੁਰਾਇਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਅਜੇ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਬੱਚੀ ਸਾਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਮੋੜਿਆ? ਤੈਨੂੰ ਪੱਕਾ ਪਤਾ ਏ ਨਾ?
- ਪਿਆਰਾ : ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਹੈ ਉਹ?
- ਮਲਿਕਾ : ਗੱਤੇ ਦਾ ਬਣਿਆ, ਹਰੇ ਰੰਗ ਦਾ, ਆਸੇ ਪਾਸੇ ਗੋਟਾ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ। ਉਹ ਮੈਂ ਦੀਵਾਲੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਖਰੀਦਿਆ ਸੀ

- ਜਦ ਮੈਂ ਸੱਤਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਤੋਂ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਹੀ ਚੁਰਾ ਲਿਆ ਸੀ ਮੇਰਾ ਡੱਬਾ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਉਸਦਾ ਚੇਤਾ ਆਉਂਦਾ ਮੈਂ ਰੋ ਰੋ ਕੇ ਅੱਖਾਂ ਸੁਜਾ ਲੈਂਦੀ। ਇਕ ਸਾਲ ਤਾਂ ਉਹਦਾ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਹੇਰਵਾ ਰਿਹਾ।
- ਪਿਆਰਾ : ਉਹ ਓਥੇ ਨਹੀਂ ਹੈ ਮਲਿਕਾ।
ਮਲਿਕਾ : ਅੰਗੂਠੇ ਤੇ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਛੱਲੇ ਉਤੇ ਸਤਰੰਗ ਮੁਲੰਮਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਛੱਲਾ ਵੀ ਰੱਖ ਲਿਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਵੀ ਕਸਮ ਖਾ ਲਈ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਹੋਰ ਛੱਲਾ ਨਹੀਂ ਪਹਿਨਾਂਗੀ। ਇਹ ਦੇਖ ਮੇਰੀਆਂ ਉਂਗਲੀਆਂ.....
- ਪਿਆਰਾ : ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਛੱਲਾ ਵੀ ਰੱਖ ਲਿਆ ?
ਮਲਿਕਾ : ਇਹ ਵੀ ਚੰਗਾ ਹੀ ਹੋਇਆ। ਹੁਣ ਕੋਈ ਵੀ ਗੱਲ ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਤਰਸ ਨਹੀਂ ਜਗਾਏਗੀ। ਮੇਰੀ ਗਰਦਨ ਦੁਆਲੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਦੁਪੱਟਾ ਪਾ ਦੇ ਪਿਆਰੇ। ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ ਉਹ ਇਸਨੂੰ ਪਹਿਨਿਆ ਹੋਇਆ ਦੇਖਣ। ਉਹ ਇਹਨੂੰ ਅਸਲੀ ਸਮਝਣਗੇ।
- ਈਸ਼ਾ : (ਈਸ਼ਾ ਉਤੇਜਿਤ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ)
ਉਹ ਆ ਗਏ, ਮਲਿਕਾ, ਤੁਸੀਂ ਠੀਕ ਹੀ ਕਹਿੰਦੇ ਸੀ-ਇਹ ਤਾਂ ਪੂਰਾ ਜਲੂਸ ਐ। ਸੜਕ ਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਜੀਪਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ ਹੈ।
- ਮਲਿਕਾ : ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੁਆਗਤ ਕਰਾਂਗੀ। (ਪਿਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕੱਲੀ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਝਿਜਕਦਾ ਹੈ) ਫਿਰਕ ਨਾ ਕਰ। ਡਰਨ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ, ਪਿਆਰੇ। (ਪਿਆਰਾ ਬਾਹਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਈਸ਼ਾ ਤੂੰ ਤੇਲ ਤੇ ਪਾਣੀ ਘੋਲ ਦਿੱਤੇ ਸੀ ?
- ਈਸ਼ਾ : ਜੀ, ਮਲਿਕਾ ਇਹ ਲਉ।
ਮਲਿਕਾ : (ਬੋਤਲ ਵੱਲ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਦੇਖਦੀ ਹੋਈ) ਈਸ਼ਾ ਇਸ ਵਿਚ ਚਾਹ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਰਹਿੰਦ ਖੁੰਹਦ ਵੀ ਪਾ ਦੇ। (ਈਸ਼ਾ ਉਸ ਤਰਲ ਨੂੰ ਹਿਲਾਉਂਦੀ ਹੈ) ਅੱਛਾ ਇਕ ਹੋਰ ਗੱਲ ਭੁੱਲੀ ਨਾ। ਮੈਂ ਬੋਲੀ ਹੋਣ ਦੀ ਐਕਟਿੰਗ ਕਰਾਂਗੀ। ਮੈਂ ਸੁਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਆਂ ਉਹ ਕੀ ਸੋਚਦੇ ਨੇ।
- ਈਸ਼ਾ : ਅੱਛਾ, ਮਲਿਕਾ। (ਮੋਕ-ਅਪ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਛੋਹਾਂ ਦਿੰਦੀ ਹੋਈ) ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਤਰਸ ਨਹੀਂ ਖਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ। ਪਰ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਮੈਂ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ। (ਈਸ਼ਾ ਉੱਪਰ ਜਾਂਦੀ ਤੇ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਹੀ ਮਲਿਕਾ ਇਕੱਲੀ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਇੱਟ ਨੂੰ ਧੱਕਦੀ ਹੈ। ਚੋਰ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੁਲ੍ਹ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਗਲੀ ਵਿਚ ਹਾਰਨਾਂ ਦਾ ਬੰਦਿਆਂ

- ਈਸ਼ਾ : ਦੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਤੇ ਕਾਰਾਂ ਦੇ ਇਜਣਾਂ ਦਾ ਵਧ ਰਿਹਾ ਸ਼ੇਰ ਹੈ।
(ਸਟੇਜ ਤੇ) ਆਓ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੀ, ਆਓ, ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੀ ਉਡੀਕ ਰਹੇ ਸਾਂ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੀ, ਏਧਰ ਦੀ, (ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੀ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਪਿੱਛੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਸਾਰੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਸ਼ਕਲ ਤੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਪਹਿਰਾਵੇ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਮੂੰਹਾਂ ਵਿਚ ਲੰਮੇ ਸਿਗਾਰ ਹਨ) ਮਲਿਕਾ ਨੂੰ ਖੱਟ ਸੁਣਦਾ ਹੈ, ਸਾਹਿਬਾਨ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਉੱਚੀ ਬੋਲਣਾ ਪਵੇਗਾ। (ਉਹ ਐਲਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ) ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪਧਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ।
- ਪ੍ਰਧਾਨ : ਮੁਹਤਰਮਾ, ਜਦੋਂ ਅੱਜ ਸਵੇਰੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਪੁੱਛ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਮਿਲਾਂਗੇ। (ਮਲਿਕਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਾ ਸਮਝਣ ਦੇ ਭਾਵ ਨਾਲ ਮੁਸਕਰਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਹੋਰ ਉੱਚੀ ਬੋਲਦਾ ਹੈ) ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ। ਤੁਸੀਂ ਪੂਰੇ ਯਕੀਨ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਯੋਜਨਾ ਸਾਡੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਸੌਂਪ ਸਕਦੇ ਹੋ।
- ਦੂਜਾ ਪ੍ਰਧਾਨ : ਜਰਾ ਹੋਰ ਉੱਚੀ ਬੋਲੋ। ਬੁਢੜੀ ਕੁਝ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੀ ਚੁਬਾਰੇ ਚੜ੍ਹੀ ਲਗਦੀ ਆ
- ਪ੍ਰਧਾਨ : ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਇਕ ਖ਼ਤ ਹੈ, ਮੁਹਤਰਮਾ ਇਹਦੇ ਵਿਚ....
- ਦੂਜਾ ਪ੍ਰਧਾਨ : ਹੋਰ ਉੱਚੀ,
- ਤੀਸਰਾ ਪ੍ਰਧਾਨ : (ਬਹੁਤ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ) ਕੀ ਇਹ ਗੱਲ ਸੱਚੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੋਲ... (ਮਲਿਕਾ ਉਸ ਵੱਲ ਖ਼ਾਲੀ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਦੇਖਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਜਿੰਨੀ ਵੀ ਉੱਚੀ ਬੋਲ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਬੋਲਦਾ ਹੈ) ਲੱਭ ਪਿਆ ਹੈ? (ਮਲਿਕਾ ਸਿਰ ਹਿਲਾ ਕੇ ਮੁਸਕਰਾਉਂਦੀ ਤੇ ਹੇਠਾਂ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਇਕ ਅਸ਼ਟਾਮ ਤੇ ਪੈਂਨ ਫੜਾਉਂਦਾ ਹੈ) ਏਥੇ ਦਸਤਖ਼ਤ ਕਰ ਦਿਓ।
- ਮਲਿਕਾ : ਇਹ ਕੀ ਹੈ? ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਐਨਕਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ।
- ਪ੍ਰਧਾਨ : ਤੁਹਾਡਾ ਕੋਨਟੈਕਟ ਹੈ। (ਉਹ ਪੈਂਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ)
- ਮਲਿਕਾ : ਮਿਹਰਬਾਨੀ।
- ਦੂਸਰਾ ਪ੍ਰਧਾਨ : (ਸਾਧਾਰਣ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ) ਇਹ ਹੈ ਕੀ?
- ਪ੍ਰਧਾਨ : ਬਾਜ਼ਦਾਅਵਾ, ਇਸ ਨਾਲ ਇਹਦੇ ਸਾਰੇ ਹੱਕ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਣਗੇ (ਦਸਤਖ਼ਤ ਕੀਤਾ ਕਾਗਜ਼ ਮਲਿਕਾ ਤੋਂ ਫੜਦਾ ਹੈ) ਮਿਹਰਬਾਨੀ (ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੂੰ ਕਾਗਜ਼ ਫੜਾਉਂਦਾ ਹੈ) ਗਵਾਹੀ (ਦੂਸਰਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗਵਾਹੀ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਾ ਕਾਗਜ਼ ਤੀਜੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੂੰ ਫੜਦਾ ਹੈ?) (ਨੋਟਰੀ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਤਸਦੀਕ

- ਕਰੋ)। (ਕਾਗਜ਼ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਲਿਕਾ ਵੱਲ ਮੂੰਹ ਕਰਕੇ ਉੱਚੀ ਉੱਚੀ ਬੋਲਦਾ ਹੈ) ਮੁਸਾਰਕ ਕਬੂਲ ਕਰੋ, ਮੁਹਤਰਮਾ, ਤੇ ਹੁਣ। (ਕਾਗਜ਼ 'ਚ ਲਪੇਟੀ ਸੋਨੇ ਦੀ ਇੱਟ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ) ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਤੇਲ ਦਾ ਖੁਹ ਦਿਖਾ ਦਿਓ ਤਾਂ ਇਹ ਪੈਕਟ ਤੁਹਾਡਾ।
- ਮਲਿਕਾ : ਕੀ ਹੈ ਇਹ ?
- ਪ੍ਰਧਾਨ : ਸ਼ੁਧ ਸੋਨਾ, ਖਰਾ, ਚੌਵੀ ਕੈਰਟ। ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ।
- ਮਲਿਕਾ : ਮਿਹਰਬਾਨੀ (ਇੱਟ ਪਕੜਦੀ ਹੈ) ਕਾਫ਼ੀ ਭਾਰਾ ਹੈ।
- ਦੂਸਰਾ ਪ੍ਰਧਾਨ : (ਸਾਧਾਰਣ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ) ਇਹ ਸੋਨੇ ਦੀ ਇੱਟ ਇਸ ਨੂੰ ਦੇਣੀ ਐ ?
- ਪ੍ਰਧਾਨ : ਚਿੰਤਾ ਨਾ ਕਰੋ। ਜਾਣ ਲੱਗੇ ਚੁੱਕ ਲਿਜਾਵਾਂਗੇ। (ਉਹ ਉੱਚਾ ਬੋਲਕੇ ਚੋਰ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਿਆਂ ਮਲਿਕਾ ਨੂੰ ਪੁੱਛਦਾ ਹੈ) ਇਹ ਹੈ ਰਸਤਾ ? (ਹੌਲੀ) ਬੁੜੀਏ ?
- ਮਲਿਕਾ : ਇਹ ਹੈ ਰਸਤਾ (ਦੂਜਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪਹਿਲਾਂ ਘੁਸਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਉਸਨੂੰ ਪਿਛਾਂਹ ਖਿੱਚ ਲੈਂਦਾ ਹੈ)
- ਪ੍ਰਧਾਨ : ਇਕ ਮਿੰਟ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੀ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਪਿੱਛੇ ਆਓ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸੁਰਾ ਨਾ ਮਨਾਓ ਤਾਂ। ਦੂਜੀ ਗੱਲ ਇਹ ਸਿਗਾਰ ਬੁਝਾਉਣੇ ਪੈਣਗੇ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ, ਇਹ ਤੇਲ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਐ। (ਪਰ ਜਦ ਹੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੇਠਾਂ ਉਤਰਨ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਮਲਿਕਾ ਅੱਗੇ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ)
- ਮਲਿਕਾ : ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਮਿੰਟ....
- ਪ੍ਰਧਾਨ : ਦੱਸੋ
- ਮਲਿਕਾ : ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਮੇਰਾ ਕਸੀਦੇ ਵਾਲਾ ਡੱਬਾ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ?
- ਪ੍ਰਧਾਨ : ਕਸੀਦੇ ਵਾਲਾ ਡੱਬਾ ? (ਉਹ ਇਕ ਹੋਰ ਉਤਾਵਲੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੂੰ ਪਿਛਾਂਹ ਖਿੱਚਦਾ ਹੈ) ਕਾਹਲੇ ਨਾ ਪਵੋ
- ਮਲਿਕਾ : ਜਾਂ ਅੰਗੂਠੇ 'ਚ ਪਾਉਣ ਵਾਲਾ ਸੁਨਹਿਰੀ ਛੱਲਾ ?
- ਪ੍ਰਧਾਨ : ਮੈਂ ਨਹੀਂ।
- ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਧਾਨ : ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ।
- ਮਲਿਕਾ : ਬਹੁਤ ਅਫ਼ਸੋਸ ਦੀ ਗੱਲ ਐ।
- ਪ੍ਰਧਾਨ : ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਹੇਠਾਂ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ?
- ਮਲਿਕਾ : ਹਾਂ, ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਹੇਠਾਂ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਪੈਰ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਰੱਖਣਾ। (ਉਹ ਬਹੁਤ ਉਤਾਵਲ ਨਾਲ ਹੇਠਾਂ ਉਤਰਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਕਾਫ਼ੀ ਹੇਠਾਂ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹੋਣਗੇ, ਈਸ਼ਾ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਦੂਸਰੇ ਪੁਰ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ।)

- ਈਸ਼ਾ : ਮਲਿਕਾ, ਖਾਣਾਂ ਲੱਭਣ ਵਾਲੇ ਆ ਗਏ
 ਮਲਿਕਾ : ਓ ਮੇਰੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕਿੰਨੇ ਕੁ ਨੇ ?
 ਈਸ਼ਾ : ਪੂਰੇ ਦਾ ਪੂਰਾ ਡੈਲੀਗੇਸ਼ਨ ਹੋ ਰਾਣੀ ਸਾਹਿਬਾ।
 ਮਲਿਕਾ : ਭੱਜ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ (ਖਾਣਾਂ ਲੱਭਣ ਵਾਲਾ ਨੱਕ ਦੀ ਸੋਧੋ ਤੁਰਿਆ ਆਉਂਦਾ ਹੈ)
- ਈਸ਼ਾ : ਆਓ, ਜੀ।
 ਖਣਿਜ ਵਪਾਰੀ : (ਹਵਾ ਨੂੰ ਸੁਹੀਏ ਕੁੱਤੇ ਵਾਂਗ ਸੁੰਘਦਾ ਹੋਇਆ) ਮੈਨੂੰ ਗੰਧ ਆ ਰਹੀ ਹੈ-ਉਹ ਕੌਣ ਹੈ ?
- ਈਸ਼ਾ : ਮਲਿਕਾ ਸਾਹਿਬਾ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਉੱਚੀ ਸੁਣਦੇ ਨੇ, ਬਹੁਤ ਉੱਚੀ।
 ਖਣਿਜ ਵਪਾਰੀ : ਅੱਛੀ ਗੱਲ ਐ (ਸਾਰੇ ਖਣਿਜ-ਵਪਾਰੀ ਵੀ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਹਨ-ਭੜਕੀਲੇ ਕੱਪੜੇ, ਲੰਮੇ ਨੱਕ, ਸਿਰਾਂ ਤੇ ਟੋਪੀਆਂ। ਵੱਡੇ ਖਣਿਜ-ਵਪਾਰੀ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਉਹ ਜਮਘਟਾ ਲਾਈ ਖੜੇ ਹਨ। ਉਹ ਇਕੱਠੇ ਸੁੰਘ ਰਹੇ ਹਨ। ਵੱਡਾ ਖਣਿਜ-ਵਪਾਰੀ ਸੁੰਘਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਤਿਭਾਸ਼ੀਲ ਹੈ। ਉਹ ਏਧਰ ਓਧਰ ਨੱਕ ਘੁਮਾਉਂਦਾ ਗੰਧ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਅਖੀਰ ਮੇਜ਼ 'ਤੇ ਪਈ ਬੋਤਲ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਲਈ ਇਕ ਗਲਾਸ ਭਰਦਾ ਹੈ, ਇੱਕੋ ਘੁੱਟ ਵਿਚ ਚੜ੍ਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬੜੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟਤਾ ਨਾਲ ਡਕਾਰ ਮਾਰਦਾ ਹੈ ਬਾਕੀ ਵੀ ਉਸਦੇ ਕੋਲ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਉਸ ਵਾਂਗ ਹੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਸਾਰੇ ਇਕੱਠੇ ਡਕਾਰ ਮਾਰਦੇ ਹਨ।)
- ਸਾਰੇ ਖਣਿਜ-ਵਪਾਰੀ: ਤੇਲ ?
 ਵੱਡਾ ਖਣਿਜ-ਵਪਾਰੀ: ਤੇਲ।
 ਮਲਿਕਾ : ਤੇਲ।
 ਖਣਿਜ-ਵਪਾਰੀ : ਸੁਰਾਗ ? ਚੌਥੇ ?
 ਮਲਿਕਾ : ਡੇਮ, ਬੁੱਬ, ਖੂਹ
 ਦੂਜਾ ਖਣਿਜ-ਵਪਾਰੀ: ਖਾਸ ਖੁਸ਼ਬੂ
 ਵੱਡਾ ਖਣਿਜ-ਵਪਾਰੀ : ਚੈਨਲ ਨੰ:5, ਆਬੋ-ਹਯਾਤ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ-ਸਭ ਤੋਂ ਸਾਫ਼, ਦੁਰਲੱਭ (ਪੀਂਦਾ ਹੈ) 60 ਗਾੜਾਪਨ ਕੱਚਾ। ਸੁਧਾ ਗੈਸੋਲੀਨ। ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੱਭਿਆ ? ਧਮਾਕਾ ? ਵਰਮਾ ?
- ਮਲਿਕਾ : ਉਗਲੀ
 ਖਣਿਜ-ਵਪਾਰੀ : (ਝਟਕੇ ਨਾਲ ਇਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਕੱਢਦਾ ਹੈ) ਦਸਤਖਤ ਕਰੋ - ਪਲੀਜ਼
 ਮਲਿਕਾ : ਇਹ ਕੀ ਹੈ ?
 ਖਣਿਜ-ਵਪਾਰੀ : ਪ੍ਰੋਫਿਟ ਵੰਡਣ ਦਾ ਐਗ੍ਰੀਮੈਂਟ (ਮਲਿਕਾ ਦਸਤਖਤ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ)

- ਖਣਿਜ-ਵਪਾਰੀ : (ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਜੋਬ ਵਿਚ ਪਾਉਂਦਾ ਹੋਇਆ।) ਪਾਗਲਖਾਨੇ ਵਿਚ ਭਰਤੀ ਹੋਣ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ। ਏਧਰ ਹੋਠਾਂ ?
- ਮਲਿਕਾ : ਹੋਠਾਂ (ਸਾਰੇ ਖਣਿਜ-ਵਪਾਰੀ ਸੁੰਘਦੇ ਸੁੰਘਦੇ ਹੋਠਾਂ ਜਾਂਦੇ ਹਨ) (ਈਸ਼ਾ ਆਉਂਦੀ ਹੈ)
- ਈਸ਼ਾ : ਪ੍ਰੈਸ ਦੇ ਬੰਦੇ ਆਏ ਹਨ
- ਮਲਿਕਾ : ਬਾਕੀ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਵੀ ਪਹੁੰਚ ਗਈ। ਅੰਦਰ ਲਿਜਾਓ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ।
- ਈਸ਼ਾ : ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ ਸਲਾਹਕਾਰ (ਉਹ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਸਾਰੇ ਆਕਾਰਾਂ ਨੁਹਾਰਾਂ ਦੇ, ਨੀਲੇ ਸੂਟਾਂ ਵਿਚ) ਮਲਿਕਾ ਜੀ ਬਹੁਤ ਬੋਲੇ ਹਨ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਉੱਚੀ ਬੋਲਣਾ ਪਵੇਗਾ।
- ਪਹਿਲਾ ਪੱਤਰਕਾਰ : ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਕਿ ਏਨੀ ਖੂਬਸੂਰਤ ਤੇ ਦਿਲਕਸ਼ ਔਰਤ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਈ।
- ਦੂਜਾ : ਉੱਚੀ ਬੋਲ, ਉਹਨੂੰ ਸੁਣਦਾ ਨਹੀਂ
- ਪਹਿਲਾ ਪੱਤਰਕਾਰ : ਜ਼ਰਾ ਮੂੰਹ ਤਾਂ ਦੇਖ (ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ) ਮੁਹਤਰਮਾ ਅਸੀਂ ਪ੍ਰੈਸ ਵਾਲੇ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੀ ਸ਼ਕਤੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ। ਅਸੀਂ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਮਿਆਰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਤੁਹਾਡਾ ਸਾਰਾ ਭਵਿੱਖ ਸਾਡੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।
- ਮਲਿਕਾ : ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਹਾਲ ਚਾਲ ਐ ?
- ਪਹਿਲਾ ਪੱਤਰਕਾਰ : ਬੁੱਢੀ ਕੰਜਰੀ ਕੋਲੋਂ ਕਿੰਨੇ ਲਈਏ ? ਓਹੀ ਤੀਹ ?
- ਦੂਜਾ : ਚਾਲੀ
- ਤੀਸਰਾ : ਸੱਠ
- ਪਹਿਲਾ ਪੱਤਰਕਾਰ : ਚਲੋ-ਪੱਜੱਤਰ (ਇਕ ਫਾਰਮ ਭਰ ਕੇ ਮਲਿਕਾ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ) ਮਲਿਕਾ ਸਾਹਿਬਾ, ਏਥੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰੋ। ਇਹ ਕੋਟੈਕਟ ਸਚਮੁਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਮੌਕਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰੇਗਾ।
- ਮਲਿਕਾ : ਰਸਤਾ ਇਹ ਹੈ
- ਪਹਿਲਾ ਪੱਤਰਕਾਰ : ਕਾਹਦਾ ਰਸਤਾ ?
- ਮਲਿਕਾ : ਤੇਲ ਦੇ ਖੂਹ ਦਾ।
- ਪਹਿਲਾ ਪੱਤਰਕਾਰ : ਸਾਨੂੰ ਤੇਲ ਦਾ ਖੂਹ ਦੇਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ।
- ਮਲਿਕਾ : ਦੇਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ?
- ਪਹਿਲਾ ਪੱਤਰਕਾਰ : ਨਹੀਂ ਨਹੀਂ। ਸਾਨੂੰ ਲਿਖਣ ਲਈ ਦੇਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਅਸੀਂ ਕਲਪਨਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਤੇਲ ਦਾ ਖੂਹ ਤੇਲ ਦਾ ਖੂਹ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਕੁਝ ਖਾਨੂ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਜਾਨਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਉਹ ਕੁਝ ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਆਂ। (ਬੁਕਦਾ ਹੈ)
- ਮਲਿਕਾ : ਪਰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਦੇਖੋਗੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਕੀਨ ਕਿਵੇਂ

- ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਤੇਲ ਹੈ ?
- ਪਹਿਲਾ ਪੱਤਰਕਾਰ : ਜੇ ਤੇਲ ਹੈ, ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਧੀਆ ਗੱਲ ਹੈ, ਜੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤਦ ਤੱਕ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦ ਤੱਕ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਕਾਰਵਾਈ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਾਂਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਪੇਸ਼ੇ ਦੀ ਚਮਤਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਘਟਾ ਕੇ ਵੇਖਦੇ ਓ, ਸ੍ਰੀ ਮਤੀ ਜੀ। (ਮਲਿਕਾ ਕਾਗਜ਼ ਵਾਪਸ ਦੱਦੀ ਹੋਈ ਸਿਰ ਝਟਕਦੀ ਹੈ) ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਜ਼ਰੂਰ ਹੀ ਸਾਡੇ ਨੱਕ ਨੂੰ ਤੇਲ ਵਿਚ ਡਿਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਓ ਤਾਂ ਫਿਰ ਤੁਹਾਨੂੰ 10 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੋਰ ਦੇਣੇ ਪੈਣਗੇ।
- ਮਲਿਕਾ : ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ, ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਸੋਦਾ ਪੁੱਗਦਾ ਹੈ। (ਉਹ ਦਸਤਖਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਚੋਰ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਵੱਲ ਨੂੰ ਚੱਲ ਪੈਂਦੇ ਹਨ)
- ਦੂਜਾ : (ਉਤਰਦਾ ਹੋਇਆ) ਦੇਖੋ ਮੁਹਤਰਮਾ, ਅਸੀਂ ਇਕ ਲੇਡੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਗੱਲੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।
- ਤੀਸਰਾ : ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਰਗੀ ਲੇਡੀ ਨੂੰ (ਤੀਸਰਾ ਉਤਰਨ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ)
- ਦੂਸਰਾ : (ਉਤਰਦਾ ਹੋਇਆ ਸ਼ਾਨ ਨਾਲ) ਮੈਡਮ ਇਹ ਸੋਚਣ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਿ ਤੇਲ ਦੇ ਚਸ਼ਮਿਆਂ ਦੀਆਂ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰ ਤੇਲ-ਪਰੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਵਿਚ ਜਲ-ਪਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਮੈਂ ਇਹ ਗੱਲ ਕਿਸੇ ਲੇਖ ਵਿਚ ਵੀ ਵਰਤ ਸਕਦਾ ਹਾਂ, ਕਾਪੀ ਰਾਈਟ ਮੇਰਾ ਰਿਹਾ।
(ਪੱਤਰਕਾਰ ਹੇਠਾਂ ਉਤਰਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਦੂਜਾ ਦਿਸਣੋਂ ਹਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾ ਸੋਨੇ ਦੀ ਇੱਟ ਚੁਰਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਮਲਿਕਾ ਵੱਲ ਚੁੰਮਣ ਭੇਜਦਾ ਹੈ। ਮਲਿਕਾ ਵੀ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸਟੇਜ ਤੋਂ ਪਰੇ ਬੜਾ ਉੱਚਾ ਸ਼ੋਰ ਹੈ। ਈਸ਼ਾ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਿੰਨ ਅੱਰਤਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਉਸਦੀ ਕੋਈ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ। ਉਹ ਅੱਰਤਾਂ, ਲੰਮੀਆਂ, ਪਤਲੀਆਂ ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਾਵ-ਹੀਣ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਮੋਮ ਦੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਹੋਣ। ਉਹ ਪੱਤੀਆਂ 'ਤੇ ਮਾਰਚ ਕਰਦੀਆਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ-ਸਿੱਧੀਆਂ ਤਣੀਆਂ ਬੋਧਿਆਨ, ਪਰ ਲਗਾਤਾਰ ਬੋਲਦੀਆਂ)
- ਈਸ਼ਾ : ਪਲੀਜ਼, ਠਹਿਰੋ, ਰੁਕੋ, ਪਲੀਜ਼ ਰੁਕੋ ਤੁਹਾਡਾ ਏਥੇ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਹੀਂ। ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਤੁਸੀਂ ਆਵੋ
(ਮਲਿਕਾ ਨੂੰ) ਇਹ ਕੁਝ ਓਪਰੀਆਂ ਜਨਾਨੀਆਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਨੇ...
- ਮਲਿਕਾ : ਆਉਣ ਦੇ ਈਸ਼ਾ, (ਅੱਰਤਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਸ਼ਬਰ) ਤੁਸੀਂ ਕੌਣ ਓ ਜੀ ?

- ਪਹਿਲੀ ਔਰਤ : ਅਸੀਂ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਪ੍ਰੰਜਰ ਗਰੁਪ ਹਾਂ। ਸਭ ਤੋਂ ਤਾਕਤਵਰ ਦਬਾਅ ਵਾਲੀ ਮੰਡਲੀ।
- ਦੂਸਰੀ : ਸਭ ਤੋਂ ਉਪਰਲੇ ਦਰਜੇ ਦੀ ਸੰਚਾਲਕ ਸ਼ਕਤੀ।
- ਤੀਸਰੀ : ਸਭ ਸੁਮੇਲਾਂ ਦਾ ਸਰਚਸ਼ਮਾ। ਮੇਨ ਸਪਰਿੰਗ ਆਫ਼ ਐਲ ਕੰਬੀਨੇਸ਼ਨਜ਼
- ਪਹਿਲੀ : ਸਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਬਿਨਾਂ ਕੁਝ ਵੀ ਸਿਰੇ ਨਹੀਂ ਚੜ੍ਹਦਾ। ਏਹੀ ਖੂਹ ਹੈ, ਮੈਡਮ ?
- ਮਲਿਕਾ : ਏਹੀ ਹੈ।
- ਪਹਿਲੀ : ਸਿਗਰਟਾਂ ਬੁਝਾ ਦਿਓ ਗਰਲਜ਼। ਅਸੀਂ ਕੋਈ ਧਮਾਕਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਅਜੇ ਨਵੇਂ ਨਵੇਂ ਆਈ ਲੈਸਿਜ਼ ਲਗਵਾਏ ਨੇ।
(ਉਹ ਹੇਠਾਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਜੇ ਵੀ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਹੀਆਂ- ਮਲਿਕਾ ਚੋਰ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਬੰਦ ਕਰਨ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲੱਗਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਪਰਲੀਆਂ ਪੌੜੀਆਂ ਤੇ ਬੜਾ ਸ਼ੋਰਗੁੱਲ ਹੈ।)
- ਈਸ਼ਾ : ਮਲਿਕਾ
(ਇਕ ਆਦਮੀ ਸਾਹੇ ਸਾਹ ਦੌੜਿਆ ਆਉਂਦਾ ਹੈ)
- ਆਦਮੀ : ਇਕ ਮਿੰਟ ਠਹਿਰੋ, ਇਕ ਮਿੰਟ ਠਹਿਰੋ
(ਉਹ ਚੋਰ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਵੱਲ ਅਹੁਲਦਾ ਹੈ)
- ਮਲਿਕਾ : ਠਹਿਰੋ, ਕੌਣ ਹੋ ਤੁਸੀਂ ?
- ਆਦਮੀ : ਮੈਨੂੰ ਬੜੀ ਜਲਦੀ ਹੈ, ਮਾਫ਼ ਕਰਨਾ, ਇਹ ਮੇਰਾ ਇਕ ਇਕ ਮੌਕਾ ਹੈ.... ਮੇਰੀ ਸੋਨੇ ਦੀ ਇੱਟ ਕਿੱਥੇ ਗਈ ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੁਰਾ ਲਈ (ਉਹ ਚੋਰ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਵੱਲ ਵਧਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਬੰਦ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।) ਚਲੋ ਚੰਗਾ ਹੋਇਆ, ਉਹ ਆਪਣਾ ਦੇਵਤਾ ਵੀ ਨਾਲ ਲੈ ਗਏ। (ਈਸ਼ਾ ਆ ਕੇ ਦੇਖਦੀ ਹੈ ਤੇ ਹੈਰਾਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਟੇਜ ਖਾਲੀ ਹੈ, ਸਿਰਫ਼ ਮਲਿਕਾ ਹੈ। ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵਿਚ ਰੋਸ਼ਨੀ ਪਸਰਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਹਿਲਾਂ ਮੱਧ ਫਿਰ ਵੱਧਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕੰਧਾਂ ਵੀ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡੀ ਵਿਸਮਾਦ ਦੀ ਖ਼ਾਮੋਸ਼ ਰੋਸ਼ਨੀ ਨਾਲ ਦਮਕ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸਿਰਫ਼ ਬੰਦ ਚੋਰ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਲਾਗੇ ਇਕ ਪਰਛਾਵਾਂ ਹੈ)
- ਈਸ਼ਾ : ਇਹ ਕੀ ਹੋਇਆ ? ਉਹ ਚਲੇ ਗਏ ? ਉਹ ਲੋਪ ਹੋ ਗਏ ?
- ਮਲਿਕਾ : ਈਸ਼ਾ ਉਹ ਭਾਫ਼ ਬਣ ਕੇ ਉਡ ਗਏ। ਉਹ ਦੁਸ਼ਟ ਸਨ, ਦੁਸ਼ਟਤਾ ਉਡ ਪੁਡ ਗਈ। (ਪਿਆਰਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਪਿੱਛੇ ਪਿੱਛੇ ਆਮ ਲੋਕ ਹਨ, ਸਾਚੇ ਦੇ ਸਾਚੇ। ਜਹਾਨ ਦੀ ਨਵੀਂ ਰੋਸ਼ਨੀ ਹੁਣ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੱਖ ਹੈ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰਿਆਂ ਤੋਂ ਫੁੱਟ ਰਹੀ ਹੈ।)

- ਪਿਆਰਾ : ਓ ਮਲਿਕਾ।
 ਪਾਲਿਸ਼ ਵਾਲਾ : ਮਲਿਕਾ ਸਭ ਕੁਝ ਬਦਲ ਗਿਆ ਹੈ, ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਸਾਹ ਲੈ
 ਸਕਦੇ ਆਂ। ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਆਂ।
 (ਸਾਰੇ ਗਾਉਂਦੇ ਹਨ)
- ਪਿਆਰਾ : ਅਰਸ਼ ਨੀਲਾ, ਪੈਣ ਨਿਰਮਲ ਹੋ ਗਈ।
 ਈਸ਼ਾ : ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਫਿਰ ਖੂਬਸੂਰਤ ਹੋ ਗਈ।
 ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਖੁੱਲ੍ਹ ਗਏ ਪੰਖਿਰੂਆਂ ਦੇ ਪਿੰਜਰੇ
 ਫੁੱਲਾਂ ਵਾਲੀ : ਟੁਟ ਗਏ ਜਿੰਦਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗੇ ਜਿੰਦਰੇ
 ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਫਿਰ ਹਵਾ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਦੇ ਵਾਂਗੂੰ ਸਾਫ਼ ਹੈ
 ਫੁੱਲਾਂ ਵਾਲੀ : ਪੱਤਿਆਂ ਤੇ ਧੂਪ ਦਾ ਮੇਲ ਮਿਲਾਪ ਹੈ
 ਈਸ਼ਾ : (ਗੁੰਗੇ ਬੋਲੇ ਵਾਸਤੇ ਉਲਥਾ ਕਰਦੀ ਹੋਈ) ਫਿਰ ਸੁਨੇਹੇ ਦਿਲ
 ਦੀ ਅੱਗ ਦੇ ਜਾਣਗੇ
- ਸਾਰਜੈਂਟ : ਹੁਣ ਜੋ ਮਿਲਦੇ ਨੇ ਸੜਕ ਤੇ ਅਜਨਬੀ
 ਆ ਮੁਹਾਰੇ ਕੋਲ ਖਿਚਦੀ ਦੋਸਤੀ
- ਪਾਲਿਸ਼ ਵਾਲਾ : ਇਸ਼ਕ ਦੀ ਮਲਿਕਾ ਹੁਸਨ ਦੀ ਰਾਣੀਏ ਤੇਰੇ ਕੀਤੇ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ
 ਜਾਣੀਏ
- ਪਹਿਲੀ ਆਵਾਜ਼ : ਮਲਿਕਾ ਅਸੀਂ ਪਸ਼ੂਆਂ ਪੰਛੀਆਂ ਦਾ ਪਿਆਰ ਹਾਂ
 ਦੂਜੀ ਆਵਾਜ਼ : ਮਲਿਕਾ ਸਾਵੇ ਸਾਵੇ ਰੰਗ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਹਾਂ
 ਤੀਜੀ ਆਵਾਜ਼ : ਮਲਿਕਾ ਬੰਦੇ ਤੇ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਵਿਚ ਵਿਚਕਾਰ ਹਾਂ
 ਪਹਿਲੀ ਆਵਾਜ਼ : ਇਸ਼ਕ ਦੀ ਮਲਿਕਾ ਹੁਸਨ ਦੀ ਰਾਣੀਏ
 ਤੇਰੇ ਕੀਤੇ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜਾਣੀਏ
 ਹਾਂ ਕਿ ਮੁੜ ਕਾਇਮ ਸਫ਼ਾਰਤ ਹੋ ਗਈ
 ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਫਿਰ ਖੂਬਸੂਰਤ ਹੋ ਗਈ
- ਦੂਸਰੀ ਆਵਾਜ਼ : ਅਸੀਂ ਤੇਰੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਦੋਸਤ ਹਾਂ
 ਅਸੀਂ ਤੇਰੀ ਦੋਸਤੀ ਦੇ ਦੋਸਤ ਹਾਂ
- ਪਹਿਲੀ ਆਵਾਜ਼ : ਤੇਰੇ ਸਦਕੇ ਹੋਏ ਹਾਂ ਆਜ਼ਾਦ ਸਭ
 ਤੈਨੂੰ ਰੱਖਾਂਗੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਾਦ ਸਭ
- ਦੂਜੀ ਆਵਾਜ਼ : ਨਾ ਰਹੁ ਬਿੱਲੀ ਮਲਾਈਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ
 ਤੀਜੀ ਆਵਾਜ਼ : ਨ ਕੋਈ ਕੁੱਤਾ ਰਹੁ ਨਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ
 (ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਮੱਧਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਨਵਾਂ ਝੁੰਡ
 ਸੁਣਦਾ ਹੈ)
- ਪਹਿਲੀ ਆਵਾਜ਼ : ਐ ਦਿਲਾਂ ਦੀ ਸਲਤਨਤ ਦੀਏ ਰਾਣੀਏ
 ਤੇਰੇ ਕੀਤੇ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜਾਣੀਏ
 ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਫੁੱਲਾਂ ਦੇ ਦੋਸਤ ਮੁੱਢ ਤੋਂ
 ਕੁਝ ਨਾ ਮੁਰਝਾਵਣ ਦਿਆਂਗੇ ਅੱਜ ਤੋਂ

- (ਇਕ ਪਲ ਲਈ ਮੰਚ ਸੰਗੀਤ ਨਾਲ ਗੂੰਜ ਉਠਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਗੂੰਗਾ ਬੋਲਾ ਬੋਲਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸਭ ਤੋਂ ਸੁਹਣੀ ਹੈ)
- ਗੂੰਗਾ ਬੋਲਾ : ਉਦਾਸੀ ਉਡ ਗਈ ਹੈ ਪੱਖ ਲਾ ਕੇ
ਨਵੀਂ ਪਰਭਾਤ ਨੇ ਜਦ ਨੈਣ ਖੋਲ੍ਹੇ
ਹਨੇਰੇ 'ਚੋਂ ਤੁਰੇ ਚਾਨਣ ਦੇ ਚਸ਼ਮੇ
ਯੁਗਾਂ ਦੇ ਗੂੰਗੇ ਬੋਲੇ ਸਿਰਖ ਬੋਲੇ
- ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰੇਮੀ : ਅਸੀਂ ਤੇਰੇ ਆਸ਼ਕ ਹਾਂ ਸਦੀਆਂ ਪੁਰਾਣੇ
ਵਿਛੜ ਤੈਥੋਂ ਭਟਕੇ ਬਹੁਤ ਜੀ ਭਿਆਣੇ
- ਦੂਜਾ : ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਨਿਸੱਤੇ ਨਿਤਾਣੇ
ਤੀਜਾ : ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਨਿਰਬਲ ਨਿਮਾਣੇ
ਪਹਿਲਾ : ਅਸੀਂ ਅੱਜ ਤੋਂ ਹੱਥ ਘੁੱਟ ਕੇ ਵੜਾਂਗੇ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਹੱਬਤ ਕਰਾਂਗੇ
ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਹੋਰ ਸੁਹਣੇ ਬਣਾਂਗੇ
ਤੇ ਪਹਿਨਾਂਗੇ ਪਹਿਰਨ ਤੇਰੇ ਲਈ ਸੁਹਾਣੇ
ਲਿਆਏ ਹਾਂ ਯਾਦਾਂ ਦੀ ਬਿਲਮਿਲ ਤਿਰੇ ਲਈ
ਲਿਆਏ ਹਾਂ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਜਿਹਾ ਦਿਲ ਤਿਰੇ ਲਈ
- ਮਲਿਕਾ : ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀ (ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਹਟਾਉਂਦੀ ਹੈ।
ਉਹ ਆਪਣਾ ਖਰਬੂਜ਼ਾ ਉਠਾਉਂਦੇ ਤੇ ਲੱਪ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਝੁੰਡ 'ਚੋਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਫਿਰ ਸੁਣਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਸੰਗੀਤ
ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।) ਬਹੁਤ ਦੇਰ, ਬਹੁਤ ਦੇਰ ?
- ਪਿਆਰਾ : ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਮਲਿਕਾ ?
ਈਸ਼ਾ : ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਕਾਹਦੇ ਲਈ ?
ਮਲਿਕਾ : ਮੈਂ ਕਹਿੰਦੀ ਹਾਂ - ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਦੇਰ। ਉਸ ਦੀਵਾਲੀ
ਦੀ ਰਾਤ ਜਦੋਂ ਦੀਵੇ ਇਕ ਖਾਮੋਸ਼ ਗੀਤ ਗਾਉਂਦੇ ਸਨ,
ਉਦੋਂ ਦੇਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਈ। ਉਸ ਤੋਂ ਛੇ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਹੋਲੀ
ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਜਦੋਂ ਨਿਗਾਹਾਂ ਹੀ ਕੱਪੜੇ ਰੰਗ ਦਿੰਦੀਆਂ ਸਨ,
ਉਦੋਂ ਵੀ ਦੇਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਈ। ਉਸ ਤੋਂ ਦਸ ਸਾਲ ਬਾਅਦ
ਲੋਹੜੀ ਵਾਲੀ ਰਾਤ ਜਦੋਂ ਚਿਹਰੇ ਦਿਲ ਦੀ ਅੱਗ ਨਾਲ
ਮਘਦੇ ਸਨ, ਉਦੋਂ ਵੀ ਦੇਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਈ- ਉਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ
ਕੁਝ ਨਾ ਕਿਹਾ, ਕੁਝ ਨਾ ਕੀਤਾ, ਹੁਣ..... ਈਸ਼ਾ ਤੇ ਪਿਆਰੇ
ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਜਲਦੀ ਕਰੋ- ਹੁਣੇ ਇਸੇ ਪਲ ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ
ਬਾਹਾਂ ਵਿਚ ਲੈ ਲਵੋ।
- ਈਸ਼ਾ : ਤੁਹਾਡਾ ਮਤਲਬ... ?
ਪਿਆਰਾ : ਕੀ ਕਿਹਾ ਤੁਸਾਂ... ?
ਈਸ਼ਾ : ਪਰ ਮਲਿਕਾ...

ਮਲਿਕਾ

: ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ ਹੋ ਗਏ ਨੇ ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਮਿਲਦਿਆਂ,
ਜਾਣਦਿਆਂ, ਪਿਆਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਬਾਹਾਂ
ਵਿਚ ਘੁੱਟ ਲਵੇ ਜਲਦੀ (ਪਿਆਰਾ ਝਿਜਕਦਾ ਹੈ) ਦੋਖੇ ਇਹ
ਝਿਜਕਦਾ ਨੈ, ਕੰਬਦਾ ਹੈ, ਖੁਸ਼ੀ ਇਸ ਨੂੰ ਡਰਾਉਂਦੀ ਹੈ-
ਕਿੰਨੀ ਮਨਦਾਂ ਵਰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਈਸ਼ਾ ਤੂੰ ਜਲਦੀ
ਕਰ, ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਹਾਂ ਵਿਚ ਲੈ ਲੈ। ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਪਿਆਰ
ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਇਕ ਪਲ ਦੀ ਦੋਗੀ ਦੀ ਵਿੱਥ ਪੈ
ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਵਧਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੀ ਹੈ - ਉਹ ਇਕ ਮਹੀਨਾ
ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਕ ਸਾਲ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਕ ਸਦੀ ਬਣ
ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਫਿਰ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਜੇ ਸਮਾਂ ਛੁਹ ਲੈ
ਉਸ ਨੂੰ ਹੋ ਜਾਵਣਗੇ ਚਿੱਟੇ ਜੇ ਕਰ ਵਾਲ ਨਛੋਹੇ ਇਕ ਪਲ
ਹੋਰ ਸ਼ਹਿਰ ਮੇਰੇ ਵਿਚ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਇਕ ਵਿਚਾਰੀ ਪਾਗਲ
ਹੋਰ ਆਵੇ, ਆਵੇ, ਸਾਰੇ ਆਵੇ, ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਕੋਲ (ਉਹ
ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਬਾਹਾਂ ਵਿਚ ਲੈ ਲੈਂਦੇ
ਹਨ।)

ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸਦਕੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਵਾਰੀ
ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਘੋਲੀ, ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰੀ

ਅਜੇ ਸਮਾਂ ਹੈ ਛੋਹ ਲੈ ਮੈਨੂੰ
ਕਹਿ ਕੁਛ ਮੂੰਹੋਂ, ਮੇਰੇ ਲੈ ਮੈਨੂੰ
ਕਾਲ ਦੇ ਮੁਖ ਤੋਂ, ਖੋਹ ਲੈ ਮੈਨੂੰ
ਉਮਰ ਨ ਬੀਤੇ ਸਾਰੀ

ਧਰਤੀ ਹੇਠ ਲੁਕੇ ਸਾਂ ਯੁਗ ਯੁਗ
ਤੈਨੂੰ ਦੇਖਣ ਆਏ ਉਗ ਉਗ
ਫਿਰ ਛੁਪ ਜਾਂਗੇ, ਉਮਰਾਂ ਪੁਗ ਪੁਗ
ਫਿਰ ਕਥ ਦੀਦ ਤਿਹਾਰੀ

ਡਾਲੀ ਕੋਲ ਗੁਲਾਬ ਨ ਹੋਵੇ
ਜੇ ਨੈਣਾਂ ਵਿਚ ਖ਼ਾਬ ਨ ਹੋਵੇ
ਦੁਖ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿਸਾਬ ਨ ਹੋਵੇ
ਆਵਾਗਓਣ ਖੁਆਰੀ

ਤੇਰੀ ਦੀਦ ਸਵੇਰਾ ਮੇਰਾ
ਤੇਰਾ ਹਿਜਰ ਹਨੁਰਾ ਮੇਰਾ
ਤੇਰੀ ਯਾਦ ਬਨੇਰਾ ਮੇਰਾ
ਜਗ ਜਗ ਰਾਤ ਗੁਜਾਰੀ

ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸਦਕੇ, ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਵਾਰੀ
ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਘੋਲੀ, ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਬਲਿਹਾਰੀ

- ਮਲਿਕਾ : ਜੇ ਅੱਜ ਤੋਂ ਤੀਹ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਤੂੰ ਇਹ ਕਰਨ ਦੀ ਜੁਰਅਤ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਤੇ ਮੈਂ ਅੱਜ ਤੋਂ ਕਿੰਨੀ ਵੱਖਰੀ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਓ ਗੁੰਗੇ ਸ਼ੇਲੇ, ਸ਼ਾਂਤ ਹੋ ਜਾ, ਤੇਰੇ ਸ਼ਬਦ ਸਾਡੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਚੁੰਧਿਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਈਸ਼ਾ ਕੋਲ ਅਜੇ ਵਿਹਲ ਨਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨ ਦੀ। (ਉਹ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਫੇਰ ਬਾਹਾਂ ਵਿਚ ਲੈਂਦੇ ਹਨ) ਖੇਰ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਹੋਇਆ, ਅਸੀਂ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਦੇਖਿਆ, ਇਹ ਕਿੰਨੀ ਸੌਖੀ ਜਿਹੀ ਗੱਲ ਸੀ। ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਕਦੀ ਵੀ ਏਨੀ ਬੁਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਕਿ ਕੋਈ ਸਿਆਣੀ ਔਰਤ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕ ਸ਼ਾਮ ਵਿਚ ਠੀਕ ਨਾ ਕਰ ਸਕੇ। ਸਿਰਫ਼ ਏਨੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਏਨੀ ਦੇਰ ਨਾ ਕਰਨੀ। ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਕਾਲੀਆਂ ਸਿਆਹ ਹੋਣ ਦੀ ਇਤਜ਼ਾਰ ਨਾ ਕਰਨੀ ਅਗਲੀ ਵੇਰ। ਜਿਸ ਪਲ ਕੁਝ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਦਿਖਾਈ ਦੇਵੇ ਮੈਨੂੰ ਉਸ ਪਲ ਦੱਸਣਾ।
- ਰੱਦੀ ਵਾਲਾ : ਜ਼ਰੂਰ ਦੱਸਾਂਗੇ ਮਲਿਕਾ, ਉਸੇ ਪਲ ਦੱਸਾਂਗੇ।
- ਮਲਿਕਾ : (ਆਪਣੀ ਜੈਕਟ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ -ਉਸ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਦਾ ਲਹਿਜਾ ਵਿਹਾਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)
- ਮਲਿਕਾ : ਈਸ਼ਾ, ਦੇਖ ਮਾਲੀ ਨੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ?
- ਈਸ਼ਾ : ਜੀ ਮਲਿਕਾ
- ਮਲਿਕਾ : ਈਸ਼ਾ, ਦੇਖ ਪੰਛੀਆਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਮ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ?
- ਈਸ਼ਾ : ਨਹੀਂ, ਮਲਿਕਾ
- ਮਲਿਕਾ : ਈਸ਼ਾ, ਏਥੇ ਕੋਈ ਬੇਸੁਰੇ ਲੋਕ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਬੈਠੇ ?
- ਈਸ਼ਾ : ਨਹੀਂ, ਮਲਿਕਾ
- ਮਲਿਕਾ : ਈਸ਼ਾ, ਹਵਾ ਨੂੰ ਕਹਿ ਰੁੱਖਾਂ ਦਾ ਸਾਜ਼ ਵਜਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੇ।
- ਈਸ਼ਾ : ਜੀ ਮਲਿਕਾ।
- (ਈਸ਼ਾ ਆਲਾਪ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਸਭ ਦਾ ਆਲਾਪ, ਰੁੱਖਾਂ ਦਾ ਗੀਤ ਤੇ ਕਾਇਨਾਤ ਦਾ ਸੰਗੀਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)

(ਪਰਦਾ)

ਇਕ ਚੁਰਦੂ ਸ਼ਾਅਰ ਹ-

ਕੁਛ ਤੇ ਵੇਸੇ ਹੀ ਹੈ ਰੰਗੀ ਗੁਲੇ ਰੁਖਸਾਰ ਕੀ ਬਾਤ
ਅੱਰ ਕੁਛ ਖੁਨੇ ਜਿਗਰ ਹਮ ਭੀ ਮਿਲਾ ਦੇਤੇ ਹੈਂ

ਇਸ ਨਾਟਕ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਰੂਪ ਕਰਦਿਆਂ ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਨੇ ਵੀ ਕੁਝ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਸ਼ਹਿਰ ਮੇਰੇ ਦੀ ਪਾਗਲ ਅੱਰਤ ਯਾਂ ਜੀਰਾਦੂ ਦੇ ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਨਾਟਕ ਮੇਡ ਵਮਨ ਆਫ਼ ਸ਼ੋਈਯੇ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਅਨੇਕ ਥਾਈਂ ਇਹ ਰੂਪਾਂਤਰ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਵੀ ਪਾਰ ਕਰਕੇ ਪੁਨਰ-ਸਿਰਜਣਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਗੀਤ ਤੇ ਸੰਵਾਦ ਸਾਨੂੰ ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਨ :

ਮੇਰੀ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਸੈਆਂ ਹੀ ਅੜਚਨਾਂ ਨੇ

ਮੇਰਾ ਰਾਜਦਾਨ ਸ਼ੀਸ਼ਾ
ਮੇਰਾ ਕਦਰਦਾਨ ਸ਼ੀਸ਼ਾ
ਮੈਨੂੰ ਆਖਦਾ ਏ ਸੁਹਣੀ
ਇਕ ਨੱਜਵਾਨ ਸ਼ੀਸ਼ਾ
ਏਹੋ ਤਾਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਨੇ

ਇਕ ਰਾਤ ਹੋਈ ਮੇਰੀ
ਜੀਵਨ ਦੇ ਨਾਲ ਅਣਬਣ
ਮੈਂ ਮਰਨ ਤੁਰੀ ਤਾਂ ਲੱਗ ਪਈ
ਪਾਜ਼ੇਬ ਮੇਰੀ ਛਟਕਣ
ਸ਼ਾਂਹ ਪਕੜ ਬਿਠਾਇਆ
ਟੱਟ ਪੈਣੇ ਕੰਝਣਾਂ ਨੇ

ਕਣਕ ਅਤੇ ਭੁੱਖਿਆਂ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਕੌਣ ਖਲੋਤਾ ? ਦੱਲਾ
ਪਾਣੀ ਤੇ ਸੁੱਕਿਆਂ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਕੌਣ ਖਲੋਤਾ ? ਦੱਲਾ
ਆਸ਼ਕ ਤੇ ਮਾਸੂਕ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਕੌਣ ਖਲੋਤਾ ? ਦੱਲਾ
ਰੱਬ ਤੇ ਮੇਰੀ ਰੂਹ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਕੌਣ ਖਲੋਤਾ ? ਦੱਲਾ

ਇਸ ਨਾਟਕ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇ, ਪਹੁੰਚ ਤੇ ਕਿਰਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਵਿਸ਼ਵ ਚਿੰਤਕਾਂ ਦੌਲਿਊਜ਼ ਅਤੇ ਗਾਟੌਰੀ ਦੇ ਚਿੰਤਨ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਪੜ੍ਹਿਆਂ ਇਸ ਦੇ ਕਈ ਹੋਰ ਪਾਸਾਰ ਰੰਗਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

